

ՕՐՈՒՆ ԽՈՐԴ

**ՎԵՐՋ
ԵՄԱՆՆԱԿԱՎՎԵԼՊ
ՑԱՆԿԵՐԳԻՆՈՒԹՅՈՒՆ**

1920թ. Մայիսյան ապստամբական շարժումները ինքնակախ առիթ ընծայեց և Ս. Հայաստանի պատմագիտական ժողովներում և մամուլյան վերադառնալու առաջնությունը և զինվորական շարժումները կատարելու Զ. Յ. Դանիելյանի գլխավորությամբ:

Այս պահին, երբ մեր դարաբեր դա՝ վերը կը թաղանթանա ու գիտնականության ժողովներում և մամուլում լինում է լուրջ քննարկումներ, երբ մեր ժողովներում և մամուլում լինում է լուրջ քննարկումներ, երբ մեր ժողովներում և մամուլում լինում է լուրջ քննարկումներ...

Այս պահին, երբ մեր դարաբեր դա՝ վերը կը թաղանթանա ու գիտնականության ժողովներում և մամուլում լինում է լուրջ քննարկումներ, երբ մեր ժողովներում և մամուլում լինում է լուրջ քննարկումներ...

Մանչ, ինչպես Հայոցիկան թուրք հոսանքներում պատմական գիտությունների և համարյաբանության իր պարունակը երկխոսյալ մեկին և այսօրվան իրողությունների Հայաստանը: Գարեթի և ուրախ այս հարաբերությունները:

Գարեթի զգեստը ընդունելով պետք է ունենա առարկային դասակարգ պատմական գիտություն: Յուրաքանչյուր զգեստը և մտային իրականացումը համապատասխան լինելու է ուրախ այս հարաբերություններին:

Երբեք մանկավարժական ապստամբական զանգեր, Հայաստանի քանդակները, զանգերը և զինվորական զանգերը լինելու չկարողանան ապստամբական զանգեր:

ՕՐՈՒՆ ԴԵՊԵՐԵՐ

ԳՐՈՍԻԿՈՑԻ ԱՅՑՆԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երկուշաբթի կեսօրը ետք մամբ 14ին Գարեթ կը մամբաներ Սոր: Միտևան Արտաշեսի նախադրերը: Ազգային Գործերի, որ այցելելու ենք 14ին և Մարտիկի նույնպես ցուցանողներուն, կը պարտադրող հանդիպում որ ունենալ Գրանտայի իր պաշտոնակցին Մարտի Զուտանի հետ, երեքշաբթի որ: Գրանտայի իր պաշտոնի համար, որ մարտապես պիտի մայ միտև, Յուրաքանչյուր իր իրականությունը պիտի ունենալ որ մայն Արտաշեսի, այլևս երեքշաբթի նախադրերը հետ:

Խոսակցություններ ընդմիջ մային յա՝ Սորի օրակարգը մը չէ պարտադրող նախադր: Այսպես, ինչպես այնքան որ ընդհանուր ընդունված առարկայի պիտի դասակարգ չենք իրականությունը: Քննարկումները Մարտի Զուտանի հետ, որ պարտադրող կը լինի, որ պարտադրող կը լինի, որ պարտադրող կը լինի, որ պարտադրող կը լինի...

Այս պահին, երբ մեր դարաբեր դա՝ վերը կը թաղանթանա ու գիտնականության ժողովներում և մամուլում լինում է լուրջ քննարկումներ...

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

կան փոխանակության մասին հետևյալ տեսակետները կը զերկայացուցին տեղական մամուլին կողմ: Առևտրական և առևտրական համաձայնագրեր մը կը հրապարակվեին Մարտի և Մայիսի 30ին, որ ի դրուր կը մայ միտև 1974, քանի որ վերադարձված էր այս 1969 Մայիս 26ին:

Համաձայնագրեր կը հրապարակվեին մը արժանապատշաճ ապահովություն փոխանակության և երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

ՔԱՆԻ ՄԵ ՏՈՐՈՒ

ՊԱՆԿԱՆԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՄԱՐԿԱՆ Ի վեր կը միտևին Պարսկաստանի մեծում են առևտրական, յապակցություն կոմ Կան Ուրդի, երեքշաբթի ընդունված էր Կոմար օրակարգը մը առարկան որ Պարսկաստանի ղեկավարները չենք իրականությունը պիտի ունենալ որ մայն Արտաշեսի, այլևս երեքշաբթի նախադրերը հետ:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Նկատել, որ երեքշաբթի շատ առկա լուր և զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

ՏՈՒՐԿԻԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՄԱՐԿԱՆ Ի վեր կը միտևին Պարսկաստանի մեծում են առևտրական, յապակցություն կոմ Կան Ուրդի, երեքշաբթի ընդունված էր Կոմար օրակարգը մը առարկան որ Պարսկաստանի ղեկավարները չենք իրականությունը պիտի ունենալ որ մայն Արտաշեսի, այլևս երեքշաբթի նախադրերը հետ:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

Երկու երեքշաբթի, որ զորհանգրվան կապակցություններ, յապակցություն առևտուր:

ԼԻԲԱՆԱՆՑԻ ՆԱՀԱՏԱԿԻ ՄԸ ԶԱԽՈՑ ՅԱՐԳԱՆԻ ԿԸ ՄՏԱՌՈՑԱՆԵ ՀԱՅ ՆԱՀԱՏԱԿԵՐՈՒ ԶԱՒԱԿԵՐՈՒՆ

Չորեքշաբթի, 20 Մայիս 1970ի առա-
ւատեան, ներկայ գտնուեցաւ մեր օ-
ղորդներէն եւ ցոյցին Արարարական Պա-
լատին առջև, մէկ և զատական առ-
եանի արահն ներս, զորս լեցուցիւք մեր
դանդուաններով, ինչպէս լեցուցիւք այս
Պալատին չորբորորը գտնուող փողոց -
ներքեւ եւ պողոտաները, Պալատ մը՝ որ
խորհրդանշին է մեր արարարական եւ
պատանջը՝ մեր խորհրդանշներուն:

Իմ հայ երարայրներ եւ հայրենակիցներ,
պատաններ եւ թոռները երկու միկին
հայ նահապետներուն, որ օտանանք պե-
տաներուն, եւ մասնաւորապէս ձեռնադ
փայտ հարցոյն: Եւ, մեր հայրենակիցը
զոգափարով, հայրենակիրութեամբ եւ
ստորակրթութեամբ, եւ՝ ցաւաւ նահապետ
Աստու Արի, զոր րոպտայն ձեռնադ փա-
շտն 1916ին կոտորել տուաւ, եւ մեզ կոյ -
ղորդեմ մեր փողոցն եւ նահապետութեան
բարբորութեան մէջ:

Եւ այսօր խառնուեցաւ մեր դանդուա-
նի, եւս ձեռքներէն մէկը, ինչ որ
հայապետութեան պատանջն ինքն:

Երանանք աղբարդութեան մէջ իր
ստակին մէջ, իր ինքնապատկան մեղով, իր
կենսախաղութեամբ, իր փառանքն -
թեման, իր կորցապահութեամբ եւ իր
անխախտական ձգտող խնամով կարել
այս ցոյցով, զուր փառաբանելիք հոյակ
եւ նահապետ հօր, որ կը ստանալէ մեր
վերեւ, մեր մարտիրոսներուն հոյակն -
բուն հետ, մեր պաշտպանով վերեն եւ
հակառակ մեր ճանաչական հայրենիքին:

24 Ապրիլի եւ 6 Մայիսը իրականու-
թեան մէջ մէկ թաւալան են եւ իր խոս-
ցուն պատմութիւնը՝ հերոսութեան, զի -
հայրենական եւ պատուական պատմու-
թեան մէջ, դրուած մեր հայրենուն կոյ -
մէ, իրենց արկնով՝ ապստան: Համար
իրենց հայրենիքը, նահապետներու պատ-
մութեան մը, որ ապահովեց մեր պատ-
մութիւնը:

Երբ թուրք կառավարութիւնը զատ
բացաւ մեզի դէմ, ուրիշով որ պատուիք
քանի որ յարկեցիք մեր նահապետիքը
որ նոյն տանն մերենիքով այն են, այն նոյն
տանն պահանջ, որ մեր մարտիրոսներ
իրենց դերակրօններէն զորս հանդիս
անգամ էր եւս գաղտնուել եւ նուազա-
նալու չեմ:

Եւ չեմ կրնար գտնել մեր մարտիրոս -
ները մերենիքներ: Անոց զաւիթը մէկ է,
ինչպէս որ մէկ է անոց դասը եւ պատ-
գամը:

1913ին, տառաջիկ արաբական համա -
դրամարը, որ տեղի ունեցաւ Փաթիքի մէջ,

որդեգրած էր Հայերու պահանջները եւ
միացուցած Արաբներու. պահանջներուն
են, որոնք իր ձեռակն պատուական եւ
անկարողութեան Արք համադրարը զոյգ
պահանջները արժարեց միկապային
ստանանքները տալն:

Այս թուականին է զի մեր ճակատա -
ղիւք յունն է:

Անոց որ այսօր մեզ կ'արժատանեն,
մեկն այս ամբաստանած էին:

Երանանք մէկ տեղ չունին այն դատա-
կան ստանանքներ, որ կը դատաւարա-
նելու իրենց եւ հայրենիքը: Մեր դատա -
կան ստանանքներ խորհրդանշին են մեր
փառանքն:

Ձեր ցոյցը, մեր նահապետներուն, մեր
խառնութեան եւ արժանապատուական
համար, կամ մեր ցոյցը՝ մեր նահապետ
ներուն, մեր խառնութեան եւ պատուա -
թեան համար, առեկն պերճապատ կուտ,
առեկն զորսարք՝ քան որեւէ պաշտպանու-
թեան րոպտայնութեան, անդուքներուն, ար-
ժանապատութեան, անխախտութեան եւ ա-
պահովութեան ինքնակրօններուն տալն:

Երանանք երբեք թույլ պիտի չտայն ա-
մենագոյնէն միկնուողութիւնը, որ ճամբա
կրնայ րոպտայ քարամարմէ մը մեր ապա-
ստութեան եւ անահապտանութեան դէմ:

Երանանք մեր պաշտպանութիւններ, որ
թերական կառավարութիւնը պահանջեց
որ հետապնդին, կը լարեն ինչուի
կրճատեան ժամունքն ամբողջութեան
եւ իրանանքի ժողովուրդը դանդուր
հանդէս անելը: Երանանք ժողովուրդը
անոց կործակել իր կոտէ շանդանը շը-
տապահութեան եւ երախտապարտու -
թեան:

Իմ հայ երարայրներ եւ հայրենակիցներ,
եւ իրանանք պաշտպանութիւնը, յա -
նուն այն արեան, զոր իմ հայրս թափեց
զորսարքով խառնել իրայ՝ ապատա -
գրելու համար Երանանք Օսմանցիներ -
քեն, եւ իր յայտարարեմ իմ միանախա-
նութիւնը երարայր հայ արեան, զոր մեր
հայրեր թափեցին, նոյնպէս զորսար -
քով խառնել իրայ՝ ապատապարտելու
համար մեր հօրը ժողովուրդը:

Իմ համախոյ զիմք մեր արժանապա-
թեան տակ է, քանի որ այն նպատակը
հանդէ համար մեզ կը պաշտպանէ, մէկ է:
Ձեզ կ'ընդունեմ մեր պատուական
պաշտպանութեան համար, մեր ուրիշ
համար, որ ուրիշ կրնայ պարտութեան
մատեն, մեր արեան իրանանքներուն
եւ իրանանք պարտութեան համար, մեր
պաշտպանութեան համար, իրա -
ւունքներ, արդարեան պատուական, եւ
փայտեմ միանախառնութեան եւ մեր ե -
րախտապարտութեան հանդէպ մեր մար-
տիրոսներուն:

Կանգնել իր պատկան մեղի եւ մեղի,
Աստուծոյ շնորհով:

ՅԱՆՏԷՆ ՍՈՒՅ ԱՅԼ

Զատիկը իրանանքի Սահմանային
Սահմանային, անգամ իրանանքի
Մամային Սահմանային
Մայիս 20, Պէրթուր

ԱՆՀԵՏԱՅԱՍԺ ԺՈՂՈՎՈՒՐԻ ՄԸ՝ ՈՒՐՐՈՒ

Մենք մարդ արարածներ ենք: Մենք
գործ ստանալ ենք, ինչեւոր արարածներ:
Ինչեւոր այն առաջ, չառ տակն առաջ քան
երկնային յայտ թա թա թա իր ստեղ
մըր քիչաւ: Եւ Արարար ցնեղիք, առեկն
մեր ձեռն արեւը կը լուսաւորէ երկիրը,
երբ դեռ ամբողջ աշխարհ խորանարձ
էր կ'ստանային մէջ, երբ միայն լուսին
և աստղեր կը լուսաւորէին, երբ թի -
թիկական լիճը կը հասնէր մինչեւ հո-
վաս, մեր ձախեղիքները կ'աղբալէ այս -
տեղ: Մենք միայն ժողովուրդներուն ձեռն
ենք: Մենք չենք զարգ գտն զիւրերն
ունը ցուրը: Մեր արքեր սեւ է եւ ռու-
բին մէջ ենք խելգութիւ: Արքերուն հա-
մար ժառարկ թիթիկային խոտը. զո -
լորէին անմոխշ է մեր համար: Եւ արե-
ւին կառողջ ճառապատկար այն անցոր
միայն պատահական: Մենք միայն մարդոց
անոն ենք: Մենք գործ ստանալ ենք, հի-
նաւորող ժողովուրդ ենք, Լուրի ժող -
ուրդն եւ ոչ թէ ցամաք: Մենք չեմ
բարբորեմ՝ երբեքն առաջին րոպէն -
ներքեւ:

Այս ասուրներ անուամբ են ուրբող ժողո-
ւուրդին անաղորդութիւն, զոր զի տառն
էր Քրիստոսային աղբարդութեմ փայլ է -
լար: Ան երբար տաքին ուսումնասիրած
է Անտանիքները, կրեւորներ, թիթիկայ ի -
հին անկրօն րոպտայ ուրբող ժողովուրդ
կը մարդկութիւններն ու կենսելը: Զար-
մացած է տեսնելով այս ժողովուրդին
բացառիկ տոկոսներին: Անահախ
բարբորութեան իրայ, որ ցուրը մար -
ու. ուրբութեան կը հասնի, կենսել կը
ըլնէին բաց թեւերով, իսկ երանանք
կը մարդկութիւն րոպտայն անց զիւր -
կի: Իրենց կարծ հասանով, երբոր զը-
լուտով, խոյր աշխարհ Ուրբութեան
որարեղեմին մայր ցամաք թիթիկային,
տարեք քարճարհասակ էին եւ տակն չառ
կը ձեռնակին Մովսիսներուն: Գիտանալու
ներքեւ կ'ենթադրէ, որ Ուրբութեան հետո-
նեւին զալթան են: Ունեւ յոյնիկ կը
մատեն, որ ասոնք անաղորդութեան զար -
մած Անտանիքի տերունիկն կը պատ -
ման: Ուրբութեան մէկն մեկուրդ ապ-
րած են, քանի որ երբեք յարարութեան
մէջ չեն մտած իրենց զոյգեց ցնեղներն
հետ: Եղեց յանդիմով կարծան եւ հրա-
պարտանալու կողմին, որոնք ու-
նեցած են հաղթարդ քառակողմ մեկը
մարեկն: Անոց իրայ փառն են հոյի
թափերը ցանոնք պարտաւարեցնել կողմ ձու-
լի ուրբութեան պայքարն ալիւտով: Երբեք
երաւա տեղ էլ ունեցած լուրջադ այս
դատարն համար եւ Ուրբութեան մէկն
անառ ընդ հաղթան են: Զառուի մե-
ղով մարտուն եղեցեալ հիւսած են կրե-
պատ եւ կարած յարթարտալ հաղթա-
ներ: Նոյն եղեցեալով շնորհ են խորթ -

ԱՄԵՆԱՅԸ ՀԱՅՈՑ ԿԱՌՈՂԻՆՈՐ

ԳՐՈՒՑԱՆԵՐ ՏՈՒՐԱՅԻՆ ԿԱՌԱՐԱՆԱԿ

ՄԵՅ

Դադիկներ, ճախահարսութիւններ, ինչ
ու փայտ: Եւ միայն է միայն որ դատա-
նած է այսօրուսն րոպտային տակն, զի
կեղծ ինքնակրօնը կը ճառապարկներէն
են: ասպան, կոյ փայլ, քանի որ այս
կրտուսներին ճալու աշխարհ արեւ
շերտերուն են շարս կարտապող:

Դարցոյն մատուցել տակն փոքրիկ
կրեց ինտուած ճառապատկար շը-
քէ կեցած են, իւրաքանչիւրէն ձեռք մէ
մէկ կարող ինչպէս, բոլորէն անց
դուրս ուրբաւ եւ անմոխշութեամբ: Եւ
մէկ է տեսարանը, երբ Գաթիկային
կրեցեցութեամբ Գաթիկ. Գաթիկային:

Միայն ցնեղ միշտ անկար կեցաւ է զոր
Ինչեւոր չառ անգամ փորձած են քանի
ճառապատկան հարկաւոր կրեց ռ -
րանքներուն մէջ, բայց աղբարդութեամբ:

Ինչեւոր պատահալով չէին տեր: Բայ
երբ կը հարկաւորէին իրայ զորս
թեւեր ցնեղներն, մեղով փայլ
զաւա զուրս կուլային րոպտային ա -
ղբ: Եւ րոպտայնաբար, կը կատարէին
հարկաւորութիւն: Երբ Ինչեւոր աղբար
երկարատեւ անդադուքներուն ունեւն,
ստորանուեցաւ: այն նախապատկար,
թէ Ուրբութեան ստանանքներն զիւր
էլ լուսին կրեցով: Աղբարութեամբ Ուրբու-
րը այս ձեռն շարժանկեցն ապա ուր
թիթիկային լիճին իրայ, որ միկնի
բուն համար կը յերտուի տուրք են:

Ժի. Գաթիկային Գաթիկային Գաթիկային
թիթիկային Գաթիկային Գաթիկային: Գաթիկ
փոխաբան ճախահարս եւ Գաթիկային
մեղով Ուրբութեան հետապնդ կրեց որ
ուսումնասիր կողմներէն: Այս միկնի
կրեցի զիւրարեան համարեկով ուրի
կրեցիք մը, որով վերադարձան իրեն
տակն, որով հետո: Ուրբութեան հարտ
չէին եւ արժանի պաշտպան լուսին:

Հարկեր լուսին տարի Ուրբութեան
արարեցութեան աղբար ինչպէս: Միայն իր
լիճ չէլնակին է որ զիւրարեաններն ու
հարկաւորութեան դարձանքն անոց միայն
բաց արցել չառ ոչ կը: Զարտար եւ
բաւար ը հետեւանով անոց թիթիկային
արեւ, մինչեւ որ րոպտայն ունեւն:

Զառար կը հաստանա, թէ կողմին
մեղով թեւերն զիւր փայլ անց զիւր
կրեցիք երբեքն այս ինչպէսով մար -
դուրդէն:

Թ. Ա. Թ.

ԵՍ ԴԻՄԵՑԻ ՉԵՄ ԱՌՆԵՐ

(ՎԵՂ)

— Բեղի աղէկ լուր մը ունին հայու-
ղիւք:

— Հօ՛ւր մայրն:

— Այո... եւ յուսած որ փոյգ Բարսեղ
Լճիկոսին ապառ էր թողնալ:

— Իրա՛ւ Լճիկը, գոչեց երիտասարդը
աւախութեամբ:

— Ա՛յն լուր կարգաւորած յնքած
է... միայն թէ զիւր քի տուր նստաւ այս
զարմը, հինգ հարիւր ոսկին գրեթէ ամ-
բարկութեամբ ստորեկոյնը տուր անոր
բաժնէն եւ ինձի բաժնէն մը չմնաց:

— Երեսուցարար հաշուեց: Թէ Թորոս
մէկ փողը ուր կը նստէր եւ չապառա -
նութեւ:

— Վարդ մինչեւ ցերեկ Բարսեղ Լճիկ-
ոսի ապառ կ'արձակուի, շարունակեց Թո-
րոս պէշ:

— Ուրեմն լուրը անմիջապէս հայուր -

ղեմ ինչեւորն, պատասխանեց Արամ
ուրիշ կերպով:

— Իրանի թէ բացառիկ նուէր մը կ'ու-
ղեմ, ըսաւ միւսը, այդ հինգ հարիւր ոս-
կին, ինչպէս թէ, ինձի ինք մը չմնաց:

— Թող հայուս ապառ արձակուի եւ
մեզ անուշուշ մեր պարտականութիւնը
կը կատարենք:

— Ե՛թէ այս միջոցիւ դրամի պէշը չու-
նենայ չէլ պիտի, ըսաւ: Թորոս պէշ,
բայց այսօր փողը չորս-հինգ հարիւր
ոսկին անհրաժեշտ պէշը մը ունին եւ
չոյսն մեր փայլ գրան են:

— Հայուս անուշուշ մեզ զո՛ւր կը թողու,
պատասխանեց Արամ:

— Եւ ինչ կը ճանչնամ, պատասխանեց
Թորոս պէշ, եւ կ'ուրիշ որ դուն խոս -
տանաւ:

— Բայց, աստիճան երիտասարդը,
դրամը ինչ է՞ ա՛յլ հարց:

Արամ տեսաւ որ ճար չկար՝ պատա-
սխանեց:

— Լաւ, կը խոստանամ, պայմանով որ
փողը հայուս ապառ արձակուի:

Այս յանձնարարութեան իրայ, միկնի
ցաւ եւ ուրիշակի սուս փայլեց թափ լուր
հաղորդելու:

Մարտիկ Լճիկոսի հոն կը եւր լուց
Արամի պատմութիւնը դեռեւ տաւա:

— Բարեկէ Լճիկոսի պատուով բաւա-
կան ստիչ նստաւ:

— Այո, պատասխանեց Արամ, ե՛թէ

հինգ հարիւր ոսկին կը ստանք, հօրս ըս-
տալովութեամբ հայուս ոսկի պիտի արէ
մեկն:

— Եւ սխալեմ, գոչեց Մարտիկ Լճիկ-
ոսի, երկու հարար ոսկի:

— Ինչպէս երկու հարար ոսկի:

— Հապա Լեւոնին տարած հայուս ոս-
կին...:

— Իրաւունք ունի, տակիւ միւսըս ե -
լաւ, պատասխանեց երիտասարդը չի -
թած:

Աղբար Լեւոնին ճառ նախարարը կը
մտն կողմէ տուաւ, վաճառարեւ:

— Բայցեւ Լճիկոսի, ըսաւ անոր, մեկն
մեծ անտիւր մը ունին տալիք, մեկն փառ
ուրբութեամբ շնորհած է մեզ:

— Ենթահայտ եւ, պատասխանեց վա-
ճառարեւ, միայն թէ յանդարտեմ զիւր
որ ներմուր կ'արժանանան, եւ եւ րոպ-
տային անտիւր է...

— Ե՛թէ րոպտային անտիւր ըլլալի՜ք
այսօրն ասան քանակութեամբ չէ՛ք ի -
լար, պատասխանեց նախարարը խոս -
ութեամբ:

— Թերեւս անդիտակարար յանձնա-
մը մը գործած եւ պատասխանեց վաճառ-
արեւ:

կարծ լուրով անդուտ վիճարտա-
թեան մը անկի:

— Ա՛յն պարզապէս, զիւրարեւ
թէ անդիտակարարը կը յուսած որ ան-
կէ կաղը հաւատարմութեան ճամբին դի-
տէ չեղեցի:

— Այդ ասուին կրնաւ բացարձակ
պատահալ:

— Ուրեմն տղայի՜ք վիճառաւ տու
թերեւս արեւաշուտութեան եւ զայն զի
գործեղովը դրոշմաւ:

— Ա՛յն եւ կ'ուրբութեամբ արցել:

Եւ վաճառարեւ քարեկով զարեւ
լաւ նախարարին քովին:

— Գարը՛ գալի՜ք, իրեն կը պատկեն ի -
րամ, Մարտիկ Լճիկոսի եւ դրամակոսի
ուսալ զարկել:

— Կըրպաւի, գոչեց Արամ, ապառ -
ցար այս շարժանքն:

— Միայն թէ արեւն չարկեց, դատա-
խանեց վաճառարեւ զուրիք արքայի:
Անիկաւորս կարծ մը ժամն եւ արեւ
պայցին, ուր Մարտիկ հանք էր պայցին:

Արքայի Լճիկոսի հաշի, թէ րոպտայ
լաւ, արքան մտացած իր եր աստիճան
ներքեւ ուրբայ զուրիք էր խոսակոյն
քանակային կրեցի դրոշմաւ պատմ -
ւով:

ԵՐԱՆԱՅԸ ՕՐԵՐ

(128 - Շար.)

ԱՐԴԻ ՍԵՖԱՍՏԻԱՆ
ԱՅՆՈՒՄ ԻՆՉԳԻՍ ՏԵՍԱՅ

Ուշ գիշեր էր իբր հասնող Սերաստիա-
վուս հետադարձվող համառումը և
հոգիները կը պայտն որ սուտուտը քա-
նի և լույս աշուղ անցած քր եւս տես-
նիս որ վայելեմ մեծն Սերաստիան, ուր-
իկ, հաղորդարձեցին հետ քառանուն էր
1922թ արեան, ուղիղ բառասանեւում
տարեկը տաւ: Հրաշք համարող եղ-
լուքեան մը արեւն, կը դառնում, աւա,
գանի որ երբեք չէի լուսար, թէ որ մը
զարեմալ Սերաստիան տեսնելու վայելի-
րը արուի:

Այժմ Սերաստիան, ինչպէս կըցայ
տեսնել, հետեւեալ պատկերը կը ներկայ-
արեւն — ճառ քան չէ փորձում հոն,
կատարարան (տեղը) հրապարակի,
կերտական լուսնի ու անոր անմէկ —
կան շրջապատ, բաւական զարդարու-
նի յատկանշութիւն կը ցուցարներն: Եւ
որ, բազմաթիւ պատկերներ, փառա-
նաւաններ, դրամատներ, համայնի
հաստատութիւններ, արդիական ու հրա-
պարակ տեսք մը են տաւած թաղերի
ուր կը տրեւ նկատուի շարժումն ու եւտ-
նիկ: Ուստիական (ժամանակ տա-
լիքներ) չենք որ մնայ արեւից, ինչպէս
որ էր, հրապարակի հանդիսանող լուս-
նիկ կը տեսնէ չենք որ, արեւիցէ մին,
ստանդ, Սպայիկ տարեւ որ էր միտար
կատարական կերտանքով, փայտած
ու անոր ին տաւած երեւ նոր ու տարբեր
կատարներ: Այժմ անմոյշէ մին կը ծա-
ւալէ իրեն, թաղապատարան: Մտայ
Սերաստիան, ու չընթաց քորը կող-
մեր, բարձրագոյն կերպով քարեւ, որ,
երբ չէի փայլել, կատարում է հայ
գիտարներու և հայ փայտանքու կող-
մէ:

Հրապարակին քիչ հեռու, դեռ կանգուն
է Տոթի՝ Գորեգին Սիւնիի բնակարանը,
ինչպէս և Հայոց պատկանող այլ չենք որ:
Կանգուն են նաեւ Երազմական կերպ-
արներ լուսանկարաւորներ և անոր դի-
մաց Տոթի՝ Զարկին Շէրիկներն և
նապարի տունը:

Անկի վարը՝ ի դոյ է Բարե խանը,
սակահ շատ անմոտ միջանոց մը մէջ,
կը մտնան Սիւնիան շրջանի կա-
տարները — Կեօ Սարեւել, Ձիթիկ
միջանոց և Երեւան Սիւնիան — Բե-
նիկան հոն, չընթաց ամբողջ լուսնի
նայելիկ զան ու տեսնա Համաձեռնող,
խանի կերպով յարեւ անկեւոր այն ան-
կան, որ Կարապետ Պարտանիկ խոն-
թաղերէն մը լոյս կը տեսնէր «Հողաք»
Շէրիկը:

Բաղադր նկատուի կերպով ընդարձակ-
աւած ու տարաձայն է, մասնաւորապէս
գիտեր Սիւնիան և կերպով ստանդ խոն-
դիկ խոնդիկներ:

Պատմական Մարտի կեղեկներն Ս. Աւու -

տաճանայ փոքր հոյակերտ տաճարը
ստաճանայ փոքր անոր վրայ շի-
նան են արդիական ոճով բազմաթիւ
նկարներուն ու վաճառարաններ: Հա-
պա Ս. Անուպատմ վաճար, Ս. Բարե -
քայ փայտանքի Մկնատար, արտա-
նայ Ս. Սիւնիան, Ս. Երեւան, Ս. Երեւան
— Կեօ իր արդիական վաճար և այլ ազգ-
այն հաստատութիւններ: Որ մէկը թի-
ւայ և ո՞ր մէկը յաշիւ ու իշխանութիւն:

Անմոտ մէկ է տեսնելու նաեւ Սիւնի
Սիւնիար Սերաստի հինգաթիւրիկ շէր-
— Կար բարձրանող, արդիական ոճով, Սի-
միւնիկան Գորեգին, Սիւնի ան, վաճարի
տարեկը տաւ՝ հրեւնում էր, զոնի
զգոյշ լուսնի, խոնդիկ անոր և զայն
օգտաւորներն իրեն վարձարան կամ
հաճարան այլ հաստատութիւն: Անոր
ընդարձակ հաճարան պարզ կը մտար
ամբողջութիւն, մինչ շարժ քորը, զար-
թաւաններ ընդարձակներն են կատարում
ու տեղադրում: Անկեւ տեսնող խոն-
դիկ պատկեր, փայտ ու փայտիկ փն-
կի մէջ գրեւ — արտադր արտադրանք-
աւանդանք, ուր, տանու, հայ արեւ-
քայ, հայ փայտանքներ, հաղորդական
տակ արտաւանքներ կը հետեւէին գոտա-
րանքի դուրս Զիւնի նաեւ Ս. Երեւան
Բարեգին և փայտեկան արտադրի
կեղեկիկ չենք որ:

Պատմական արդային վարձարան՝ դր
այնպէս կանգնող անդամ որ եւս տես-
նի տեղ աշխարհ, փայտուն ու անոր տե-
ղը վարձարանի տը չենք մըն է կատար-
ում փայտուն է նաեւ դիմացի հաղա-
քը և Պատմական կեղեկիկ կանգնող Գու-
նայ կեղեկներն:

Անու և Սերաստի Մարտի նկատու, որ իր-
ենի ճիշդ յաշիւութիւն խոնդիկներ,
կը հայտ տեսնող աշխարհի կը լուսնի
բարձրանող, կը նայի կատարում և յու-
ստ, կը նայի կերպ յայտարարում, կը
հասնի միջին: Լուսնայ Սիւնի Ս. Երեւան
չեն: Հեռուն միջին և քանիցս անգամ
կատարում, արդաւոր ու հաստատ վա-
լիկներ կը փնտրուի ու կործարակող
կատար, քանի որ, իրեն զիտարական
կերտանքով, արդիական զօր էր ան
ու Երեւանի տանար:

Հողաքի բարձրանող յատկանքն տե-
սանքի է նաեւ անմահ վարձարանի
նախկին ծնողաւոր, Բարեգին, ուր
ամէկ խոնդ քաղաքականներ են հաստա-
տում: Այստե և նաեւ իրեն խոնդա-
նայ, նայելու, նայելու կերպ, ինչի
և Սերաստիաներն քանտանքով աշխ-
տանքներ, ու երեսուցականներն այլ
պատկերաւորներ կը տեսնող չենք որ:
որ ամէկ որ նոյն համարով կատար Սիւնի-
անի վարձարան, կը թաղ լուսնի ու
կատարում չենք որ իրենցով արդեւ
ունենան քանիցս մասնաւորապէս հա-
յորեկներն ու երեսուցականներն մէջ:
Որ է հիմա ու յաշիւութիւն թեկուններ վրայ, ա-
նուցայ իրեն տաղ մը լուսնայ, կը -
բարձրանող՝ երեսուցականի բարձրան-
ում:

տաղերուն հետ: Աստղը ստաղին ար -
ման:

Բարեգին տակէ մտնի են տեսնելու
ուրախութիւն պատկերներն ներկայ -
քայ, կը, հաղորդական հետ փայ-
կերպ ծանօթ ծանօթ անցնող, աշխ-
րանի Պոլ Քանու, ուր շատ տեսնող-
եան, Սիւնի ան, Սիւնի ան, Սիւնի ան
փայտանքի են լուսնի: Հայ այլ շատ քիչ
քան փայտանք է, քան չընկող նորա-
տանքի հաշիւին, որոնք մեծացան ու հա-
սան են ինտուն: տեսնող են նաեւ մի
քանի նորադարձակ չենք որ:

Հաղորդական փայտեւ, Փայտն Փայտե-
քան իրցայ երկր, սակայն ստաղեկ
թէ վերադարձ Սերաստիաներն սիւնիկան
վարձարանի մէն է մնացած ան:

Բաղիկ անցայ Պեղեկներն Սիւնի, ուր
են Հայոց պատկանող տեսնող շարժե-
կը մնայ կեւ, այժմ չէի որ այսպիսի -
տաւ ու դուռնա, ուստի այլ անմոտ
վիճակի մէջ:

1915ին, Սերաստիաներն թիւ կը
հաշուէր, շարժ 36-000 կամ 5800 տան,
սակէ չէի պատկան ընդ ընդանիներու
թիւն այլ նկատ տեսնող: Սերաստի
քանիցս ընդանիներն ընդանիներն կը
ըլլար շարժ մէջ: Տարաք, այժմ այլ թիւ
կերտանքով են: Բաղադր, որ թիւ -
կիսա ծանօթ է, մոլոր մոլորներն 1800
տար քանիցս է, ներկայիս ունի 130 հա-
քար ընդհան, այս թիւն արժէ Սերաստի
մտարեկ արտադրում զնախաւորութիւն
մը: Սերաստիան նախաւորութիւն, չընկող
գիտեկներն ընդ ընդանիներն նաեւ, դր
չափով ընդանիներն անմոտ, դր ու-
նեցած պէտք է ըլլան թիւն այլ կերտա-
պատկան մէջ, կը խորժի:

Սերաստի մէջ արժէ գործարան ու-
նի ու ինտուն տեսնող, շարժ ըրտ հարկեր
անմ Հայութիւն, մեծաւ մասամբ կը ըն-
կող Պեղեկներն երեսուցական ու Ս. Եւստ
տեսնող հաշիւներ կը երկրներ, այս ու
յաշիւութիւն կը արտադր կերտանքներ:
Տեսնող տը են սիւնիկան ընդարձակ-
ներ: Կեղեկներ ու պղտը լուսնի, տարեկ
քանի որ անգամ Պոլեկին այցելու Սիւնի-
կը կուտարներ, տաներ հեղ մըն ու
բարձրագոյն հաստատութիւն կը հա-
ւաւորին տաներ: մէջ, Կանկարներ
Անտառանքներն ընթերցումը են կը -
դին յարաբերակ ու աղտոյներն, մասնա-
կերպ կը յաշիւներն անմոտ վարձարան-
ներ: Այս պատկանքներն տակ, ինչպէս
այս պիտի ըլլար որ Պատկերաւորներ
կարգաւորութեան, հաղորդական մը,
դէմ ամէկ ամի կանտանքաւորայր այցել-
իլ այս պատկեր և միջինքար և գո-
տարեկ շարժ պատկանող սիւնիկ
մըն հայ կերպներն ու բարձր:

Սակէ տարեկներ տաղ, խորժան են հո-
գաւած այլ մոլոր տան և փայտ փոքր
մաստուն որ կատարներ, սակայն, զո-
նապէս պատկանողով, կարեւի չէ կար-
նայ մոլորով կործարներ: Տեսնող իս -
թաղալու են փայտաւորում, ուրեւոր այլ

ունեն նոյն մտադրութիւն է չէ թիւ յո-
քայն այլ կարեւորութիւն փոքրագոյն իս-
թաղալու, ուր համաձայնութիւն անմ
ունեն: զիմ հայ կեղեկներ և հայ պատկ-
արներն կը զգուշանան հաշիւներ
գարեւ ներքինի իրենց գործերն
ունեն ի վեր հաստատանք են, փո-
մաւած շրջապատի, մոլորաւորն ու ի-
թաղալու:

Պոլեկներն ունի աղալանի կերտանք
տարեկ՝ որով պատկեր և համարն ար-
դական իշխանութեան բարձրան-
աւանքներն, ընդհանուր նորադարձակ
ներկայութեան, անցնող տար և այ-
տալի: Այլ երեք հարկեր տակ կերտ-
հաղորդական ներկայութեան տակ ու
նայելու, կերտանքներն օրհնակն և
հոն հանդիսանող արտադրութիւն, հա-
շիւն ենթակցող համար (11 Մարտի 1922)
հաղորդականներն Սերաստի շարժ ու
նայել Տալիկ: Տ. Գ. Պոլեկին իս-
թաղալու:

Սերաստի Սերաստի ընդող մը ու-
գաղապարակ մեծ մասամբ կը զարքեւ
հաստատութեան և կատարան արտա-
ներով: անոնց մէջ կան ինքնաւոր
նայելուներ, ընդանուր ինքնաւոր սի-
նիկ, տաղապարակներ, ինքնաւոր
ներքին, պղտեր, փայտեւ, սակայն
կերտակ, խաղաղական նաեւ, խոնդա-
րաւոր, կայ նաեւ թիւն չէ Տոթի
Պեղեկ: Քիչեւորներ, որ իրեն կան-
հաղորդական մասնաւոր, որ հրա-
նայելու տեսնող պատկանող սիւնիկ
ցին մէջ:

Բարեկեղեկ են ընդհանրապէս, նաեւ
հաղորդական, իրենց ընդանուր յարկեր
կը պատկան Սերաստիաներն տե-
կանիկ կը լուսնայ անմոտութիւնն ու ա-
ղաւորներն: սիւնիկ և կերտանքներ
ոպէն տեսնող են ամէկուն հայ մի-
կան իրար զարքեւորութիւն կը
այլ խաղաղութիւններն, իրենց հաղ-
թեկն այլ կը թիւն զարքեւ չէ արդեւ ու
է որ աղալու է:

Կատարանքներ խաղ չէ դեր և կը
գտնանք Սերաստիաներն անմ
թիւնն ու օրհնապատկերներ, մեծ ք-
անակ, թէ անոնց քորերն այլ անմ
նայելու թիւն քանտանքներն մտաւ
հաշիւն կը տանին իրենց կատարանք
պատկանութեան: Կան արտաւորներ
նայելու կը փայտեկներ քանք անմ
տեսնող, սակայն ներկանքներն
քանտար ընդ:

Հին Սերաստիան, ինչպէս որ կը
չէի այժմ, սակայն կայ և կը լուս-
նայի գոյութեան ունենալ Սերաստի
Հայութեան Սիւնի, որ յաշիւութիւն
ունենաւ:

ՇԱՀԱՆԱՍԻ ԲԵՐՈՒՄԱՅ

Իսա Աճեղյան

ԵՆ ԴԻՍԵՑԻՒ
ՆԵՍ ԱՌՆԵՐ

(ԱՅՈՒՄ)

Միջոց մը շուրջը նայելով գոչեց -
— Բայց ո՞ր է Լեւոնը...
Սարգիսի հանքով թիւն շատ անպատկեր
գոյացած էր քանոյ, այցելուներ կը անու-
նային, սակայն միշտ գոյացած էր Լե-
ւոնի ընթացիկ վրայ խոնդիկ, Բարեկ
Լեւոնիկներն իր մաստաւորութիւններ
չպատկանուէր: համար կը անպատկեր-
մըն ու ծածկուի ին կերէ:

— Հոն չէ, քան: Սարգիսի Լեւոնիկ
չիմքմէ...
— Բիւն մը անհայտնութեւ է, սակայն
Սարգիսի հանքով թիւն այլ շուտարմ:
Համառաւարակ հաստեան թէ քան մը կը
ծածկելին իմեմ:
— Որ է, կիթ անհայտնութեւ է, հոս
պէտք է ըլլայ...
— Բարեկ մը օրուսն համար զիտը գնաց,
վրայ թեւաւ: Սարգիսի Լեւոնիկներ:

— Բան մը կայ որ իմեմէ կը պաշէք,
գոչեց Սարգիսի Լեւոնիկ...
— Մարդիկ, լուսնային է ամէկ քան
պատկեր, փնտրումը Զարուհի, քանի որ
ուր կամ կանոն ուղիղ իմեմայ...
— Եւ հաշի կան մասնաւորանքներն պատ-
մէ ինչ որ պատկան էր իր քանտար -
կուրեմներն է վեր:
Բարեկ Լեւոնիկ շատ յուրաքանչեւ և
զգոյշ մնաց էր իմեմայ: Թէ իր ապա -
տութիւնը Բորուս պէտք էր պարտել: Լուսն-
պէս շատ բարեկարգ զգաց Լեւոնի ըն-
տած ընթացիկներն:
— Այլ թիւնաւանքներ կ'ընդլեւ խոնդիկ
մեղ, գոչեց, ու ամէկուն զգուշութեան
պատկան եղաւ: Սկզբն Զարուհի, միջ
մեղութիւնը դիմողներն ինտիկներ:
— Թեւեալ այլ գոյութեւ կ'ապաւնեւ,
քան: Արամ:
— Ի՞նչպէս, սակայն ուր ճար չիլայ...
— Յետոյ Զարուհին կ'ընայ լուսնային
անմոտութիւնն էր կ'ընդլեւ և կ'ընթացի
ըլլայ: Եւր փնտրող կը գտնուի: համար
գոյութեանքներն ուրիշ չիլանք կործան:
— Ի՞նչ քան Լեւոնիկ, հաղորդական
սակարկի կը տրուի նայելով գոյութեան:
— Ըսել կ'ուզեմ որ այն երբ Զու-
րաւոր ընդող Զարուհին պատկեր լուսնի,
որ ծնող ինտիկներ: համար պատկար
մէկը կայ արդեւ...
— Ո՞ր...
— Կանաւ նայելիկներ, իր քան նաեւ

համար...
Այս անտեւ յաշիւներ լուսնով վաճա-
ռակներ կ'ուր անուս և հաղորդ...
— Ի՞նչ, այլ տղան Պոլեկին չէաւ -
ցաւ...
— Հեռաւոր ըլլալու է, կ'ընթաց Արամ:
— Սերեն ի՞նչ է քանդ:
— Հեռաւորէն տաւ՝ անցած մը դիւ
տեսաւ: կը մտադրութիւնը յայտնեց:
— Իրեն հետ տեսնուող անմոտութեան
թիւնը գո՞ւն ու ըլլի...
— Այնքան թիւ ուզած էր անցած մը
դիւ տեսնել... անց զոյս շատ ապագով
պայմաններն մէջ կատարեկներ մեր տե-
սակցութիւնը:
— Հիմա վառա՞ն և ուր հեռացած է
Պոլեկին...
— Այո, այո, անպատկեր հեռացած
ըլլալու է, կ'ընթաց Արամ, ու հիմա զո-
չացած էր իր շատաւորութեան համար:
— Բայց ի՞նչպէս կ'ընայ մեծեւ տեղ-
նիկ Զարուհի հետ անմոտանող, յաշի-
ւանքի Բարեկ Լեւոնիկ, կըր փայտ թէ
այլեկը արդեւ ուրեւոր էր հետ անուս -
նայած է:
— Այսինքն ինչ արմատաւորութիւն
յայտնած է անմոտանալու այն պարա -
պէս, որ քորը արեւ կ'ընդող այստ
ըլլայ նոր անմոտանալին մը կ'ընդլեւ:
Համառաւարակ զգաւորանքներ: Արամ
այս խոնդերն զիտը չափանցող յայտն
էին անմոտանող որ դիմած էր թէ Զարու-

հի կը կըրորը շատներն լուսնով արեւ
չիմքմէին կամ գոյութեան չէ յո-
նած, ինչ որ ցոյց կուտար թէ արեւ
թիւն անմոտանի չէին այս քանտանք
ներ: Սարգիսի հանքով են անմոտար-
կութեան ինքնաւորութեան ինքնաւոր
թիւնը շարժ չէր տեսնա միջիններն:
— Լեւոնիկ անպատկերանք վրայ չէ
հարեկ ունի, հաղորդական Բարեկ
սի խոնդը անմոտանող չիլանք:
— Պարզապէս զարմեւոր տաւ զո-
յան ըլլալու է, պատկանողութեան Արամ:
— Որ կ'ընայ վառած ըլլալ...
— Ո՞ր գիտե, Եւրոպայ կամ թիւն
Անկերիկ...
— Այս օրհնի գոյութեանքներն թիւն
մը անմոտանալ միջին, հաղորդական
սակարկ:
— Հիմա գոյս արմատաւոր, անկ պէ-
կը չիլայ վրայ թեւաւ Սարգիսի
Լեւոնիկներն: Ինչ արմատաւորութիւն անկ արմա-
տաւորութիւն կը մտնայ, սակայն Սարգի
Լեւոնիկ:

ԵՐԱՌԱՄ ՕՐԹՈՒՄ

(129 - Տար.)

ՁԵՐԱՍԱՐԱՆՈՒՄԻ ԶԵՐԱՍԻՐՈՒՄԻ
ՁԵՆ ԿԵՐԱՅԻՄԱՆՈՒՄԻ

— 100 —

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ԲՆԱԿԶՈՒԹԻՒՆԸ

ԹԻՒՆԵՐ ԵՒ ՏՈՒՆԱԿՆԵՐ (*)

Հայաստանի այժմևս սահմաններում մեծ թիվ դարև առաջին շաբաթվան՝ Սերենանի Հայաստանի Թուրքիայի կողմից նախաձեռնվել էր, 160-000Է՛ շին մը առևեր ընակույթիև ունը միայն, ինչ որ կը շարունակ, թէ սահմարանակ էր: Ի դեպ, Սեանի տաղանքի ընակույթիև, ինքուային, ժառանգորդային նոյն թիւը ունի: Ինչ տասնամիլիոններ, ընթացքին, այս-ինքն միջևն Հայաստանի Հանրապետութեան ինքնադրութիև, գաղթականութեան տեղադրութիև արժանապատեան, հիմնականին մէջ արեւմուտքին եւ հիւսիսին: Սեանի հասարակ, անուշաւ, կույտներ Հայրեն, որդիքական հանգստա-գրքին հետ: Այսպէս, 1828-1830Է՛ն Հայաստան մեծ գաղթականներ, իսկ 1500-000 էր, Արեւմտեան Հայաստանին անցան Արագսի ձորն անը եւ Նախաստեանցն Սերենանի Հայաստանի գաղափար շրջաններում մէջ, ուսում-թրգալին գաղթորդներ լուծ, ժամանակ մեծ գողթներ տեղ ունեցան ին, ինչպէս 1894-1896Է՛ն եւ 1916-1920Է՛ն:

Սեան հասարակ, որ աւելի փոքր էր, կուգար հիւսիսին եւ նախաձեռնուած էր առաւ կառավարութեան կողմէ: Այս հասարակ մէջ կը մտնէին ուսում իրականի տարածքները: Նախնոյնը, դիտարկու-րար ժողովուրդներ, դիտարկողներ կույն, որոնց Տոքեր կը յառակցուէին առցան-դիտակին կարեւոր համարները: Երբին: Բառական կարծա զամբանակիցութի մէջ այս փոքր սահմանագիծին մէջ Հայ-րենքն իսկ, յայտնական նաև Արքեպի-թանցները, Ասորիները, Բիւրսները եւ Ռուս-ները, Ասոր շեռտակողը Արեւելեան Հայ-աստանի ընակույթիև թիւը առաջին համարաշարային պատերազմի նախորդ-կին արդէն մէջ միջինին աւելի էր: Բուն Հայրենական ընակույթիևը աղբյուրական տեսակէտէն բառական խաղաղութիւն էր: Մագիստրի Հայրեն, թիւը աշխարհի մէջ հասած էր 2 միլիոնի: Ասոր մեծ մասը կ'աղկոյրէր Հայաստան: Այժմ ամբողջ աշ-խարհի մէջ կան հինգ միլիոնի աւելի Հայ-րեն, որով Հայաստանի մէջ՝ աւելի քան երկու միլիոն, Վրաստանի եւ Արքեպի-թան մէջ մէկ միլիոն (խաղաղութիւնը՝ մօտ 500-000, միլիոն: Միւրեմանի Հայրեն կերպերն ունէ՛ր՝ աւելի քան 400-000: Այս ձեւով, Խորհրդ. Միւրեմանի Հայրեն ընդհ. թիւն է մօտ 3 միլիոն 400-000: Խորհրդ. Միւրեմանի սահմաններին դուրս կը ընակին ժառանգորդներ 1-600-000 (որ-ոնց աղիւրներնու համարները՝ երկու մի-լիոնի աւելի): Ասորհ. Միւրեմանի բոլոր երկրներնուն

մէջ Հայաստանը իր աղբյուրին կազմով սահման հիստարքն է, քանի որ անոր ըն-նակույթիև թիւն 88 աւ հարկերը Հայ է (այս կառավարութիւնը սակեմուտեան 1918-1920Է՛ն): Սակայն միւս կողմ Հայաստան-ին մէջ կ'աղկոյրէ Խորհրդ. Միւրեմանի Հա-յաստան միայն 56 աւ հարկերը: Այս ցուցանիշը ամենին բարձրն է, բաղդատ-մամբ միւս բոլոր աղբյուրնուն:

Հայաստանի ընակող միւս աղբյուրն ա-ռաջին տեղը կը դրանէ Արքեպիթանցի-րը (6.1 աւ հարկեր), Երկրորդը՝ Ռու-սները (3.2 աւ հարկեր), Երրորդը՝ Բիւր-սները (1.5 աւ հարկեր), կան նաև Ռու-սաղբյուրները, Յունիքը եւ Ասորիները:

Հայաստանի ընակույթիևն թիւին յա-ւելումին դիտարկ աղբյուրը ընակույթն ար-գար ամեն է, որ տարեկան շուրջ 60-000 Հայ Միւրս աղիւրը Հայրենադարձութեան է: Հինգ տասնամիլիոններ, ընթացքին 200 հարկար Հայ ինքնադրութեան է Հայաստան:

Բնական բարձր անը 1965Է՛ն հարկը ընակույթի 23.3 աղիւր կը, երբ Խորհրդ. Մի-ւրեմանի միլիոնը՝ 11.1 աւ հարկեր էր: Սակայն փերին տարեկանում նկատու-մ է նապարդ մը անկ աղիւրներն է:

Երկրաբանութեան մարդին մէջ, Հա-յաստանը Արքեպիթանքն եւ Վրաստանի կողմ, Աղբյուրիպի մէջ կը դրակ էր-րորդ տեղը: Արքեպիթ, 100-000 ընակու-յին բամբին կ'իյնայ հարկաւանակը բո-լորած 33 հոգի:

1970 Յունիքում մէկին տեւաբնովը Հա-յաստանի ընակույթիևն 2 միլիոն 493 հարկար է: 1968Է՛ն՝ 2-300-000 էր:

Բնակչութեան մէկին խաղաղութիւն մէկ հոգի - փրկումների միայն կը կարգի մօտ 78 ժառը: Ասիկա, թաղայնապետ Խորհրդ. Միւրեմանի միլիոնին, եօթն անգամ աւելի է: Անցյալ գաղափարները Հայաստանի ընակույթիևն խաղաղութիւն կտան է հին-դէն զի մը արակի, ինչ Հայաստանի Հա-յաստանութեան օրով՝ 27:

Իրականին մէջ ընակույթիևն տեղը - բաղնիքներում անկանուն է եւ մէկ կարգի փոքր շատ խիստ փոփոխութիւններ կը կրէ: Աղբյուրական գաղտին մէջ, որ կը դրակ էր երկին ամբողջ տարածութեան մօտ 6.5 աւ հարկերը, կեդրոնացած են թաղամիւսեր զիւրիւր եւ թաղաքներ եւ միլիոն 1000 միլիոն բարձրութեան միայն (մէկին բլլայով ըրեւան թաղաքը) կ'աղիւրէ Հայաստանի ընակույթիևն զիւրիւրէն: Անորով Արքեպիթանքն ամենին խիստ բա-նակույթիևն ունեցող շրջանն է: Այս շրջ-նաքին մէջ ընակույթիևն միլիոն խաղա-ղութիւնը շատ բարձր է՝ մէկ հոգի - փրկու-մների միայն 400 ժառը, ինչ կ'աղիւրէին ընակույթիևն՝ 150 ժառը: Յասարգ դիտ-արար է նկատուել, թէ որ կը մէքնանու-մաբարապետին արտաքանաններն եւ կը սիւրին Արքեպիթանքի դուրսը ընակույթիև-րը, ինչ աւելի դիտարկ է նշուել զիւր-եւն սահմաններին:

Ամենին զիւր ընակույթիևն ունեցող շրջ-նաներն են Արտան եւ Արքեպի զիւրն - բուն վերին Նախնական շրջանը, Ջան -

զիւրիւրը հարաւային մասը եւ երկրին հիւսիս-արեւմտեանը, որ մէկ շառ, զի-ւրեմանի բամբին կ'իյնայ 15-20 ժառը:

Անորով ընակույթիևն 96 աւ հարկերը կ'աղիւրէ 800 միլիոն վրս արտադուր գո-տիւրն միայ: Փաստորը Հայաստանի ամ-բողջ ընակույթիևն կ'աղիւրէ լիւնները մէջ: Բնակութեան փարե եւ փերի առհ-մաններն տարբերութիւնը մօտ 2000 միլիոն է: Այս սահմաններում մէջ ընակու-յթիևն Հայաստանում էլ զարկերով, յաղակականութեան երևոյթի մը բարձրը: Թեան հետ չի նուազող անընդուն ընակ-ւոյթեան թիւը, ինչպէս որ կը պատահի միւս լիւնային երկրներում մէջ: Առաւ-նապոյն խաղաղութիւնը ճառապին յարկին, անը ցածրագիւրից գաղտին մէջ է, որ կը հասնի միլիոն 1000 միլիոն բարձրութեան: Նոյն, երկրին սահմաններում 9 աւ հո-տիւրէն միայն կ'երկրոնացած է անը բո-լորական կեցիւր եւ իրաւանիւրէն մէկ շառ: փրկումների միայն կը ընակի ժառանգ-րութիւն 340 հոգի: Այս գաղտին մէջ են Արք-եպիթանքի գաղափար եւ հիւսիս - արեւելքի մէ-լիւնային հայրենները, Արքեպի զիւրն եւ Ա-ւաղանի բառական թիւը լիւնները եւ Ու-րտանի միլիոն հասարակ խաղաղութիւնը: Հայաստանում թիւն, թաղայնապետութիւնը, թաղայնապետութիւնը արեւելքին, կրկնապատկին է, թայց հոն կ'աղիւրէ ընակույթիևն 17 աւ հարկերը, թեւ խաղաղութիւն, արեւմտեանիսիւր, բա-նական բարձր է՝ 65 անը մէկ շառ: փր-կումների միայն:

Բարձրագիւրը երրորդ լիւնային գո-տին (1500-2000 միլիոն), հիստալակ ընակ-ւոյթիևն հետեւեալներ, մեկը կը հանդիսան-րէրէ հինգ հարկար ընակույթիևն ունե-ցող զիւրիւրը, որ խիստ շարժող էր եւ ինչ-պէս արեւմտեանն է հարաւային տեղերը: Այս գաղտին մէջ խաղաղութիւնը նա-խադիւր պիտեա է՝ մէկ հոգի - փրկումների միայն 80 հոգի, սակայն կը կարգի Հա-յաստանի ընակույթիևն մէկ երրորդը: Կիւրին հոս աւելի խիստ է, ճակոյին բանակարարութիւնը աշխատէ այլ թաղայնա-պետութիւն, թայց անոր փոխարէն այս գաղտին էր են կեդրոնացած ընդարձակ հարկ թաղամիւսերիևն եւ երկրին փարձաւե-րէն ամենին մեծ զուգումները (Արա-ւ-րատեան գաղտին մէջ), որոնք ընակույթիև-ն են իրականութեան պատճառ գաղտնա-ն:

Կերակույթ, աննը, որոնք կ'աղիւրէ Հայաստանի ճառագիւրէն տակ բարձր լիւնային գաղտին մէջ, որ կը արտադին 2000-2500 միլիոն բարձրութեան միայն կը կարգին ընակույթիևն միայն մօտ 5 աւ հարկերը, հիստալակ այն իրականութեան

երակալութիւն թէ ինքն հանդիսատ պիտի թլուր:

— Հայը, այդ դրամական խնդիրը Թու-րքու պէն ինքն հետ կարգարած է, հե-տեւապար պիտի է որ եւ յանձնուել, ըստ: Երկրապետը համաւա ճախով մը:

— Դուն կամ եւ միջինին բունն է:

— Ձէ, ընդհակառակը, ըստ տարբեր է:

— Դուն չես կրնար ինձի չուի հեղեղա-կութեանը խաղիլ, ըստ: Բարեկէ կէնքին:

— Ես կ'աղիւրէ որ հինգ հարկեր տեղին մը ձեռնողը որուն, պիտիք երկրապետը:

— Բայց չեմ կրնար ըստելի ըստ այդ յամաուրիւրէն, զուգի փառաստակա-րէն թէ բարեկարգ:

Արքեպիթ քիւն այ միւսը ունիս դրա-մա, անը եւ կէնքին պէն կիւրի զիւրը, ըստ: Մարտին կ'աղիւրէ ինչպիսի:

— Կարգաւոր եմ իմ ինքնադին չեմ - թէս, անը Խորհրդ. Միւրս որդիքով:

— Բայց չեմ այդ պիտուրիւրէն զիւր-հաղիւր թաղաքի:

Արքեպիթ քիւն ըստ կեցու: Կարծես համարել պատճառ էր չէր կրնար զան-կը պիտուրէ արդարապիւրէն: Համար կամ կը լիւնային բուն պատճառը թուր: Այս չիլիւրութիւնը սակայն երկար չու-կէ:

— Գաղափարը արեւմտապատուութեան խնդիր է սակայն ինձի համար, ըստ:

— Ինչ արեւմտապատուութեան, հար - ցուց հարկը:

ՎԱԶԳԻՆ ԿԱԹՈՂԻՈՍԻՍ
ԱՅՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆԸ
ՏԵՍԻՆ

ՏԵՍԻՆ (Կատու) — Հայ գաղափար գաղթորդը կը կրան զիւրեմանն ու զար-մանքները ընդացքին, յանար կը փր-կուէին տարւան նկատուել Հայաստան: Խայց երկրեկնին ու կաթնիկապարտն էլ կ'արգեն ու աղբին ներկապարտն: Այս կրկնակ հանգստեանով կաթնիկա-պարտ տասնմին յարկ փայտին եւ փր-կուրէն:

Այսոր այ նոյնն է պարտան: Ասոր ա-ղաղորդը տեւաք Սեանից Հայց կաթ-նիկապարտ ՏԵՍԻՆ տեղեկութեան, որ խո-ղափառ միջոցաւ մը տեղեկ:

Մայիս 2Ի Յարկաւորութիւնը աւառակն տեղեկա պատրաստութեան հարկը խաղաղակա պատրաստութեան կը կարգի - կաթնիկ ընդունելութեան համար: Կա-թնիկապարտ ու շաքիւրանիք չիլի:

Տեւանի յարկին թաղաքաւոր Կր-թիւն Միւրեման տեղեկութեան, որ խո-ղափառ միջոցաւ մը տեղեկ: Կաթնիկապարտ ու շաքիւրանիք չիլի:

որ դրամին կը դրակ երկրին հայաս-տանութեան մէկ թաղաքին ամենին: Եւ կրկնակ դրամին է, թուականութեան հա-մանաւարտութիւնը՝ կարծ: Բնակչութեան դրամին է զիւրեմանից անտարած-ւումները, որոնք տեղերը մէջ՝ հար-գործութեանը (ցարին, գործ մշակույթ): Բնակչութեանը, թաղայնապետութիւնը թու-աբարական տասնմինը, փոքր են, տե-ւաքար ծուրարած զամենին զարգա-րուած լիւնները միայն: Ասոր գաղտնա-լիւն չէ, որ ընակույթիևն խաղաղութիւնը որ գաղտին մէջ նուազագիւրն է՝ մէկ հո-գի փրկումների միայն 12 անը:

Կէս քար աստ ընակույթիևն միայն մէկ տասնմինը կ'աղիւրէ թաղաքները մէջ, այժմ՝ թաղաքային ընակույթիևն տեղացած է 11 անգամ եւ կը կարգի ամ-բողջ ընակույթիևն 55 աւ հարկերէն ա-ւելին: Ասիկ համար մը սահմանակալ ասը երկրայ Հայաստանի սահմաններում միայն ար փայն չորս ժառը՝ Երեւան, Կիւրեան, Կամե եւ Կորին: Այս 50 ժա-ղաք կամ թաղաքաւոր տեւա:

Կիւրեանի ընակույթիևն, որ կ'աղիւրէ ժառանգարութիւն 1000 զիւրեման մէջ, ըստ շարժան չէ կտան, քանի որ փերին քի-սուն տարեկանը ընթացքին տեղեկ: ընդամենը հինգ տիկնով:

(*) Քաղաքում շէնքայնաւան հասարակ (Երեւան 1969):

ԵՍ ԴԻՐՆԵՑԻ
ՉԵՐ ԱՌԻՆԵՐ

(ՎԵՊ)

Այս խոսքերը սակայն կարող էին փա-րաւել զամառանային ժառանգութեան - ներք որ շատ անորոշ ու խառնակութիւն կը տեսնէր իրենց կայսրութիւնը: Գահաւե մա-սին բուսած խոսքերը մահաւանդ զիւրը չափին աւելի կը փրկուէին: Սկիւր այսին իսկ հոս է, կը մտածող, Արքեպի զար - զապէս կը ստէ եւ ինչ որ ամենին աւելի ընդարձակ է, սա էր՝ Արքեպի անոր հետ յարաբերութեան մէջ է... Ինչո՞ւ համար, ինչ երկուսը միասին ինչ քրոյիքը մը ունի...:

Ան խորհրդարան հանդուրջ մը զուր չէր կարող լուծել:

Մարտին էֆէնտի նմարեք իր բարեւ - կամբին մտաւորակ երեսփոխ, թեւն զիւր-քու անոր ըստ պատճառը դրակույթ, փարեք իստակութեանը մը անոր միւ-րը զարգանքին, ըստ:

— Հիմա մտացած հինգ հարկեր ունին պիտի տա՞մ Թուրքու պէնին:

— Բնակարարը, պատուականը Բար-եկէ էֆէնտի, քանի որ Արքեպի իմ կողմից խաղա անը եւ որ եւ յանձնուել, ըստ: Դուն այդ մասին խորհելու ժամա - նակ ունեցի, միջամտեց Արքեպի:

— Ընդհակառակը, ըստ: Ժամանակ չունեմ եւ խոստումովը համաձայն միւրն ինչ գաղտը յանձնելու է իրեն:

— Ձէ, չէ, քանի մը որ կուր կուտաւ, պիտիք երկրապետը:

— Ես այդ ժառույցն պարտաւորն մնալ չեմ ուզիք, միւսեք Բարեկէ էֆէնտի, քա-նի որ պիտի տա՞մք՝ լուսալույցն է անին - զապէս խնդիրը լիւնացին:

— Ես այդ կարծիքն եմ, ըստ: Մարտին էֆէնտի:

— Վաղն ինչ գաղտը կը տանիմ կը յանձնեմ իրեն:

— Դուն պիտի տանիս, զուգիք Արքեպի:

— Այո, պէտք է որ եւ ձեռնողն ասմ:

— Ինչո՞ւ համար...:

— Որովհետեւ այս աշխիւով իրեն խո-սքին ունի, պատուականը փառաւ - կանը, իրեն հարկը ունի դրամ միւսերէն ետքը կարծած իրականը ունի քանի մը խաղա քուր:

— Ինչ միւսը ունիս կրկէ ընելու, հարցուց Մարտին հանք զուր կամ:

— Ձէ, կրկին խնդիր չեյալ, միայն թէ կ'ուզեմ որ այս դրամը միջամտեց ասոն:

— Եթէ դրամը փոխանակ եւ ասոնի զան տանիս, Թուրք պէն պիտի կաթնիկ թէ իմ դրամ փառաստակին չես ունեց-ն եւ զիս այ լիւնին կարող դրամ եւ...:

— Այդ տակալակալ Արքեպի թիւր-բաւեան ունի, միջամտեց Մարտին է-ֆէնտի:

— Ասիկ հոս, չարահայեց երկու-սապար՝ իրենք քարեկանն շատուր-նին թաղաքներում, լուսալույցն է որ ըստ հետու ժամա այդ մարդը որ զիւր հո-տեան յարաբերութեան թանկով զիւրը նպատակը պահանջները բան-կը:

Այս փերին զիւրեմանիցները որին-սը Կատուան Բարեկէ էֆէնտի:

Կաւ, պատուականը, ընակողի ինչ կ'իւնեք, միայն թէ եւ ուղղակի ինչ հետ տեսնուելով՝ դիտարկութեան ան-կը իրեն թաղաքային տարածութեան ան-թէ այլեւս զիս պիտի չափաւ:

— Այդ աղափարութիւնը եւ այ կրկն-անակ, աղբին ինքն այ խոստացած է:

— Որեւի միայն աստու գաղտը քան է-տանիս:

— Անպաշտու պիտի չեյալ, քանի մը օրին կուտաւ, պատուականը երկու-սապար:

— Բայց ինչո՞ւ ձգեցիք ան նոր դի-տարկութեան տեղի տալը:

ՕՐԱԽԱՆ ԽՕՍԳԸ

ԵՐԷԿ ԵՒ ԱՅՍՕՐ

[illegible]

ներք տարի մերջ, Իսրայէլ աշար տմ-
րազնած է իր ղերբերը: Գրաման տակ
կը պահէ Սուէզի եղբրքներէն մինչեւ
Յորդանանի ափերը արարարնակ ընդար-
ձակ տարածութիւններ եւ Հորիւր Հա-
զարտը Պաղեստինցիներ:

Դան տալուան մէջ երեք պատերազմ
մէջ երեք արտաբաններուն դէմ, ա-
տուի երեք յաղթանակներն ալ չուշեցնի
աղբիւրքեր յիշան հնձիրը: Արարները
կը յամարէ ճանաչուալ իրարմէ իրեւ-
տակի պետութիւնն եւ կը մերժեն զիւս-
տակութեան սեղաններու առջեւ բանալի-
ցանկէն ծաղիկ անոր հետ, հաշտութիւն
գտնուած ամբար:

Բառ բանիմաց ոչ-սիրտեան Հրեանն -
որ, ժամանակը կը զործէ ի յուսման
Անբերքն:

Սինական պետությունը երեք տարի է վեր հանալահան զոհողություններում և հետադարձ զոհողություններում պահպանելու համար։ Երկրիական մեծ ծախսերը պահանջներ իր զինուորական ամենօրյա խառնուրդները հոգևորական և բարոյական կրթական հաստատություններում, առանց հաշվելու պարբերական սերունդները սուբսիդիան սահմանները և արդյունքները։

1997 թ լուսինեան աղէտէն ետք եղիլ էր
 աս, Թորոնտոն եւ Մուրիա դարձան ի
 եւս իրենց զինուորական կորուստները,
 այսինքն վախճանագրած էին իրենց բանակնե-
 րը եւ կրնայատեալ իրենց պատգաւի -
 եւս իրենց օգն եւ քաժմարէ վրայ :
 Եւ իրեն շարքակներու զինուորական
 զորքերով իրենքը ցոյց տուին, որ եւ
 զգուշօրէ Է ի վիճակէ Է ալլաւ աղբիւրն
 իւր լուսինեան օգնականներու անկախօրէ
 մասը իրեն մայրաքաղաքի սահման
 ներքէ :

[illegible]

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

ՓԱՐԻԶԻ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ՎԵՐԶ ԳՏԱՆ

Յարանքեւորհրդային խօսակցութիւն -
նկերք վերջ գտան առջի օր: Գրութիւն եւ
Շուման վերջին հանդիպում մը եւս ու-
նեցան, այս անգամ երկու ժամ տեւո-
ղութեամբ, խօսելու ծանար եւրոպայի
մասին:

Գրողին՝ Դաշնակցային Գիտություն
այժմև կառավարություններն չկապում է ա-
ռելի իրապատեհ և լրջակամ լինելու ա-
ռելի արժանարար, անհղի, բարդոր-
մամբ նախկին կառավարություններուն:
Ընթերցողին նախաբար անհրաժեշտ զը-
ռալ է, որ ըրքը գտնեն իր յոթ նախապա-
րաւորներն ու քանդեն իր յոթ արեւել-
ները, որոնք ժամանակ մնացան ևս պո-
տենցիալ են ի վեր: Ժամանակագրապէս չե-
ղար գրած է այժմու աւանանմանը կոյտ-
նութեան վրայ, այլ յայտարար՝ ոչ մէկ վ-
ստիւթի իրեն կարելի է մտցնել հասարակ-
ութեւն աւանանմաններուն մէջ:

Ոռկելով եւրոպական խորհրդածողովին
մասին, Գրոմիկո գիտեւ տառած է, թէ
պատշաճօրէն աւարտէն ի վեր նման հա-
նգումը մը երբեք տեղի էշ ունեցած,
ինչ որ անհրաժեշտութիւն կը զարծէ
խորհրդածողովին զուսարումը, զարեւ -
ել ճամբար եւրոպայի ապահովութեան
հարցով:

մակա՛ն այլ կաղմածնէրու մասին

Որքան ալ չափազանցուած ըլլան սիո-
նական կամ ամերիկեան պարբերները
սրտուած տեղեկութիւններ, կը կարծուի,
որ արարական թիկերները աւելի լաւ են
պաշտպանուած ասոր քան երէկ եւ կրը-
նան ետ մղել Իսրայէլացիներու նոր մէկ
յարձակողականը: Ասիւնը չաւաստար -

[illegible]

Ի դեպ ըսենք թէ Ֆէտալիներու դոր-
ծուհեանթիւնը սկսած է մեծ մտահոգութեան պատճառել Լիբանանի, որուն սահմաններուն մէջ կ'ապրին 350-000 պաղեստինցի դաթաւականներ խախտելով հաւասարակշռութիւնը եւ վերգովելով խաղաղութիւնը:

Լիբանանը հանդարտ էր եղել: Չէր
ստանալիս փեղծարկ պատերազմին:
Փոխումով է աշար կարգաթիւին: Իսրա-
էլէլ սահմանամերձ գաղթականները փոխ-
լիբէի յարձակումներէն խուսափելու հա-
մար էր խուժին դէպի հիւսիս, ծանր ու
հզօր թիւներ պարագրեւելով Պէլուսի
պատարարութեան:

[illegible]

Գրամիկո խօսած է նաև Ալյանտես
Ռևոլյուցիոն Ժամօթ տառապարհին մասին
Յալյանի է, որ Հոտոն Բեյք տառապարհուն
դուռ ունի որ հրահանում էր, երկուստեք
Հին Հալց մեն է այս, դիտել տուած է
Խորհրդային նախարարը, սակայն էր
այս խնդիրը նախապայման դառնայ
Խորհրդարանի գումարած էր երկար
ձգողություններով։ Կենթադրուի։

Այս խղրին կապակցությունը Շումարի
անդրադարձած է Ֆրանսայի տեսակետի
և ունեցած յուրյանն: Փարզի թաղ-
ձանքն է, որ տնտեսական փոխանակու-
թիւնները, որոնց կարգին նաեւ դադա-
կախանքն է անմեծը, զարգանան եւ
զերծապէս, որոշուի երբեք զէնքի չդի-
մալու զարմնելով այս ձեռով խա-
ղաղութիւնը եւրոպայի մէջ:

Գրծովիկ անակցած է նաև Ելմա-
կան նախարարին հետ: Միայն ընդհա-
նուր ձևով ակնարկ մը նկատուած է եր-
կու խօսակիցներուն կողմէ, երկու եր-
կուիներու տնտեսական ճամբարծակցու-
թեան եւ յարաբերութեան միայն:

Ինտերգրանի ղեկավարածուհի մէջ Գրք-
միջոց պատասխանելով լրագրողին հարց-
հարցումներին, յայտարարած է, թէ Մա-
նուկան իր փոփոխի խաղաղ միջոցնե-
րով լուծել Միջին Արեւելքի հարցը: Իս-
րայէլեան ուժերը հեռացումից արտա-
հայտել անհրաժեշտ պայմանն է հարցի
վարչապետ Բեհան, որ պիտի ետաշխատի
անկախ և զինված ուժով թիկնաբեր
պատմութիւններուն, մէկն ըլլալով Իս-
րայէլ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՓԵՐՍՈՆԱԼ միջ ուր ցնցած մ'անկի ունեցաւ, այս անգամ մայրաքաղաքը լիւծակի մէջ: Ցնցմոր, բարեխաղաղութիւնը եղաւ: Միւսն ալ որ դռները բխի, կը ներկայացուէր 30-000ը, այս ամառ աւելի են թիւի մը մասին կը խոսուի որ կը շահն թիւնը 50-000: Արգաթեւ, ինքնակենդան հաստատում են որ լիւծակը մէջ ծուարած զարդը կ'ունեցի, ամբողջովն կորածակ է: Բաւարք ունի 20-000 բնակիչ: Միւս կողմէ օգնութիւն կարելի եղաւ անցնել իբրեւ որ չլրանան թիւը: Արշտակները կ'ըլլայ 200-000էն անկի է, կը կրնն խիստան թիւները: Ամերիկայի կոմարտոգէ: Մը Գաւանի, արամանի նկարագրու է թիւի կատարած է իրենց ձեռքին քանակութիւն մասին, որուն զո՞ քացած են զարեւն:

րոշեց զինուորական ծառայությունը 12 տարեկան լինելից, երբեքին սեփական պարտք էր: Առկա զստ պատերազմի ջոկատ զգրվող (սերիս) մեծ մասը բաց առկա զինուորական պետ արտի գրոշի տակ կանգնեցին պետ (1947 թ. 21 ասորիկներ): Կարեկրիկներն պետի ստեղծելի նաև 18 ասորիկներն կանգնեց: Բուշի կառույցը պետի ստեղծելի 21 ասորիկներն վար այն երկուստարանները, որոնք գրոշայում աշտեմ են լինեց զինուորական պարտուրությունից: Կիները համար այն, կամուտարական գրոշիկները ստեղծեցում է: Սերունդները ինտելեկտուալներ պետ ներկայացրի եւ հաստատակն էր քուշտեմ -

ԱՆՃԻԱՐԷԻ Բաժանելի Ֆուլթոնի մրցա-
շարքին Երբորդ Հանդիպումը, ՄԼՔսի
դույլի մէջ, տեղի ունեցան առի՜թ։ Պրա-
դիկի խումբը, որ կը նկատուի՝ յօրաշա-
կան ախոյոյան մը Անգլիոյ կողքին, 1ի
դէմ 4 հետոյ Զաքարիէ՛ պարտութեան
մէջ տանեց իր մրցակիցը՝ Չեխոսլովա-
քիան։

ՇՈՒՂԱՆՈՒՄԻ արձանագծի հիման վրա զարգացող զորքը մեր սպանվածների հերոսացանկն է վերաբերելով 18 արիքների: Իսրայելական օդուքը չորս օրն է վերստին մոտեցրել Քիթմանթեր Բիթրայի կրած զանգվածային երկրաշարժի դրոշմը: Օդային մարտի քրեականները ԵՄ-ից զեմունեացան, ժամանալով Քեյ Ալթի Է. իսկ երկու. Իսրայիմից, ժամանալով Գաշիվից: Լիբանանի զարչապետը Ռաշիվ Բաբանի յուստաբեր, Քեյ Պաղեստինացիների զինաբարձրներն օ մեկին իրաւունք տվեց, այնչէ ցարտադրանքով: Իկն թէ: Այս արձեկ արձանագծի Քեյ Ալթից, ու ցարտադրանքի ստեղծելով եւ ժողովք թանկեկներ Տուուցիկ շարաւ: Լիբանանի, արշալոյ իտուցային զորւն է երեկ կէտ ար շարժել: Գաշիվ զուլե շարժող Ռուշիկիներ ար Տուուսիանցի - րուս ժողով, օրոքը Լիբանոն տեղի անձնաւ Քեյ Ալթիկից օղանաւ յաւնձն Իսրայիլի:

ՊՐԻՆԿԻՒՄԻՆԻ ինքնուրխարի գրասենյակը
կը հաղորդէ որ ասիէ ետք օտար գրասե-
նիկներէն առկա ապագային պիտի կա -
րեանա չըջագայիլ երես՝ Միւրեմի տէջէ:
Բոլորն ալ պիտի կարենան իրենց ուր
կընդունն տառն շահապէս լուր տալու
Ինքնուրխարի եւ իրենց ուզած փոխադ -
րարան տ'իմոցնեալ:

ՆԱԽԱՐԱՀՆ Էրեբունի ծախ-պատկերա-
սփիւնին յայտարարեց, թէ Քաղաքացի-
հիշուողական զորքայաթիւնները սկսե-
կայումսն աւելի մեծ յաղողի կան-
քաճանցարած են, քանի որ մեծ քանա-
կով կ'սկսեմ ապագամբերը ձմեռ ձգուած
է, իսկ ամբերկեան Գանահերը շատ չնի-
կած են: Այս յաղողաթիւններուն հե-
տեւանքը 50-600) զինուոր կարելի պիտի
ըլլայ Հեռագրին ապագամահատէն, մին
չե. ձկնաթուրքը:

ԱՐԺԱՆԻՐԻՆԻ մէջ մասնաշաղկիւ օ-
րէնքը վերահաստատուեցաւ: Նոխիկն
նախապահով՝ Արաժպիւրի, որ առեւան-
դուած էր փերետնածանկէրու կողմէ, հա-
ւանաբար սպաննուած է առեւանդիչնե-
րուն ձեռքով: Կառավարութիւնը ընթաց-
քէ ընթաց այս վերլիկներուն պահան-
քին՝ փերետնական բանտարկեալներու ա-
ղաքն արժեզրէր: Արապիւրիի աղաք
մզմաճա փոխուեցաւ:

ՏԸ 401 եւ կէրք ինչպէս նաեւ ապա -
հովութեան ապաստարկութեան անդամ -
ներ, կառքով մեկնեմ են դէպի Սպանիա,
ուր նախկին նախագահը պիտի մնայ մօտ
թան՝ օր: Անխաբելի չի նկատուիլ որ
ստասակցութիւն մը ունենայ Ֆրանքոյի
հետ:

ՆԱԽԳԻ
ՀԵՌԱՒՈՐ ՀԱՐԱԶԱՍՏԻՄ...

Գիտեմ, ի՞նչ պատես իր ակումտանս մը
վրայ այն բոլորի մասին, որ տեսա:
Պէտքիք գտաւորեմք մէջ:
Գիտեմ, ի՞նչ պատես իր բնիկ արտի
խան մարմանակներին, նկարագրութի
կարգադրութի 20-000ին: արտի պատկեր
ն ձեռնովն ու անմանովն: քաղաքաբ-
արժի՞ թէ գտաւորանի զարբեր ի՞նչ որ -
մարտի քանն, երբ մարտնորդ զանց
կենց վրայով՝ արդարութեան հասնելու
համար:
Գիտեմ, ի՞նչ կրտս զիմանայ: Ես ու
գիտ չեմք: Երբոր մը երբեք գտաւ -
թան չանք: Դռն խոյր ու միակ եմ
մը ես ու երբ կը գտնէ բնիկ, ինձի հետ
է որ կը խաղէ:
Իր աստուս եւ զրեմ՝ ինձի հետ, մեր
երկին ու խոր կուրծք տակ, ինչ -
դերս զայն Պէտքութի գտաւորանի մէջ:
Ի՞նչ քանն հաղոր: Սխալ: Մեծ, մեծ
սխալ: Բառն հաղոր թաղմապաղի բա-
նի թան հաղորմ որ կ'ուզես իւրա-

pare qu'il n'y a plus la main de l'Arménien
pour travailler et créer.
Ces choses au point ne sont pas dictées par la haine ou une idée de vengeance. En outre elles ne pourrnt en aucune maniere servir de provocation dans le but de desservir les intérêts de notre pays la FRANCE, pour la défense et la libération de laquelle, la Communauté Arménienne a donné les meilleurs de ses fils. Notre volonté est d'arriver à une réconciliation des peuples Arménien et Turc. Mais celle-ci ne pourra se faire, tant que les autorités Turques n'auront pas officiellement admis l'entière responsabilité de leur gouvernement de 1915 du Génocide des Arméniens, et accordé ipso facto les réparations qui en découlent.
Pour atteindre ce double objectif, nous prenons l'engagement solennel de donner désormais aux manifestations du 24 Avril un caractère d'action revendicative permanente. Cette action devant l'opinion mondiale, sera animée par un esprit pacifique dans le respect des légalités nationales et internationales, elle ne prendra fin qu'après que JUSTICE SOIT RENDUE AU PEUPLE ARMÉNIEN, POUR L'HONNEUR DE L'HUMANITE ENTIERE.

«On ne peut vivre éternellement avec dans sa cave le cadavre d'un peuple assassiné» - J. JAURES.

COMITE NATIONAL DE LA J.A.F.
AMICAL DES ANCIENS RESISTANTS
D'ORIGINE ARMENIENNE

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԵՐԲՈՐՈՂ (81)

ԱՆՆԱ
ԲԱՐՆԵՆԻՆԱ

— Ի՞նչ գնահատեմ իմ մասին ձեր ունե-
ցած համարները, բայց, բայց կարծեմ
ըր արիւթ: Այն հարստութիւնը զոր զար-
կաւորեցիք, ինձ կարգիկ մասնակ
Բաբելոն Անգլոսաքսոնցի վրայ... ա-
րիւթ անկարելի է ինձի համար:
— Թա՛յ տա՛ք որ օրերն իմն մին ալ
բռնէ, Թեքերը ժրոշ վա՛յ զոր զաւիկն
դե ին արեւմ... ի՞նչ հաստատեթ թէ մեկ
ըր արեւ, բայց միայն քակ ուղիւն որ
մէջ աստեղան միմուրն թան մը շապա-
ցաւորեմ:
— Ի՞նչ ետան տակնի ցաւեցե՛ք:
— Ե՛րբ դուք, գրեցե՛ք... ա՛հ, ո՛րքան
իմ ցու, եր գտաւորեմ... տակն ինձի՛:
Երբեք գիտե՛ք, ի՞նչ թէ դուստի մը
անկարողացած է եւ կուզան մեկ քակու, ա՛հ,
Ի՞նչ կ'ընեցիկ, ի՞նչ ինկարի պիտի
շարք, ի՞նչ ուղիւն ինձի պիտի պատ -
հաւեր մեկ... բայց այդն մեռա՛ւ, մե-

թաւեւոր նեկեայ, ի՞նչ ներկայացել որ-
մի մը, քանակ մը, պատմութեան շըր-
եան մը, Բարդուանի, զաթթկանի, ար-
բին, սպանի, հրեան, խուսած հայրե-
նի, անարարած հարմեր:
Մեռած ու մահուիկ միջինները:
Բառն հաղոր ներկան Պէտքութի գտա-
ւորանի մէջ, բնիկ, թան հաղոր անպա-
րան հաղոր թաղմապաղի: Ներկայ -
ցաւածական Խորհուրդն էր:
Գտաւոր էր զարեւիկ Ստուոնցի Բաւե-
լի: Տէր-Ջորջն ընդաման աւուց կը եր-
բեւ զերգան մեկնալովեմք, կող ձե-
րակ կար՝ որուն կորուստն ոտք եր ձե-
ղեմեր Տիգրայէժիքի պարիսպ, որուն
տակ թաղիկ անպա՛ւ չկրցաւ զարն...
Մահն ու կեանքը, խաչերկարեմ ու
յարտախիւր հաստադարեմն չան էին:
Մեակ թաղմապղ՝ ներկաները կը արու-
մաւ Բարդու թաղերը էր:
Կրտսն կրեակալել:
Ինձի՛:
Կուտեր ի՞նչ գտաւորան թաղմապաղի ա-
տեմանեցիկ մեկուն վրայ, ու կ'ըրթու-
նէ տեսարանը:
Գորտն կ'անցի, գորտն կը հարս ա-
տեմանեմք: Զայն վարձարանի ալա -
կերտներ, իրենց գոնդորներն են ձած -
կեր պիտիբերեմք՝ որոք չկուտան են
պիտիբերեմք, որ կարեանս կը արու-
թանք կարող ճեղգիս ու զարմարեմ:
Վերջապէս ու զարմարեմ կարողացող -
չկարողացող, պիտի ու չկարողացող են
Բարդուանի են, կ'ըրթուին են, լուսաւոր-
չանան, հնգանան են ու անմահաւոր,
գնահանան են ու չկրցաւ:
Ինչ են: Հայոց Գաղտնութեան:
Ինչ մեղք պատճեմ: Ի՞նչ ճանչցաւ ու
չկրցաւ: Ի՞նչ, որուն զարգը ձանձիւ
ըր ինձի երբեւ վրայն ու քաղաքաբար
ԽՈՒՀԱՆԵՐԻՄԻՍ, զարգը: Այդ լրջութեան
մէջ մեծ անլրջութիւն գործեց, ժառն -
այն անոր ու հարցեցի:
— Այնքի՛ն, Բրիտանաց ինչպէս մեկեւ
ու կեղք հոս:
Ինձի նայեցաւ անոր մարմնի ու պա-
տասխանեց այսուր, պիտի այդ ալ -
չկեր:
— Բրիտանաց մեկն հետ բերեթ ենք:
Եւ կե՛ք ինչ հաստատեթ՝ հաստատ միայն:
— Բրիտանաց Ինձի է մեկ բերեթ հոս:
Ինչն չիտա Գաղտնաւոր կը գտնուի,
Միացեալ Նահանգներ, Փրանսա, Գեր -
մանիա զուգեց, հետուոր Հնդկաստան,
Ձին ու Մալիզ:
Ինչ են նետող Թուրքը մեկ հոս հա-
տա՛ւ:
Այգերը հոս ըլլանք ու անեղնի մը
գրողութեան: Այգերն գրեցիկն զե-
րգեցէ՛ք, սիրուն, չեն ու ապուր: Բար-
ձրահասակ ու քարմանակաւ: Զար -
գաղտնեւորն գտաւորեմ են աստեղ:
Հաստապարք ո՛վ ի՞նչ մեկ: Միջ մանուկ-
ներուն համար կը որ քուտուկե՛ք լծնին:
Այգ, խեղճ Բարդաւորներ:
Այդ ապուր գրողն են ձեր, կե՛ր

տակցին: Երբ վերջին քաղաքաբարին բա-
մանաւոր ալ կըսա Լեւին զիմ անմեղէկ
մեկուն վրայ հասաւ ու հայցաւ ասին -
թէ ու զիւրացելովով ճանձնաւոր ու ապուր
գտաւորեմ վրայ:
Իր տակն, գտնուի կը, կե՛րտն խաղ -
մը քաղաքաբարն կը ճաւուրէր խաղեր
մարդկային, իրենց համէն կուրպն զիւ-
րացելովով ճանձնաւորեմ:
— Զոր խաղ չէ, այլ թէ՛ք, բայց ճերտիկ
մարմեր կը Լեւին թով նետուի: Վեր -
բին զէ՛ք զէ՛ք, գրեցե՛ք կրտսաւորեթ մը:
Իր ապէն կ'անցի, թաղմապղ՝ վրայ
ոտք կ'ընցած:
— Վերջինն է, հայր, պատասխանեց ի-
րիտասարդ, լիտով իմ մարմնի:
— Ի՞նչ է այդ իրիտասարդը, դաւա՛ւ:
է, հարցուց Լեւին:
— Անկենց պողպէս է, պատասխանեց
մեկը զորովտ ծայրովով մը:
— Ի՞նչ գրեցիկն իրիտասարդ:
— Այդ, տակն չէ:
— Անտառապա՛ւ է:
— Երկու տարիկ է զէ՛ք:
— Զաւա՛կ ունի:
— Զաւա՛կ, անրայով տարի մը անկն
խաղալու չունի, լիտով զիւր չունի -
քե՛ք, բայց մեկ... է՛ն, այդ, հնարաւոր
էն է ոչ թէ խաղ, կ'ընէ խաղալու -
թիւր փոխելու համար:
Լեւին անկն ու շարքաթեմը որ կը կը-

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԵՆՐ

ՅՈՒԹՈՒՄ ԳՈՒՄԱՐՈՐ
ՄԵՐԱՎՈՐՈՒՄ ԵՄ

Ուսանողային համալսարանին քա-
մախ ինքնորդ մրցումները որոք տեղի
կ'ունենան չորս տարին անգամ մը -
այս տարի պիտի մրցուի Մարի 31էն
Յունիս 21, Մերթիլան մայրաքաղաքին
մէջ: Բարձրագոյն հանդիսովին կ'ապա-
ռուցաւ 31 Մարի կ'ըրթի աստուտ մա-
ր 11ին - Փրանսիոյ մամուլ կերկրան
վեց - մայրաքաղաքին չեղով ու ընդար -
մալ մարդապաշտին Աղլէի մէջ որ կ'ըր-
թուի 111-000 հոգի: Պիտուական նաւա-
պետան մը էր եւ անպիտուական տաղա-
քը: Նախապէս Բախարի մը, հետեւե-
ղովեմար Մերթիլանի նաւատարն 135
կրտսեր նաւապիտոյ որոք կը կրէին
Մուրթիլայ Մերթիլանի համալսարանի
անդամացող 135 կերկրանցող զուգակ -
ները: Յետոյ, կերտաւորան 16
թաղմաներ ներկայացուցին այդ վերջա-
կան մրցումներուն մասնակցող 16 աղբ-
րը:
Այդ մամուլագրող անակաւարտներին
կ'ըրթ վերջն իսկ, իր սիւրբ արդէն
աստիւնի մրցումը որ դէմ աւ դէմ հանց
կորէ: Մուրթիլան ու Մերթիլան:
Բաւական խաղերն պատաշաղկաւոր
գնին վրայ կը հանդիսանայ անունի մը որ
է Մուրթիլան, որ կը ներկայացուի իրեն
աստիւնաւոր խաղացողը մը եւ որ կը քան-
կարմը որ շատ հաստատար ըլլալ Հայ:
Յաւա՛ւ է որ այս տարի, ինչպէս 1962ին,
Փրանսա նախապատասխանան հանդի-
սումներուն կը կրած յարգական պար-
տաւորութեան հետեւանով, մտա չի
կարծեր այս վերջնական մրցումներ
խաղմաներ, որոք են՝ Մերթիլ, Փրա-
նիլ, Ուրուլիլ, Փերու, Աղլիլ, Մե-
րթիլ, Մուրթիլ, Մուրթիլ, Մուրթիլ, Մուրթիլ,
Մուրթիլ, Մուրթիլ, Մուրթիլ, Մուրթիլ,
Մուրթիլ, Մուրթիլ, Մուրթիլ, Մուրթիլ,
Մուրթիլ:

Բախումները պիտի ըլլան հակադան
եւ ձառն աստիւնի զուգացող, տարած
ըլլալով մասնակցութեան մեծացող մա-
դին կրտսերն գրտար կարգերը: Ա-
տա՛ւ մարմանաւեմ ինչն ինչ թաղման
է՛ք թաղ արտէր իմ յայտնուի նախա-
տեսն մը, պիտի չկարծեմ որպէս ա-
տեմն թաղման ներկայացող Աղլիլան:
Իրիտասխան խաղերը, որ կը կրենին
այստեղ են հաստարներ:
— Ինչո՛ւ, հոս կը: Անկն թա՛ւ է՛ր մա-
յիկ պիտի: սիրովէ՛ք: Ոչ-զորուցաւ -
կարծեմ կը ներկայացողն մեզ:
— Գործնական Հայոց Գաղտնութեան
մեր գասն է այդ:
ԵՐՈՒՈՒՄ ՏԵՐՈՐԱՆԵՆ

ԳԵՂԱՐ
այստեղ են հաստարներ:
— Ինչո՛ւ, հոս կը: Անկն թա՛ւ է՛ր մա-
յիկ պիտի: սիրովէ՛ք: Ոչ-զորուցաւ -
կարծեմ կը ներկայացողն մեզ:
— Գործնական Հայոց Գաղտնութեան
մեր գասն է այդ:
ԵՐՈՒՈՒՄ ՏԵՐՈՐԱՆԵՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԶԱՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Փրանսիական արտին մէջ իր պատուոյ
տեղն ունի Գասն (Հայի) Գրիգորեան, որ
վերջին աստիւն է համալսարան աս-
տիւնան: Հայի Գրիգորեան թուան է Կա-
պուտ ինչի որդաւոր կուտուած գոր -
միւրեմէն Տիկն Բիպրիկեմեան:

քաղաքապաշտան անարարելի, կը, այն
աստիւնն որ աշխարհ լաւագոյն խա-
ղացողներն թաղացած միջապային
խաղմը մը կը դէմ կը հանուի եւ գոր-
մալ այս վերջին կը արտաւեր իրեն,
մինչեւ, այն արք - տարիներ անալ - կը
Հնչուարիւն, այն աստն կը անկնց զո-
րուտը կարգով, հայնախիւ: պարտաւեմ
կ'ապաշտուի Մեծն Բրիտանիան: Ի՞նչ
հայնց վրայ - կե՛ք ինչ պիտիլ զէ՛ք
2, կամ գրեթէ նման արդեւորեմ մը -
աղլուական մասնակցող անրայ մար -
գասն ու մարդաւոր աշխարհ: Անուն -
հետեւ, Գաթիլու: յորդու պողպէս
պիտեմը, իրենց յայտնաւորանի կող -
մէջ սիւտան ինչ նաւապալ պարտաւեմ -
նըր նաւեւ, մարտաւ եր քաւական, իրենց
աստիւն, թաղ վերջին տարիներուն, ան-
լիտանի խաղմը կը վերապաշտուի որ ա-
միկ հնչուանի, հնչուան յայտնաւորան
որդաւորանով եւ որդն մեծացողն կը
1966ին, նոյն այս աշխարհի թաղման
մրցումն աստիւններ շախի: Իր ե-
րկն անդաւորական զարգանալով, Զար-
թիլն է: Պաղլիլ Մուրթի - որուն Բախ-
պաշտան մէջ զորդաւորան անաստաւոր-
յը մեծ արդուն յարգանակ եւ որ պաշա-
թաղացաւ դեմաւախտան միմուրն -
տակեմն ձորիկ: - յարգանքաւորան -
ներով, Աղլիլ, աստիւն գնին վրայ կը
գտնուի, կերկրան համար չորս տարի ա-
տեսնաւոր կը չեղ յայտնաւորան: Ուրէ՛
նաւորան որուն մը, Պաղլիլ, մասնա-
ւոր կը անտեսաւորանի զարգանալով
հետեւ պատմական յորդաւորան Փերիլ -
անաւորաններ, ինչ կը, ինչ փոխիկ է
անկնիկթաղէն իրկու այս տարի են նոր
յայտնաւոր մը: Գերմանի, Բաւալի,
մասնաւոր Պիտուրպալու որ արտան է
իր անցեալի զորդ կարմր վերապաշտ
կրտն նաւեւ աստիւն յայտնաւոր կամ
զիւր զիւրապաշտան անկնիկ թաղման
ներու կարգին: Այս հաստատաներն
զուր աստիւն, կրտսեր եւ յայտնի եւ
անկնիկն ու անկնիկն է, որ կը պա-
տարէ մեկն անկն, մասնաւոր ոտան -
գնալով խաղարկութեան մէջ: Անկն
զարգացող, 21 Յունիս կ'ըրթուի, ինչի
զիւրանալը թէ ո՛վ պիտի ըլլալ այդ հա-
տաւոր արտեսն:

Հետաւորան ճանաչն աշխարհ մէջ
պիտի սիւտ 18 մրցումներ, իրենց ալ -
թաղման անգամներ, տակն ինչ -
մայկով քաղաքաբարի միջին անեղուն
իրենց ալ իրենց կարգին կը քուտու զա-
տե՛ք:
ԳԵՂԱՐ ՏԵՐ-ԱՆԴՐԵԱՆԵՆ

Երբ գրեցաւ ինչն ու գրեցաւ ինչն
իր աշխարհի քաղաքապաշտան ու իրենց մա-
նեղուն շախի մարտաւոր, Լեւին վրայ
արտաւորան զարգումը որ սիրելի եւ ու
անտեսնաւոր, իր փոխարկան մայու -
թեան եւ հարգարգանքին հետ կը ան -
համալսարանիկ համար:
Այդ գրեցաւ ինչն ունալ որդն հետ
անկնիկ անկն իստա կը քուտու վերապաշտ
էր, այժմ զիւր քաղաք քիտանալու -
թեան կ'ըրթուին եւ յայտնի կը որ ոյս
էնին կապաւ:
Ե՛րբ գրեցաւ ինչն ու գրեցաւ ինչն
իր աշխարհի քաղաքապաշտան ու իրենց մա-
նեղուն շախի մարտաւոր, Լեւին վրայ
արտաւորան զարգումը որ սիրելի եւ ու
անտեսնաւոր, իր փոխարկան մայու -
թեան եւ հարգարգանքին հետ կը ան -
համալսարանիկ համար:
Այդ գրեցաւ ինչն ունալ որդն հետ
անկնիկ անկն իստա կը քուտու վերապաշտ
էր, այժմ զիւր քաղաք քիտանալու -
թեան կ'ըրթուին եւ յայտնի կը որ ոյս
էնին կապաւ:
(Մար.)

ՀՈԳԵՆԱԳԻՏՈՒՄ

Տէր և Տիկին Միկոյն Գալայանն և իր ծանոթներն ինչ հոգեհանգստեան պար — տան կը կատարեն այս Կիրակի (Յունիս 7) առաւօտ Փարիզ Ս. Յովհ. Միկոյնի եկեղեցին իրենց մօր՝

ԱՅՈՒՆԻՍ ԳԱՅԱՍՅԱՆ

մահուան քառասուններէն առիթն։

Ի դիտման որդեակային յիշատակը յարգողներուն։

Հ. Յ. Գ.

ԱՐՄԱՐԵՅԻ-ԱՐՄԱՐԵՅԻ — Հ. Յ. Գ. Վարդան երեքուկուսիկէ ժողովը այս Որդաթի գրեման մամբ 8,30ին, սովորական հասարակութիւն։

ԼՈՒՆԻ — Հ. Յ. Գ. Վարդանի կողմէն ընդհ. ժողովը կը հրաւիրէ իր լոյսը ընկերները, այս Որդաթի 5 Յունիս երե — կուսան մամբ 8,30ին, սովորական հասարակութիւն։ Ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորել է։

ԵՐՈՐԶԱԿԱՆԻԲ

ՄԱՐԱՐԵՅԻ — Պատմի Ս. Գ. Լուսաւորել եկեղեցւոյ հոգարարութիւնները շնորհ — կալութեամբ օտոյցած է հետեւեւ խոշորաւորութիւնները Զատիկ առիթն —

Տիկ. էլիզաւեան, Տէմբրեան, այլ Տիկին Գալայանն, Ղ. Տէրեքեան, Տէր և Տիկ. Յ. Գեղորդան, Տէր և Տիկին Յ. Գեղորդան (Կրկնորդ անգամ), Մատու — կան, Պատուական ընտանք, Մեծիկ — կան, Տարուսան, Արարանան, այլ Տիկ. Գալայան, Արարան, Գա — յեկան ընտանք, Յ. Սանտալեան, Տէր և Տիկ. Ա. Կուսաւորեան, Եփեսոյցա — րան Ա., Տէր և Տիկ. Կ. Թեթիկեան, Տէր և Տիկ. Տիկ. Արարան, Տիկ. Վար — արան, Զաւահան, Տիկ. Գալայան, Արարան, Տիկ. Սիմեոն, Յովհան — նէս Զաւարան, Տիկ. Գալայան 10ա — կան, Տիկ. Գալայան, Տիկ. Զաւար — ան, Տէր և Տիկ. Եղիշեան, Տէրեքե — ան Արարան 20ական ֆրանք։

ՀԱՄԻԼԻ Ս. Գ. ԼՈՒՍԱՎՈՐԵՅԻ
Այս Կիրակի առաւօտ պատմի ժամանակ։

Հ Ա Շ

Ի ՊԱՏԻՆ ՎԱՅԻՆԻ ԿԱՐՈՒՅԻՆ
Ի պատիւ Վարդան Ա. Անանիայի և Կարթիկեանի կազմակերպութեամբ ըն — Թիքի մը, որ տեղի պիտի ունենայ Որ — քիք, 12 Յունիս մամբ 8,30ին, Գա — րիկի Զիթիկի սրահին մէջ։

18, Այլմէն տը Սիւֆիէ
Զատիկ մասնակցութեան մարթն է 6 ֆրանք։
Զաւին մասնակցութեան համար արեւ — նազդեքիւնները կը կատարեն Փարիզի Հայոց Մայր եկեղեցւոյ հիւանդանոցի մէջ
Տեղ ապահովուող պարտաւորութիւնը լինեալով 7 Յունիսին։
Կողմէն մեր ժողովուրդին պա — րակող մեծ քաղցիւմեամբ գոթեան հա — նակից այս քաղցիւմը ընթերցել, որ առ — ան պապա՛նիւրով իրենց տակը։

ԱՅՅԵԼԵՑԻՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Բոլոր ամբարդարութիւնները կը ու դարձ օգտաւոր իւր « Փաներն ճոճփէթ » Արմենիա պանդոկին մէջ։

2 ՕՐ ՄՈՒԿՈՒՄ, 14 ՕՐ ԵՐԵՒԱՆ

Ա. ամբարդարութիւն 8 ՈՒՆԻՍ 11ին 26
ԵՐԵՒԱՆԻ ԳԵՂԱՐՈՒՆԵՍԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԵՐԵՒԱՆԻ ՕՐԵՐՈՒՆ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑՈՒ
ԱՅՍ ՐԱՅԱՐԱՆԻ ԶԱՐԱՐՈՒՄԻՆԵՆ ՏԵՂԵՐԸ ՄԱՅԱՐԱՐՈՒՆԵՆ, ԱՐԱՅԱՐԱՐՈՒ — ԹԵՆԻՆ ՎԵՐԶԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱՐԱՐՈՒ ՅՈՒՆԻՍ 15, ԹՈՒՐԻՄԹԻՔԻ ԿԱՐԳ ԳԻՆ 2300 ՖՐ.

Բ. ամբարդարութիւն — 1 ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ 16 ՕԳՈՍՏՈՍ — Ա. ԿԱՐԳԻ ԱՆՆԵԱԿ ԱՐԱՐ — անքի մէջ, Բ. Կարգի նախաճաշ, հաշ և ընթրիք։ Գին՝ 2500 ֆրանք։

Գ. ամբարդարութիւն — 9 ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ 24 ՕԳՈՍՏՈՍ — Ա. ԿԱՐԳԻ ԱՆՆԵԱԿ ԱՐԱՐ — անքի մէջ, Բ. Կարգի նախաճաշ, հաշ և ընթրիք։ Գին՝ 2500 ֆրանք։

Դ. ամբարդարութիւն — 11 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻՆ 26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻՆ — ԵՐԵՒԱՆԻ լաւագոյն եղանակի այս այցելութիւնը եւս տեղի կ'ունենայ Առաջիկայ կարգով, « Փաներն ճոճփէթ » մէջ (Արմենիա) մէջ Գին՝ 2450 ֆրանք

Արանայարուկեանց համար դիմել՝

TRANSTOURS — 22, rue du 4-Septembre — PARIS — Tél. : 742-77-40
որ կարելի է անհամար ներկայանալ Գ. ՈՒՆԵՑՈՒՆԻ, ամեն Զորքարթիք և Եարաթ կհասցէ կողմ մամբ 1545 18

ՄԱՐԱՐԵՅԻ՝ դիմել Զ. ԱՐԻՍՏԻԲԵՐԻՆ 11, rue du Bassin — Saint-Julien
Tél. : 48-94-75

ԼՐՈՒՆԻ ՏԵՂ՝ ՊԱՆԵՆԻՆ՝
ՎԱՅԱՐԱՆԻ ՏԵՂ՝ ՀԱՅԱՐԱՐՈՒՄ ԳԱՅԱՍՅԱՆԻ
ՏԵՆԻՆԻ ՏԵՂ՝ Կ. ՄԱՐԱՆԵՆԻՆ՝

Conditions d'inscription : — Passeport valide
— 4 photos
— Carnet de change (on peut se procurer celui-ci dans toutes les banques sur
présentation d'une pièce d'identité et d'une photo).

Հ Ա Շ

Կազմակերպութեամբ Տրապիզոնի (Պոն — տան) Հայր. Միկոյնի կողմէ, Մայրեքու տանի առիթն։ Տեղի կ'ունենայ 7 Յու — նիս Կիրակի մամբ 12ին, հալապի Սուր — Թիքի, 391, Ռի. առ Փիթիկ, Փարիզ 20րդ Մեքթը Փիթիկ։

Գեղարուստական բամբին — Օր. Ա. Քէօզեան (Երզ), Օր. Ա. Գալայան (պար), զաւահ մը մասնակցութեամբ՝ Օր. Փիթիկի Տէմբրեանի, Գ. Ն. Գալայ — անի և Զորքարի։

Մուտք 20 ֆրանք։

Հ. Յ. Գ. ՆՐԻ ՍԵՐՈՒՆԻՆԻ ԲԱՆԱԿՈՒՄ
Նոր Սերապիկի Կերպարանի վարդա — Թիքի կը քննուի իր ստեղծական քանա — կամբն համար խնայարարն (Կամ խո — ցարար) ամբողջ Օգոստոս ամսուան հա — մար։

Դիմել Մալիթի Տոն, 17 փու. Պիէ, Փարիզ 9րդ, Ուրաթ օրերը մամբ 18,30 — ն 21ին 21, Եարաթ օրերը մամբ 15,30 — նին 20։

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « HARATCH »
32, rue de Trévise — PARIS (9e)

VISITEZ L'ARMÉNIE

REALISATION : CIT (France S. A. et AIR-FRANCE)

ԱՅՅԵԼԵՑԻՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՐԱՐՈՒՄ CIT et AIR-FRANCE

Ձեզ կ'առաջարկէ երկու համարդարութիւններ զեզի

ԵՐԵՒԱՆ

Ա. ՄԵԿՆՈՒՄ ՕԳՈՍՏՈՍ 4-18

Բ. ՄԵԿՆՈՒՄ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1-15

ԱՐԱՅԱՐԱՐՈՒ ՏԱՆԵՐԻ, ԱՐԱՅԱՐԱՐՈՒ ՊԱՆԻՆԻՆԻՆ (Արմենիա)

Շրջապատներ Սեւան, Էջմիածին, Գեղարդ, Մարաքապատ, Միկոյնախալքեր և այլ տեսարժան և պատմական վայրեր և հարապարուստական հիմ — նարկներ, որոնք պարծեանք են մեր ժողովուրդի ստեղծարարութեանց նոր ու դարձ օգտաւոր՝ Փարիզի Փարիզ, բոլոր ժամերը 2500 ֆրանք

ԱՐԱՆԻՆ ԱՆԱԿՆԱԿԻ

Renseignements et inscriptions :

Mr. AZNAVORIAN, 164, Avenue Cantini, Marseille (8e)	—	42-80-59
Agences de Voyages CIT, 3, Bld. des Capucines, Paris (2e)	—	073-40-85
Agence de Voyages CIT, 2-4, Rue Abel, Paris (12e)	—	344-64-29
Agence de Voyages CIT, 70, Rue Ed. Herriot, Lyon (2e)	—	42-66-92
Agence de Voyages CIT, 16 Avenue de Verdun, Nice	—	87-81-69
Agence de Voyages CIT, 9, Promenade de la Croisette, Cannes	—	39-47-82
Agence de voyages CIT, 3 Place de la Bourse, Marseille (1er)	—	33-71-10
Agence de Voyage CIT, Rue Aristide Briand, St. Etienne	—	32-88-95

Profitez des avantages offerts par le CREDIT VOYAGE AIR FRANCE/SOVAC

Versement comptant : 30 % solde en 3, 6, 9 ou 12 mensualités

« LIC. 18 »

ՅՈՐԴԵՆԵՆԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՒՐՈՒՄ

ԲԱԶՄԱՎԱՍՏԱԿ ՄՏԱՆՈՐԱԿԱՆ Յ. Հ. ՍԻՐՈՒՆԻՆԻ

ԻՐ ԵՐԵՒԱՆԻ ՈՒՐՍՈՒՆԱԿԱՆԻ ԵՒ ԳԱՅԱՆ-ՀԱՆՐԱՐՈՒՄ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐՈՒՄԻ

ՎԱՐՈՒՆԵՂ ԶԱՐԱՐԱՐՈՒՄԻ ԱՐՈՒՐ

Կիրակի, 14 Յունիս մամբ 20,30ին Salle Caveau, 45 Rue la Boétie, Paris

Կը նախաճաշ ՍԵՐՈՒՆԻՆԻ ԱՐԳ. ՄԱՐԱՆԻՆԻՆԻՆ
(Հայրապետական Պատիւներով երազային Հայոց)

Կը խօսին Գ. Գ. ՍԵՐՈՒՆԻՆԻ, ԱՐԱՆԻՆԻՆ, ԱՐԱՆԻՆԻՆ, ՀԱՆԻՆԻՆԻՆ, ՀԱՆԻՆԻՆԻՆ

Գեղարուստական բամբին իրենց սիրալոյսով քանակաւորութիւնը կը բան —

Տիկին Առաքիկ Տէմբրեան (Երեւանի Կոմիտաս Երաժշտանոցին), Տիկին Հայոցի (Փարիզի Երաժշտանոցին), Օր. Անտոնի (Կալանի), Պ. Գորգոյան (Լուսաւոր — Կարապետան) Տիկին Զ. Անտոնի, Տիկին Կորգոյան-Լուսաւոր (Փարսեան)

Օր. Վարդանան

Հայկազուն պարեր, Նաւարադ պարախմբի կազմ

Խոսակ Տիկին Մ. Յովսէփեան

Տոմար, 4ին, 10, 8, 5 ֆրանք

Տոմարը այժմէն ապահով, դիմելով հետեւեւ Հայոցներուն —

Մամուլ Գորգոյան Բալանի

Գ. Գորգոյան, 35, Rue de Trévise

ARAX, 31 Bd. Raspail

Գ. Արարան 16, Rue Lafayette

Միկոյն Անտոնի 738-21-18, Բէրլին INY. 87-43

Մասիս Նախարարաւորութիւն, 21, Ռի. Սոլմի (Քաւոն)

և Յանձնարարութիւն անդամներուն։

ՕՐԱԹԵՐԹ
 Հինգշաբթի ՀԵՊԵՐԵ ՄԻՊԵՐԱՆ

ԱՌՁԱՅՈՐՈՒՄԻՐՈՒԹԻՒՆ
 Յար. 90 ֆր. Վաղարայ 50 ֆր.
 Յար. 115 ֆր. Հար. 80, 60

Le Numéro 0,50 F.

46e ANNÉE — N° 11.831

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

46e ANNÉE — N° 11.831

ՕՐՈՒՆ ԵՈՒԹԻՐ

ԻՆՉՊԵՍ ԼՈՒԾԵԼ ՎԷՃԸ

Ա.

Ինչպես լուծել արտերկրայիններն զեն-
 քը, զենքի ուժով թե՛ խաղաղ միջոց —
 չկայ։

Երբոր առանձին ի վեր այս հարցը կը
 դրոշմակերպվեց պետական ու խոր-
 հարգարանական շրջանակներն ու արհու-
 չի հրկան կազմակերպությունները։

Երկու կարգի յուրմուծներն այլ ունեն
 չենք պաշտպանել ու հակառակորդ-
 ները։

Կարգա Մեթրի կառավարություններ մե-
 ժամատու թվումը կողմնակից է պնդում
 իստիքի ու իշտիքի տեսակետին։ Սակայն
 ինքը մը կուսակցություններն ու պետա-
 կան զենքի Համախոս են որ առավ հաշ-
 առման թվերով խաղաղ բանակցու-
 թվումը է որչազ պնդությունն զմով։

Այլ փորձերն անակախ են չենք պաշտ-
 պան է Տր. հաճում Կորանյան, Կախա —
 զան հրեական Համախաղարային Կողմ —
 ինքն, որ անցավ Արցիխին ուղարկ էր
 Դավիթ Երևյան և անպաշտան կեղծով
 խաղի նախագահ։ Կարգի Հնու, սակայն
 կառավարություններ հակախաղարկ էր
 որ այս նախաձեռնությունն։

Տր. Կորանյան Լր Մանուկ 20-31 Մայիսի
 խորհրդակցության երեք փերաներն մեջ մաս-
 ռաժանդեր կը պարզել որ անսակելանե-
 թե, լուծակով որ սկիզբուն է կը սխալներ
 զրոյանուն են արտերկրայիններն յարա-
 րկություն մեջ է, մասնակց է, որ վե-
 ռաժանդաժան են կեղծարարի Ինքնակա-
 ռույն կազմակերպություններ հանդիպ Արարեն —
 բուր։

1917 խոյնաբերին Պաշտպան ինքն ուր
 ընդ խաղարկում օգնած խաղարկուն ծա-
 կել ճալարություններին։ Այդ առաջադե-
 դի պնդ էր Կար Արարենին։ Մենք չենք
 չենք բռնակել, Կրակ, Արարենին հոգե-
 բանակներ։ Պաշտպանին խաղարկուման
 պետականներն մասնակց չունեն զեն-
 քի մասնակցին Տր. Կարանյան ունեն
 ինքն պնդել կը թվալի Հնու, այս —
 կան ծրարանքով Մարտին փակելին
 դուր է կարող լինու չարանակի խա-
 սպարությունները։

Խնայ փորձի կառավարելու էր Մուշ-
 ճարթի, Պե Կուրիանի էր որ կողմէ, ի
 Կարանյան առանց արդիւնքի, որովհետեւ
 Կարանյան կը պահանջու ինքն արմուշ
 Պաշտպանին ճանք համար, ինչ որ ան-
 ընդունել էր որ անկեն չափաբար Արարեն-
 ին թիւ, Կարանյանը պայտան են և
 կըլուս։ Չեն ծանոթ կամ ներքե կը
 պաշտպաններն պատճառան նուստ —
 ապառ։ Հրանդեր տարբեր են. յարա-
 պարէ, երկաթալուծները և Մեհախ-
 ժ յարանական ստանում է որ փորձելին
 զենք, մին տարբեր պետի կրտսերին
 որ պարտինքի պայմաններին մեջ։

Կարանյան կան թե՛ Հրանդեր խորքի
 են արդիւթ, ապառնով, չհորատելու
 զարգացողական ճարարություններ։
 Սակայն պնդ էլ ծանուց, որ Արարենին
 որ անցան են փառաբանում անցյալ մը,
 Կարանյանն ստուն են որ անկեն կա-
 ռակ փորձերն մեկը, ճանցան են
 փառաբանական զարգացումն են չուն-
 չանք թաղանթի շրջանակը։ Մի օր
 ինչու թույլ թե՛ որսուն մասնակցին պե-
 տի Հանդի ինքն ինքն առանձին թե՛
 ինքն և արարանություններն մարտն
 են։ Սակայն պետի շայ Կարանյանի
 ինքն ունեն. Համախոսություններ պետի
 փորձի ի նպատակ կըլուց։
 Սրայ է նաև կարանի թե՛, կըլեն, Ա-

ՕՐՈՒՆ ԴԵՊԵՐԸ

ԻՆՉ ԿՈՒՆ ԵՊԵՐԱՆ

Ես խաղաղ եմ, ինչպես ինչ ինչ
 երեկ, զատոր մամ տեսել ճան մը խա-
 սեպու ծառն — պատկերասրահներ, որու
 ընթացքին փորձել ընդհանուր հաշուն —
 կեն մը ներկայացնել, Բամդուրի դուր —
 ծաղու. փերաներն մասին։

Երբորն յայտարարութեան համա —
 ժայն, Բամդուրի դիմադրական միջամ-
 տությունները կատարելով յաղդուրներն մը
 կըլեն է, նախնական նախաձեռնական շատ
 առկի կամ, ինչպես ինչ ըսած է, կըլեն
 է անկեն արդիւնաւոր ընկերային է
 դիմադր այս պատերազմին ընթացքին։
 Խաղաղար ներկայացնել կը Կորն —
 դուրան մասնակցություններ Բեր — 43
 հարգար հարաւային Վիճիկանցներն է.
 31-000 Ամերիկացիներն — խառն է ձեռք
 ձուրան արդիւնքներն մասին։ Այսպէս,
 ըստ նախկինը, միայն Մայիս ամ —
 տան ընթացքին Բամդուրի մեջ դուր —
 ուսած է անքան զենք, խաղարկներ է.
 պարտնուորում, որան կարելի կըլեն ձեռք
 ձեռք ձեռք Վիճիկանի մեջ այս տարն —
 շրջանին։ Համայն Համար ամերիկացի
 են, մասնաւորաբար անընկերային այս
 կանանին, ինքնահաստատուն և Կրակ —
 ինչու համար որ կործանչանք։

Երբոր գոհանալու թվումը արտա —
 յայտան է նաև Հարաւ։ Վիճիկանի
 ուժերն մասին, որոնք կուրի գալարի
 փայ կառարկել մարտնակուրներն մը
 էր յայտ ըրերին կը նշանակէ, որ Բամ-
 թի փերաներն անցան ամերիկանի ծը-
 րադիկը յաղդ ընթացք մը մեջ է.
 Խաղարկներ որ ձառն ընթացքին վերա-
 դուրն հաստատուն է, թե՛ ամերիկանի ու-
 ժերը Բամդուրից պետի հեռանակ Յուլի-
 ճիկին. ինչ կը փերաներ օրային կը —
 ծաղու. փերաներն, անցնէ մասին եր —
 ուր ինչու պետի մայ Համախոս օրա-
 կանութեան։ Այդ խաղար, ամերիկանի
 ուղարկ կըլու զարգացողական, որ արդիւ-
 ռութիւններն ամերիկանի ուժերն. Հն —
 ուսանուն կը ան, թե՛ անընթակելու
 դրանը պայտին։

Երբոր ինչպիսիք է նաև որ խա —
 տանը, յաղարկայ տանակերու ամա-
 ինքու ընթացքին Հարաւ։ Վիճիկանի
 հեռացել 150-000 ամերիկացի դիմադր-
 ար, Բամդուրի մեջ ձեռք ձուրան դա-
 կան արդիւնքներն թույլ կըլու, որ 50
 հարգար դիմադրեր Մ. Կաճանցի զե-
 րադաժան Հոյնաբեր 155⁰ ամալ։

Երբոր զինանքն ստուն, անընդա-
 ժ է բանակներն անընդունել ինչպիսի յա-
 տարակեր, թե՛ պարտնա են խաղա-
 ղին։ Հանդի ներկայացողություններն հնու —
 վեր տարակերները կը ման է զորան։
 Արարանկանի, կըլէ Հանդի ընթացք
 շայտ մեր առաջադրանքներն են, ընդա —

րարներու նոր սերունդը առկի լու արա-
 ժարուն է հանդի Հրանդերն, շան
 խաղարկները, որոնք անուն Բարալին
 պետական ծնունդ։ 1967⁰ պարտու —
 րարներն ամերիկանի նախաձեռնով պատ-
 ճանք երկաթապարտներն շան ինչ —
 ստակ էրն երկնքը։ Ինչպիսի զե՛ ին-
 ընք անստիճանի մը առկի ուժով է. Վի-
 ռի շարաններն. Բեճանկան արարելու
 մեհախոս շարաններն արդային փրակ —
 ջութակն զարգացողական պարտնակեր Մ —
 րարներն մաս։

ՀԱՐԱՆ-ՍԱՄՈՒՆԸ

ՄԻՊԵՐԱՆ ՀԱՅԱՍ ՎԱՅ ՄԱՐՏՈՒԼԻՆ ՄԷՋ

Ինչպես զրաժ կինը մարմնամասերն,
 միասնական արտադրող շարժում մը ծը-
 ռույն տան է Լիբանանի մեջ, Արգանի
 առկի։ Եւթ միջակաժ ճալար ստակ է —
 ծնուն է սիրելիք հայ մասունքի մեջ և
 այս առկի, Յունիս 2 Թուսկանով, Ան-
 խաղարն և Վատալին խաղարկութեան —
 ներք հեռակալ միջակաժ հեռադրող զը-
 կեցին Արգանի և Բարթոմեոսի։

«Զորակից կը կանգնիմ ձեռք ի պաշտ-
 պանութիւն հայ մասունքի պատարայա-
 ռան ապառնութեան և անը պաշտ կը
 Արգանի հաղարկ հայ մասունքի դալար։»

«ԱՆԽԱՐԱՆ», «ՅԱՄԱՐԱՆ»

Փարիզ 2-6-1970

Կառան, ստանկանց կը յարձակուններ
 փառնակով ամերիկանի ուժերն ապա —
 չուրկանք, ձեռք կ'անուն զ'անական
 և աղու միջոցներ... Ինչպէս որ ըրի
 հինգ շաբաթ առաջ։

Խաղարկներ անընդարձակ է նաև Ա-
 մերիկայի մեջ դուրսիկան ունենող ընդ —
 դիմադր արաժարկութիւններն մասին։
 Կարանյաններն մեջ, այսինքն խաղարկ-
 փերն փրակաժառանգուն ձգտունքն մեջ
 ստարակութիւն կըլու. Կարանյան շունի
 էր անոնց միջև. տարակերութիւններ,
 Համախոս երեքերի, միջոցներն և կըս-
 նանքներն շուրջ է թիւլ ամերիկացի շա-
 խաղար, ան, ունենող էր ան, օրային
 զանդիկն Հարաւ։ Ամերիկայի, Երազու-
 ի, Միլին Արեւելք և Միւրի զանալան
 մասերն մեջ այն ժողովուրդներն,
 որոնք ամերիկանի ձեռք կ'աղարկու-
 ընք ապահովութեան համար, այս վեր-
 ընդիմը արդեւք պետի խաղարկներն
 փառնակութեան ունենող Ամերիկայի հան-
 դիք։ Հնու թե՛ ինչու համարուն ան,
 ունենող էր Խաղարկներ, որ պարտ-
 խաղարկութեան մը հաստատունը Վիճի-
 կանի մեջ, հիմնականով աղարկ են մա-
 յուն խաղարկութեան մը հաստատուն հա-
 մար, աղարկն միւս մասերն մեջ։

Անցնելը, որ որոշ շրջանակներու
 համախոս, Լիբանանի արտադրանքներն
 այնքան ալ իմաստարուն չէ. նախա-
 ճի Բամդուրի յաղդութիւնները շախ —
 փառնացան է, որպէսզ փառնակութեան
 զանգարում մը ստեղծէ շուրջ զանգարում —
 ներուն մաս։

ՔԱՆԻ ԱՇ ՏՈՒՄԸ

Փերնոնի աղետալ շրջաններուն մեջ
 մասնաւոր են հարաւային Համախոսներն
 մը սեռա։ Այժմ իր հաստատունը շարդ
 ինքնակութեան կըստան 50-000 զոյն-
 ար թիւը։ Այնպիսիներն օմանակուն —
 րիւնք միւր լուրջ դիմադրութիւններու
 կը խաղի։

Փերնոնի մայրաքաղաքը Հարզորը,
 թէ 200-000 պարտն է փառնակէ չ
 յարգանքներն պարտականութիւնն առան-
 ժ են ինքնական մարդարանում մը
 կատարելու կուսակցութեան կազմէ
 ներք։ Անկի քան 600-000 շարդակներն
 արդէ իսկ հեռացան են կամ հրաժա-
 րան են Համախոսար կուսակցութիւնէն։
 Եւր մարդարանութիւններն հեռակուր
 կըլու. Լիբանանի կըլու շարդակներն և
 պետի մարդարանութիւն։ Անկախութեան
 իր հիմնական դիմադրութեան մը առկի
 կը դառնի։ Համախոս կուսակցութեան
 կանաններն, անդաններն 51 ամ հա-
 բերող պնդ է բանուորներն ըլլան։ Արգ —

Ամերիկահայ մասունքն ալ մեկ հաշա-
 կարան հեռակալ հեռադրող զըլան է
 Արգանի և Բարթոմեոսի —
 «Երբ կողքին են ի պաշտպանութեան
 մամուլ ապառնութեան։ Սեր Հաւաքական
 յայտարարութիւն կը հրատարակու-
 լուով և կը ստանալ օրային Բիթաժա-
 րուն։»

ՊԱՅԻԱՐ, ՀԱՅԻՆԵՐԻ, ԱՊԱՐԱՐԱՆ,

ՆՈՐ ՕՐ,

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՄԻՐՈՐ — ՄԵՆԹԵՐՈՐ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՌՈՒՐԸ

ՀԱՐԱՐԻՆԿՈՒԹԻՒՆ

Ի դիմադրութեան մեր ժողովուրդին կը
 աղիկացնելու։

Ե. Ս. Օ. Տ. Տ. Վաղարկ Ա. Անեան
 Հայոց Կաթողիկոս Լիւն, Վախա,
 Մարտի, ներ և Լիբանանի կատարած օր-
 նաբեր աշխարհներն փերաներն, Օր-
 իկ օգտակար կը ժամակն յաղարկող
 Հինգշաբթի, 11 Յունիս 1970, կէսօր
 յետոյ ժամը 5-25ին և պատան պարտ-
 ներով պետի ընդունուր պատուին արանք
 մեջ։

Ի պատիւ նորին Ս. Օմարութեան, կայ —
 մակերկան է ընթերթ մը, Փարիզ Հի-
 թոնի արանք մեջ, 18 Ապրիլի Միլիկին,
 Փարիզ 15րդ, Արարա՛ 12 Յունիս 1970,
 Երեկոյան ժամը 8ին։

Եւրաթ, 13 Յունիս 1970, ժամը երե —
 կոյան ինչ, Վեհաժու Հայապարտ պե-
 տի ընդունուր. Փարիզի Նորթ Տա՛
 Մար տաժարը. Փարիզի Արեւելիկայ
 Կարանյան Մարթի կողմէ, և անկ պե-
 տի ունենող մասնաւոր միջակալ պաշտ-
 ժանք մը, որոնք ընթացքին պետի խա-
 ղէնակաժան ու Կարանյան։

Կիրակ, 14 Յունիս 1970, ժամը 10ին
 նորին Ս. Օմարութեան Անաթա՛ Հարաւ —
 պետի Հանդիկար պատարանով պետի մա-
 տուցն է պետի մայ կը հարգանա-
 կան պատարան, Փարիզի Ս. Յովհաննէս
 Մկրտի Մար ինչպիսիք մեջ, ի ներկա-
 յութեան զրիտանով զուր կեկերկեր —
 րու Կարանյան պետներն և պետական
 պատարանի անձնաւորութիւններն։
 Պատարանը պետի կըլու խաղարկներ,
 որուն մասնակցութիւն պետի ըրի զու-
 ճարարիկ Օմարանի Լուկա Պա՛
 պալան։

Երեկ-շաբթի, 15 Յունիս 1970, Երեկոյ-
 նան ժամը 9ին Մա՛ որ իր Երեկոյ մեջ,
 Իր. Սէն Տա՛նիք, ի ներկայութեան
 Վեհաժու Հայապարտ, անկ պետի ու-
 ընդուն Ս. Միլիկին օրնային Յունիսի
 առանքին զուգարկութեան։

Կոյ կ'ընենք մեր ժողովուրդին, որ —
 պետի մեծ խաղարկներն փառն են ը-
 դունելու Հարաւ Հայոց Հայապարտ,
 և մասնակցին ինչու հանդիսութիւնն-
 ան, յարգալիք պետ։

ԴԻՈՒՆ

1968 Օգոստոսին ի վեր այս տարին 24
 ամ հարբեր ինքն է ամբողջ երեկոյ
 մեջ, ինչ 15 ամ հարբեր Փարիզի մեջ։
 «ԱՆԻՊՈՒՆԵՐՈՒՄԻՐՈՒՄ» օրնալը զիւր —
 նալուք քուսակներու առկի օր, յուր-
 կալ Լիւն. հաստատուող, որ կը
 նշուր զրիկներու և զրիկներու պա-
 տախախախտութիւնը։

(131 - 7up.)

102, Rue de la République
Mercredi et Samedi de 15 à 19 heures — Tél. : 20-80-50

ԵՍ ԴՐՍԵՑԻ
ԶԵՄ ԱՌԻՆԵՐ

Երեսուցապաշտ ասանց պատասխանը
շարքը էլուր։

— Ետխազդեցությամբ բնիկ կիկո՛ւ
վեւէ լուր մը պիտի առնենք։ Բայց, բաւ
միջոց։

— Արդարեւ, այս առաջ տարկերին
բէշ մը տարօրինակ է, պատասխանը
Անուր։

— Մահուանդ օր բնաւ միջոց քո մէջ
սպառնք։

Պահ՛ք քո երկրոյն ալ լուր մնայն։ Յի-
ստոյ զարցիկ սենեկներէ զգրաւ առեւ, եւ
շեկու Նամար թէ՛ ո՛ր զուր պիտի լռայն։
Վարկերն քո Նամար վարան երկրոյն։
— Սրտակ էք, բայց, երբ բռնկիքնայն։
Իբր առեւէն Սրտակն օր լուրջ։
— Ի՞նչ տարկերին օր զուրջ վարկ
կուն Նամարդ։

— Այս առեւ Ի՞նչ բան սեմն քո
Նարթոց Անուր միջոց մտառանք։

— Հիմա ի՞նչ լուր, պատասխանը Ե-
րեսուցապաշտ Նամար մտնիկդ։

Անուր իտիկն Նարթոց քո երեսուցա-
պաշտերով յուրաքան վիճակն Եւ մասան
Եւ թիկնիքն ուղեւորն, բայց թիկնիքն Նար-
թոց Խոսով։

— Միջոց քո Նամարներն, բայց Անուր
Նեղաբերնիկն ասոյ էն։

— Ո՞ր, Նարթոց Անուր։

ԵՐԵՍՈՒՆԻ ԳՐԱԴ

(132 — Շարք.)

ԵՂՈՒՐԻՆ ԵՐԱՅԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Առաջորդ խելաց, և ճիշդագույն արան-
ին երկազ զեղեցիկ և լեճ եղբորն-
րով եղբորն զուրկ: Մայրից, չուսա-
նապարհ եղբորն հասած էր անաստի
կերթ: Ան լսեց իր ուղարկվածներ,
հայտնա ա՛ն ու ձայն, ասա՛ն ուն: Ասեկա
սպառնալից էր: Ուսմանը հետևեցու
սորով հասր: Առաջնորդ ցույց էր եւս
լսեց իր ուղարկվածներ, հայ հայր անոր
թաղալ չլքեցինք: Հայտնա կեզ
բաշկա արեւմտեան: Անոր արեւմտեան
հետեւեցին նաեւ միւսները:

Եղբոր արեւմտեան եղբորն ինքն և
անասին է և շատ արժեքաւոր կենդանի:
Ու՛ն համը մի և թանկագին ժողով:
Ուսման ամենին արժեքաւոր անոր կը-
րիւթեթ էն: Յունիսի կեպտեան կեպտեան
եղբորն էր համին 70-100 - և ր-
թալ կարողանա և կուսնան 5-7 բիջո ճան-
րաբան:

Կենդանիներն եղբորն էր կարեն
ստեղծանք բեշկալան արդյուն: Միւսին
խոլոր անոր եղբորն ինքն կեպտեան
կարող էր ինքն ինքն ինքն էր կը -
նախ: Ուրո ժաղով մը ևս եղբորն էր
կարողանալ կեպտաբարձարները,
որ կը պատրաստուի ճարպիկ բուժիչ
զիլ մը, որ կը կուտի կեպտեանները:
Դարեն շարունակ եղբորն էր փեսան
հայրենիք: Եղբորն էր ևս միւսին օր-
ապարծաւուն ևս ինքն բուժիչ զիլ:
Ինքնին այլ զիլ էր յանձնարարին
ստեղծարարական, շատ յայտնա -
թանկ ժամանակ:

Եղբորն էր օրապատրաստական մասին
ստեղծարարին հետաւոր ևս Արեւելիք մէջ:
Զնապարծաւուն մէջ ուսկով կամ արժանա-
կերտուն եղբորն էր նուիրեն յարա-
պակիւն: անոնց հարմարեցին օրը -
ա-
սփի առաջնորդական, երկնային թիւան
ևս յարողական խորհրդանշէ կը նկատ -
ուէր:

X

գին, որուն կեպտեան զիլ խորթ էր միւս-
նախորդական աշխարհին, լայն արուն
փնջաւուն էր դառնալ աշխարհ զիլ -
բոլոր:

Կատարումներն սկսեց իր անձան -
դառնալ այլ մարտուն յարմարութեան
գործունէութեան, անոր յայտնա ևս ան-
վարպէ զրէն, անոր մասունց անմա-
նալ զայն: Ուսմանը հետեւեցին զիլ -
սին բացառականութեան օրապատր-
աստի խա-
բարէն անոր բնակարանին: Բայցույց ա -
սփին անոնց ըլլալով զոյգ կամ յայտնա-
նախորդական ինքնին ևս յարողան
խաբարէն: Եղբորն էր ինքն ևս -
գարին միջնորդ ներդրումներ ինքնին...
Անոնց զիլուն էր անկախ յարողանա-
նախ կատարումներն կողմէ: Հանդէպ
էն զիլուն:

ԱՌՈՒՆԵՏԱՆԻՐ

ԱՆԱԼՅԱՆՏԻ
ՀԱՅ ԿԱՌԱՐԿԻԷ ԳԻՒԿԵՐԸ

Գեղեցիկ կիւնները Ալալցյանի և
նախկին շէնք Բնակարանի թիւք մէջ
(Կենտրոն, 1909, թէ 28-29) ցայց յի -
շատուի մը արժեքային 60 արդի առա-
նուն կիւնէք մը: Ալալցյան ունէր զիլ
հատ հայ կաթողիկէ գիւրիւր - նորթին,
Զիֆորիէ, Խաչատուր, Դմիտրի, Մոյս -
թեյ, Ասիլիս, Բոյրիս ու զոյգական և -
կան ԿԻՐՆԷ, 1828-30 - ան - իրական
դասերաբնի առին: Պահած էին ինքն
հայրենի տարաբոլ, լեզուն ու ստիւրը -
ինքնին: Բայց ուր ունէին ինքն ինքն
կիւնիկ կիւնիկներ, ճաշանաւ ևս զոյգը:
Միւսին Զիֆորիէ շուրջ էր կիւնիկն ու
ճաշանաւ շատ ժամ ըլլալով նորէն գիւ-
րին:

Բայրոյթին ապա, հանդիս ու անկախ
հայրենիք էր կը փարէն այլ հայ կաթողիկէ
գիւրիւր: Անէին ինքն սեփական ար-
անք, փարցաբնիկ համար փնջը կարծ
էին ու ցովէր: Ի՛նչ ոք իր նեղէր, ոչ ոք
իր խառնելը ինքն ներքին կիւնիկն ու
կոպտեան: Բայրոյթին երանիկ ու բա-
րօր կիւնէք էր ունէին տանք:

1917-20թ տանները, Է՛կէ չնքր սիւս -
լիւր, եր Բոյրի յառաջագահ Նորայեան
յարմար էր զորքին այլ հայ կաթոն -
թիկէ զիլունին փրոյ՝ գիւրցաբնիկ,
ստեղծարարական ինքն ճաշանաւ -
րուն, ճաշիկով, բրնձիկով ու ամէն մի-
ջնջեղով կը գիւրարեն Բոյրեանը, կը
կիւնին տանց յառաջնորդաւորէ՝ մին -
չն ուր կը հանդիս փեսանուն օրապատր-
աստի: Հայ կաթողիկէ գիւրցաբնի կրտսերով
էր յառաջագահ կապտեան իր կիւնիկն
ևս հարմարութեան կրտսեր: Միւս զոյգա-
նախորդական 40 արդիներ է փքր գիւրու
ևս ան ունէրով էր ճաշանաւ, իր եկ -
դեցին: Միւս շրջակայ հայ ևս փայտի
պ-կարպիկի գիւրիւր ունէն ու կը պահեն
ինքն կիւնիկներն ու ճաշանաւներ: Հայ
կաթողիկէ գիւրցաբնի գիւրուան ևս ինքն
կիւնիկներն ու ճաշանաւներ: Ի՛նչ մէկ իսկ
կարպիկով ճաշանալ կայ Ալալցյանի
կայ կարպիկէ գիւրցաբնի մէջ:

Մէկ գիւրցիկ ժամ մը կը կուրէր, Է՛կէ
նեղակ կառավարումներ էր 100անկա
յարմարութեան առին: Բայց անոր ար արաւ-
անաւուն դառնալ կաթողիկէ ճաշանաւ -
նեղը կարմիրին փերցապալուն ինքն
գիւրցիկ: Նոյնտարաւոր միւսներուն
համար ինքն գիւրցիկ ժողովուրդը:

ՀԵՊՈՒՆՏ

ԶԷՐԱՏԱՐԱՐՈՒՄ ՉԵՐԱԿԻՒՆԵՐԸ
ՉԵՐ ԿԵՐԱՆԱՐՁՈՒՐ

Կատարումներն ու թշնամներ: Ան
շուրջ ար յառաջագահական մէկ իր գրա-
նէր, արժանեկտ գիւրցաբնիկներ ժաւո -
ցած էր, անոնց հարմարութեան ինքն
ստեղծարարական, գիւրցիկ ըլլալով փա-
նաբոլ, որ այլ գիւրի գիւրցաբնի էր ինքն
համար ընդունի կարգ մը ըլլալէ, լայն
դաստակ էր դարձած իր, իրապալս փո-
նիք իր կիւնիկ ճաշանաւներ: Այլուն չէր
կրնար անոր մէջ գտնէ նախկին շաւն -
կանութեան էր կը համարու Նոյնտարա-
նեան չնա ունէրով յարմարութեան -
ներուն անդադաւորներ:

Որոշակաւ էր անոնց իր իր կառուա-
նեան մասնաւորաբար ինքն յոստա-
պարար էր ինչ ուր կը գործունարն-
րուն մէկէն:
Բայր ուր անոր ուղարկեան կուրսը
էր միւսնա ԲԻՐՔԻԻ ժողովուրդներով, զոր
կը յարմար անունին առանց այլ փնջուր
գիւրցիկէ համարութեան:

Տոյի, իր փերթն այլեւսութեան միւր-
ցին, հարմար էր գիւրի կիւնի գիւրու,
ինքն անկախ ապա: Համար ուր անոր
էր ընդ գործը, որ անոնց այլ անոր
համարութեան ցիւրով տուէր:

Լիւն, Եւրոպայի ԲԻՐՔԻԻ, հանդիս
էր իր չէր գործած զոյգ սերէն, լայն
չէր կրնար Նոյնտարաբնի կրտսեր -
նախով որ հոն էր անկախ: Իր աստարեկ
մերձած ըլլալուն զարգացան անանցանիկ
պատեւէ մը կը բարձրացնէր ինքն մի -

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԿԻՐԱԿԱՆ ՀԱՐՅԵՐ

Նախակիրթարներն մէջ գտաւան -
գիւրթին արդէ բարձրագին ևս աշա-
նախներուն յառաջնորդներ բարեխ-
ելուն մասին յատուկ խորհրդակցութեան
մը տեղի ունեցան է: Հայաստանի հա-
մախմար կառակցութեան կեդր. Կո -
միտէն է և նախարարներն: Ուրժնուրը
գննէ կտը այլ հարցը, հաստատան
թիւ փերթն տարիներուն զգալի ան -
ասնէ կառաւարուն է գործողներն ցան -
ցին ընդլայնման, աշակերտներն ուսման
արտիկ բարձրացման ուղիով թափար: Հա-
ստատան է նաեւ, որ 1968-69թ ուսում-
նական տարեկշիւին, ու ինքնուր զա-
սաններն: շրջանաւարտներն 81,7 տո-
կոսը ներկայիս իր ուսումը կը շարունա-
կէ Ծրք գաւառաններն մէջ, 11,3 տո -
կոսը միջնակարգ մանաւարական ու -
սումնաբաններն, իսկ 4,9 տոկոսը միջ -
նակարգ կրթութեան կը ստանալ մասնա-
պատկան - թիւքից գործողներն մէջ:
Որոշ աշխատանքի կը կատարուի նաեւ
նախակիրթարներն գաւառագիւղեր ու
ուսումնական ծրարակցութիւն կառնելու -
սիւրն, ինչպէս նաեւ: Նոր գաղափարներ
ստեղծելու ուղիով թափար:

Փողովք հաստատած է միւսեւան տան, թէ
ամէն տարի գործողներ կը հետանան
կամ երկրորդ տարին Բիւրժուր գաւառ-
նը կը մնան զգալի թիւով աշակերտներ:
1968-69թ ուսումնական տարեկշիւին իր-
նեցը գաւառանը կրկնած ևս 33:244 տո-
կոսիկ քանակ, այսինքն զարդը յանախորն -
րուն 5,3 տոկոսը:

Գաղափարէ չնա նաեւ աշակերտներն
յառաջնորդական 1969-70թ առաջին կի-
սանակներն ցուցանելով:

Փողովք իր բացառիկ կայ այլ կա -
ցութեան պատճառները: Շատ տեղերն
մէջ ուսուցիչներն, գործողներն, փեւ -
պարներն և փողովքական կրթութեան
մարմիններն անձամբ իս չափով չոյլ չն -
առնէր, որովհետեւ աշակերտներն սա -
նաւ արդէ օրհանգիստին մասնաւորա-
կան խոր գիտելութեան: Անարտաբնի
ևս օրապարծաւուն ուսուցման փրկանքի մի-
ջնջեղներ: Լուրջ Բիւրթիկներն կան աշ-
խատանքի, գիւրցաբնիկներն և Բիւրթիկ -
կան դաստիարակութեան կարմարելով -
անոն գործին մէջ:

Փողովք հաստատած է, որ գիւրցաբնի
գիւրցիկներն մէջ պահանջ ունեն ուսում -
ցիւններ, կարգ մը Բիւրթիկներն դաստիարա-
նան համար: Առաջնորդներն պակասը
էր լայնորէ դարձր յանձնելով անպատ -
րաւ մարդոց կամ յանձնարարելով կա-
րգի գաւառակարներն դարձր: Առանկ
ուսուցիչներն յանձնարին ստեղծելու -
Բիւրթիկ բացառական կերպով կ'անդրա -

դառնալ աշխատանքի փրոյ: Միւս կող-
մէ գիւրցաբնիկն առանձին փրոյ չէ
դառնալով տեղական հանդիսներ:

Կրթական հարցերը լուծելու համար
մէջ գիւրցաբնիկներն է մանկապարծա-
լան: Առկան դաստիարակ մարմիններն
պարտ կ'ան չափով չնա զարդը լայս -
որին գիւրցիկներն ևս ուսուցիչներն
դասական աշխատանքներն ուսումնասիրե-
լու և անանք առաքելու դարձով, ոչ
այլ հարկ կ'անք անարտաբնիկներ կ'ան -
ձայնին ուսուցանան կարմարներ:

Համաձայն փողովք, լուրջ Բիւրթիկ -
նիկներն ալ կան դասափրկներն լայս
ընձայն գործին մէջ, որովհետեւ Ժամ -
մանակ տեսակետով:

Փողովք աշխատանքներն պարզող Էր-
կա անկախաւորութեան մէջ, որ հրա -
պարտական է Վուր: Հայաստանիկ Մա-
յիս 28թ Բիւրթիկ մէջ, կը խառնէ նաեւ
գործողական չնքներն, աշակերտներն
անունիկ կարմարելով, ուսուցիչն -
անիկ աշակերտիկ միջնորդներն մէջ տեղ
գտած Բիւրթիկներն մասին:

Փողովք նաեւ կարգ մը յանձնարարու-
թեաններ կը կատարէ, Բիւրթիկներն
արարդիւրն համար: Այսպէս, 1970-71
ուսումնական տարեկշիւին, մանակար-
պատն ուսումնականներն մէջ նախա -
անկ լայն պատրաստիւր: արտախիւ -
ուսուցիչներն աշխատակու: համար: Նոյն
աշխատանքը տանի օտար կիւնիկներն դա-
ստատանքը աշակերտներ, ինչպէս նաեւ
յալողը կըրէ տարիներն ընթացիկ գիւր-
ցիկներն: ասորաբարձարներն ու աս -
խատանակներն օտակ անհրաժեշտ
զիլով էր պիտուէր:

ԳԻՐԱ ԳՈՒՄԱՆԵՆ ՄԵՆՈՒՄ

Անունիկ գերատեսուհին, որ 15 տարե-
կանին ընդ արժեքային էր Գ. Սանգու-
հանի շէնք մէջ գրա-
դարանակներն մէջ
գիւր անունիկով, միւսած է 84 տարեկա-
նին, երկարատեւ հիւանդութեան իր ետը:
Դերասանուհին կը կուտար Սուն -
դուհանիկ կանայք տեղակարներն լայս -
որին միւսներն: Տարիներն ընթացիկ
գործողներն էր Ե. Արեւիկան, Մարտա-
շի, Մարտաշիկ ևս որով անհրաժեշտ
գիւրանա - դերասանուհիներն չնա:

1926թ ցարդը գիւրուր ևս: Ժալուն
դերասանուհիներն էր Երեւանի թատ -
րոնին, որ Գ. Սունդուհանի անունով
հանդեսով է:

Արեւիկանուհին փայտեւթում, Օ.
Գուրգանի իր ստանձան ըլլալ գիւր -
րուն մէջ էր գիւր իր անմասնաւորական
Բիւրթի, Եւրոպայիկ գիւր կը հանդիս -
նար անոր հարմարութեան ինքն ինքն
կան փայտեւթում արարչագործներն:

Յուլիսին հաստատ էր փայտեւթում
թէ անոր գրական գիւրքեր:
Անունիկ գերատեսուհին յառաջակ -
ուրովներն կատարում է Մայիս 29ին:

Տար հատ ամսանիկ գրեց, ամէնքն ալ
պատեւէ ու թափար գրեց անանց յա-
ցարարներն: Չէր ունէր գրել թէ չէ
կրնար արժանեկտ: արդէք մը անէր ևս
կամ իր մեկներ:

Թափար գրեց ևս կ'զգայ իր գէլ զորք
մը բրած էր, հետեւում օրը իր կառուա-
նեան մասնաւորաբար ինքն, որ այժմ
գիւրքը կը գրեցիներ, իր տեսան չնա յան-
նեկ և զոյգ չէր մը հետուն իր բար -
կանին Սիւնդուհանի ժամ: Այս փերթիկ
էր ընդակարգ գիւրցիկի հանձնարել անոր
կապտեւթով լեզուն: Երկար ամենէ ի
գիւր էր Եւրոպայի Լիւնիկն որ միւս կը
խառնէր համարողներն: Այս անգամ
Էրեւանի իր ԲԻՐՔԻԻԻ հետաւ փայտեւթում
էր գիւրէն հետեւում, ևս մասնաւոր
կարմար արտաւոր, ինչ որ իր բոլոր մի-
սերուն համար լայնագին գործան էր:

ՋՈՐԴՈՐԻ ՄԱՍ

Ա.

Ամուսն Բարեկարգ ու իր ամուսնին կը
յարմարանիկն արտիկ միւսներն կըրէին
տակ: օրաւուն մէջ լայս անոն անգամ
էր հանդիպելն, լայն կառակարներն օ -
տարակարն էր մայիկն կրտսեր: հանդէպ:

ԼԵՆ ԲՈՒՄԵՐՈՅ

(Շար.)

ՄԱՆԱ
ԲԱՐԵՆԻՍԱ

Նուրբան հանգին ցոյց կուտար թէ
հարց գիւրցիկ կանայքն ու Լիւնիկ շուր-
ք անոր գրեցար ժալուն իր մայիկն:
Նուրբան, կիւրցաբնի ևս ամուսնա օ -
տարական, փայտեւթում խառնար աս-
նախ համարն փայտ:

Չէ, լայս, Բարեկարգ, պարզ ու շար -
ք: Կարգ, լայս գիւրցիկն է, լայն չնա
կարգ գտանալ անոր... ԲԻՐՔԻԻԻ էր փո-
րեկ:

Ինչ զեւրէր ար Լիւնիկ անոնց խառն
երեստարներն լայս, իր կեանքին փրոյ
հետեւում ներդրումներն էր պիտի րէր
գիւր, գիւրցաբնիկներն էր իր փարթ -
նիկն իր փայտ ու լուրջ շահակարմիր -
նէր կըրտար: Համարուն արտիկներ
հանգին էր, ինչ անպակ թուանալ որ
գրեց արդէ չնա փնջուն ու թշնամ
թիւն էր զոյգ գիւրցիկներուն զիլ: Ար-
շիկ կատարելուն էր լայնարար էր

ԿՈՒՁԷՐ ՆՈՐՈԳԻՆ ԶԵՐ ԲՆԱԿԼԱՆԸ,
 ԶԵՐ ԳՐԱՍԵՆՆԱԿԸ ԿԱՐ ԳՈՐԴԱՏՆԳԻՆ
 ՈՐՈՒ ՊԵՏԷ Է ԴԻՄԵԼ
 ՄԵԿ ՀԱՍՅԷ

ԲԳԳՄԱՍԵԱՆ ԵՂԱՍՅՐԵՆԵՐ
 ՀԱՅԿԿԱՆ ՄԵՐ ՀԱՍՏԱՌԻԹԻՆԸ

POUR TOUS VOS PROBLEMES

Peinture et Papiers peints
Revêtement de sols plastiques, nylon
Moquettes laine et synthétique

Faites confiance à un spécialiste que vous connaissez.

THOMLAC

16 bis, Bld. de Sébastopol, PARIS 4e) et carrefour de l'Éléphant à PALAISEAU-91

DEVIS GRATUIT SUR SIMPLE APPEL : 272.26.61

ET VOUS TROUVEREZ LES PEINTURES THOMLAC :

PARIS (4e), 16 bis, Bld. de Sébastopol PALAISEAU, Carrefour de l'Éléphant
 PARIS (12e), 52, rue de Châlon - ARGENTEUIL, 5, rue de Fresno-Bast
 ANSNIERES, 136, rue des Bourguignons - FONTENAY-sous-BOIS, 48 bis, rue Dalarac

ԵՐՈՒԱՆԻ ՍՅՈՒՆ

ԼՐԱՏԻՎԱԿԱՆ ԴԱՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԵՆԵՐԸ ԱՆԻՊՈԼԻՏԱԿԱՆ ՄԵԼԵ

ԱՌԲՐԱՄ (Յուսուպ) . — Գրքերի մեջից մեկը, Մալխի 17-ին կրկնակի երեւ — կրեան ժամը Դին, տեղի ունեցան առաւ — վին երգանդակներ լիբանանի պետական — իրաւապետի ռուսահայտնիներին՝ Օրք. Արաւ Ռուսեանի հ գլխավոր ընկերակ — ջուրները՝ Համբարձումի արտեստայի — առէ՛ք Արքիեմի Փնէիլիանսին:

Բացումը քաւ տեղէ՛ Հայր Սուրբը, ներկայացնելով իր քաղաքները կը կեն — ապրանքան գիծերուն մէջ:

Մալխի զարդը չաւ ծախ կը աշխատան: Եւ քաղաքը յաւաքում կը օտար չեղի — ծախներուն, հոն կեն Ա. Սիւրբաթիքի:

Գրքերի մեջիցիւն արժանիք, ո՛չ ա՛ն իրաւական արտեստայ, որով իրաւաճշգիւր ան առաջին քաղաքը իրաւական չի քաղա — իր լամ զօրք շեյեր իրաւականին կը ու աշ աշ աշխէ մեծ արտեստայ, որ կը իրաւականին գրանցանք Համբարձումի ձեւ անաւոր մէջ, վերնաշխէ չի կրնար բնական, թէ՛ արժան գիտարարներուն շարքուն ան Անաւորիքումը միայն ու իրաւականները կը լսելով զգալ ա — իրաւականները կը լինի որ չէր կրնար որո — չի առնին անպատճառ:

Համար անպարտար կը կապմով աղ — զի մը մէջ, որովհետեւ առաջնամարտը կը թափանցէ լաւ արտեստայանքուն ուղին:

Համար կրնա խաբարելով աղի կը մը մէջ, այս գիտարարները կը պատահի իրաւական քաղաքականութեան զարեւ — ըր եւք: Արտեստայանքունը, վարկանալով ք որդեկներ, նմանութիւնը լրջուն, զար — տալի Համբարձումը կը լինեն, կը չեան — տան զերեւելի բնութիւնին, որուն հետ — տան ինչ ինչ իրաւականները կը զիստա — տան իրենց այս բնութիւնը եւ այս զիստ — Համան արժանիքը կը ծախի իրենց թե — թեթեւները: Հասարակութիւնը, որ սե — թեւաւ կը միջոց նորարարները կը զարդ տան հետեւին, բայց զէ՛ք առանձին կը զարդ: որդեկներ երեսուն կէկեր, որոնք երեսուն չեղարք կ'ընեն Համբարձումը Հա — տար, կը չեղարք իրենց իրենց հա — խորներին աւելի: Բայց զիստ ա՛ն կը կոր — տալի Համար, զարմանալ նորարարները կը ծախին, որոնք ծախ կը իրար կը չե — թեթեւեն կը ընեն:

Ինչեւ Համբարձումի թիւեր չի գիտեր թէ ինչ ինչանի հասան կը իր ճաշկեր: Ի թրք կը զանկալ լաւ Հաւաքի գրաւորը՝ որ սոյնեւ հետ չի զանգար: Ինչեւ իր աւանդ իրաւականները կը ծախեն, որ չի Համբարձումը կը գրանեն կը իր գրանցանքին անորակն հետ:

ՎՈՒԹԻՐ

Փարե, Սթրան, ծ: Խոսքերի եւ ծ: Լեզուի: Իսկ Բ. մասին վրայ կային՝ Կոմիտաս, Ալեքեան, Բ. Կաւանան, Ա. Տիրապետան եւ Ա. Արշակունի:

Ռուսահայտնիքի առանձին երգանդակն էր որ կուտար Օրք. Արաւ Ռուսեան, ինք — նախապահ է Համբարձումի, չնորհի որ ու — տեսչակից ցուցանակներուն եւ զայն ի — բուն: Հոգեկոտ ինչ րոյրը երկրորդ:

Փախման խաղը բթու երկին տեղէն Հայր Սուրբը՝ Միտրոք վարդապետ եւ անկեղծ լրջուն Համար լաւ, որ սրա — հին ջերմութեանը միտրոքութեան ջերմութե — թիւն էր չեղաւ միայն, այլս արտեստայ ջերմութեան մը: Օրք. Ա. Ռուսեան նոր սերունդի յաղաղարարներէ մէկն էր, որ կրցաւ երգարարութեամբ արեւելոյ: Արնե — թեւ էին իր մէկնարարութիւնը, երկրորդ՝ Մեկնարարները խոր արտեստայ մէջ, որ պարզ երգ չէր, այլ ջերմութեան մէջ էր: Երջանակները ապար որ լսելու թիւն էր արժանապէս:

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՈՒՄՈՒԹՅՈՒՆ ԼՈՒՍԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Պարսկաճալ ծածկ արտեստայուն Պր. Արաւճաւ Պարզեանին չիբարար Պէլ — իրով ժամանակն ընտելեւով, տեսչու — թիւնը կապմանով երկին իր ներքինը ցուցանակներէ մը, որ տեղի ունեցան Հա — մար, Մալխի 23-ի երկրկուն ժամը Դին, զարկերակի արանի մէջ:

Ռեզուտակ կը արտեստայ դործերով, լաւ տեսչու Հայր Սուրբը, Պր. Արաւճաւ Պարզեանին ծածկի անուն մըն է արտեստայանքին Հայրական, որուն դոր — ձերը Հայր անուն ճիշտանովը կը լս — ցեն եւ իր ճողները, որոնք այսր կը զարկանքի գրանցան նշանաւոր վարկերը պարսկերէն ու զաւելները, մասնաւոր — րաններն ու արտեստայի ճիշտարկութիւն — ներքը:

Պր. Ա. Պարզեանին յաղաղարարները մէկ ինքնակալութիւն կը անհանդիս լիմ — ինչն իրան իրաւակ թանկութիւն ներառ — լանք ժամը, որոնք մէկ մէկ Հա — յոյ ճիշտութեւ պատմութեան սկզբը լա — յուն կը աշեղներն առնէ, սկզբու ճիշ — թե ժամանակներէն, աշխարհան շրջանին ժամ որդերը: Պր. Պարզեանին ա՛մէն մէկ ինքնակալութեան հետ առաւ մանրամասն եւ հետազոտարարան տեղեկութիւններ:

Եւթ Հետազոտարարան այս ցուցարար — թիւները անպալ չաւ հանել:

ՄԱՍԻՐԵՐՈՒ ՕՐԵԼ

Լիբանանի Օգիտութեան Ուսի Անթի — լիանի ժամանակները կապմանով — թիւներ, Կիբակ, Մալխի 23-ի երկրկուն ժամը մէկ ջիշ, զարկերակի արանի մէջ տեղի ունեցան: Մալխիան Սթրանի Հա — ղարարութեան անաւորարարները, խախ — ղանութեամբ՝ Փարեկին Դրան Եպիսկո — Սարկաններ:

Կը խաբար Տիկ. Բեկըրեմի Սարկաններ:

առին, կը Համբարձում որովհետեւ Կոտա՝ էր որ չուտով ա՛մէն բան պիտի կարգա — բարէր: Որոշակուն չէր գիտեր թէ ինչ րան պիտի կարգաղարկ կացուցիւնը, բայց Հասարակութեան Համարները կը որ լուծումը պիտի զար եւ արդ կերպով:

Վրտուքը, անպալ ներթուրան Ան — ճալը, խոնկեղ կը պարտը բանն էր, որ կը կամեն անպիտանութեամբ տեղի պիտի ու — նեկներ ու րոյրը դիտարարներէնքը պի — տալ Հաւերք: Ձեկունան մէջ չաւ ծանո — բարէ շարք մը անցանք մը: Հրաման — արտաք իր օտարական իշխան ծ ճիւ — լանմանարկու Ան Փիկերպարեկի մէջ:

Չիբրե ընտանք կը այս կապմանին մասնաւորարար կը զերկիցի ծանրագրա — թեան, կը անհաւաստի ձեւերուն ու մեծ անհաւաստիութեան հետ փորտուց մը — պիս ունեցան անորարարական Համար:

Այս պատմութեւ յաւ իրաւ թուական: Վր — թուականի Օտարական իշխանը Կոտար կը երբ երբ ծախման ընդե տեսչու Ռու — սիսի մէջ Հաւերքին, կարգաւ Հասարա — կանցի պատմական առաւ: Սեռու իշխանը հաւանք, որչափ կարեկի է րոյրը ուստական Հանգանքներ: Պէտք էր որ Կոտարի զնքը արտարարները րոյր այլ չըրարարարութիւններէ մէջ: Սեռուն յի — լանքներուն կ'աշխատէ եւ իրենցով աղ — ղարին քրտակները կը մասնաւորարար — Իշխանը արտարար կարեկ տեսչու — թիւն էր ունէր, խոնկեղ իշխանի էր Հա —

Այս առիթի պատմութեան էր ծախ զերարարականութիւն թափն էր, սրբուն — երկրորդի եւ երկրորդի Տիկ. Սարկաններ: Բացումը կուտար Տիկ. Սարկաններ: Սթրանը երկրէ Պր. Անան Կաթնեանի Հոգեկան խորունկ արտաք մը կը երկր — լաւ: Իրաւահանրի Մալխիկին եւ Յովն: Շիրակի մեծ լույսին արտաքը երկրորդ: Արտեստայուն Օրք. Արաւ Հաւերքին:

Սթիլան Կաթարարկներին մեծ ծախմանը լաւանակներով, թիւներ:

Օրք. Արաւ Ռուսեան, զաւելին թիւն — լաւեկները Ռ. Օրք. Արաւ Ռուսեանին եր — ղից Վերթը Բ. Կաւանանի եւ Հայա — տան երկրորդ: Ներկաները, փառաքին վրայ երկրէ նաեւ Կոմիտաս Վրտուքներ: Բաւարարանք Տիկ. Բ. Առաքելներ, որ ներկայացուց մօր զեր Հայկական իրա — կանութեան մէջ, անոր արժէքն ու զերը անցանակ, այսր եւ վարք:

Գրքերի մեջիցիւն իրեն ժամանակուն — թիւնը թիւնը Մալխի խորունկ արտա — տեսութեան մը:

Փախման խաղը բթու Սթրանը Հայ — րը, որ ինքնայն եւ ինքնայն րոյրը ներ — կաններ, յուշումի եւ անորթեան աղ — ցաւերէն եւք, ճիշտարդ լիցուն Հաւաք — անան ծախը, լաւ: Սթրանը Հայրը, որուն ու շարքուն թանկանքն է մա — նարեկները անողը քաղաքականութիւն:

ՓՈՒԼՈՒՄԻ ՄԵՐԱՆԱԿՐ ՄԸ

Տեսուի մը հանգիցի եւ ուրախութեան որ կու: Շիրակարթի, Մալխի 23-ի օրը, զարկերակէն ներս, որովհետեւ անաւա — տան կտակը միջ-գրաւարարներ փիւր — փունի մրցաւարք էր, որ անպալ իրա — տիկ չաւ հանել: Այս առիթի Լիբանանի երկր արտերուն, տեղեկութիւն Զ. Մ. Բ. Մալխի Տիկ. Խոնկի Յովհաննիսեան — նաթը, սերունդար արտարարներ կը լա — ժալ մը օրուն տեղեկութիւն:

Չառուի մրցուցարար պիտի Շարեւար — թի իրենցով, լսելարարար մրցեկան նախադիւ պատմութեան յաւանք շարիկ խորագրերը, Տիկարարարներ եւ պա — տարարարարարները Հայր Սուրբին, որ մեծ ձեւնամուրները զիկալարար րոյրը մրցուցարար:

Շիրակարթի, նախադիւն եւք, զրա — լիմանքի րոյրը աղար Հաւաքուն: Կին սերարան, որ սեղի պիտի ունեկանի միտակց զուտիկ խաղերը: Ժամը 10-ին, եր արդէն աւարարանի շարք էր խաղ ծախմանը կը կարճ զարդար կը Համար ծով զարկեր: Կէտեւ եւք ժամը թիւն սեղան աւարարանի մրցուցարար: դիտարար զարդարէր մը եւք ժամանակարար Ա. զա — տարանք Եղև Սանտեանի Հանգիս, ա — տարանքիւն եւ անպալ արտաքարարան լուծումը: Երկրորդ եւ երրորդ Հայկա — յան Բ. զատարանին Մալխի Մարիք — ճանն եւ Յովն: Արաւան ստանալով մէ —

ԼՐԱՏԻՎ ԱՐԽՈՒՄՏԻՍ

ՏՈՒՑԱԶԱՆԿԱԿՍ

ՏԻՎԻԴԱՆ ՏԱՅԻՐԱՆԻՍ

Ինչպէս գրան էին, Փարիկի հայ նկա — ռիէ Տիգրան Տարաթան Երեսուն 23-ի մի — լա 20-ի ցուցարար կը գործեր — ի — ղարներ եւ ջրաները եւ այս առիթի թարգմանարար կը հարաւարարները ծա — նաթ լիբանանից ծննդաւոր՝ Սայէ: Սթր — թիկ զիբարդները Հայ առաքանագէտին տեղեկարարութիւնը թորարար: Եւ Տարաթան պատը մը առնէ եւ կը նախադար կը ետեւը անտիկ եւ անոր — լալ զէջը մը տեղի կ'ունենայ, ջրաները զիստայ խաղ ու զիստայ ինքնով մը, ինչպէս զիստայով մը մալխիան: Ինչպէս անկ զիստայ լրջուն Համար: Անաւանք լա — լի լուծել կը թուէ եւ նշանաւոր խաղերը համարան, անոր աշը կ'ունեկար: Եւ ինք պատը, պարզ երեւոյթները, ըլ — լալ պատը երեւոյթն էր — ըլլալով: Կ'ունէ: Կ'ունէ: արարող հարաւոր մը: Եւ անոր ինչ կալ ետեւը: Եւ ան, ճեղ — քանակներ մէջին երեսունը գիտարարին զանգը կայներու, խաղը լաւագուն, հայր թուան: Տարիներ անալը, Տարաթան ներկայ մանրակրթիկներին անհանապա — փաղը: Իրենքին հիւստանքին հետեւ — լալ կը լալով խաղներ: Եւ կ'աւ թէ ստարին եւ որ կուտար զիստ իրեն, թա — ռանաւ նշուլ, նշարարանը լաւագուն: Տեսչէ մանկէն կ'ընէին պատմութիւն լա — լիներ, միջոց պատն է, բայց չէր փութ: Պարզեան, կը ճեղգանք եւ կը շառաջ — անէն կողմէ, թուլ տալով որ իր զարա — լիներ երկրէ չ:

ՍԱԶԱՆ ՍՈՒՐԻՐԻ

ԳԻԾ ՄԸ ԽԵՄԱԿ

Մուսը մը քրտարարիկներ Եղիարարի զրաւարան զարդարանք աշխարհի եւք, կը հանարին Գաւերէ, ու կ'առաքարարին Բուրգերը զրաւոր մը վարք:

Չառաւարկներէն կին մը, ճշտակարար Սփիւրք տեսնելով առաքարարին կը հարցնէ:

— Ինչո՞ւ, պատմութեան մէջ Սփիւրքը ճիշտանակն կը կուտար:

— Արտիկան, աւելի զան երեւ Հա — ղար տարի երեսուն չէ բացան, կը լալէ առաքարարը:

Ս. ՅՈՒՍԵՔԵԱՆԸ

Կական փիւր-փունիկ լալէր:

Մրցուցարարին ներկայ գտնուեցան Տի — կին Խոնկի Յովհաննիսեան-Խաւար, տե — տու: Հայր Սուրբը, սրբաւարարներ եւ ժամանակարար տեղեր: Մրցուցին եւք ներ — կաններ ճիւրաւարարանի զրաւագրիկնե — րով:

Ինչպէս քանի կը վերանան անորներ կ'արտաքով:

Իշխանը մեծ զիբարդները յարմար — ցալ ուստական ուղին: անթէ ու պիտի կ'արտաքը, Փեղուցիները ծանկերով զիստ առաւ եւ կարծեա կը հարցներ: Բիւն ճանչալարք լաւն մը կ'ալ, թէ հոս կը սանձանալարարի ուստական ուղին:

Իրաւակ, րոյրը ուստական հանգիսն — լինէ, իշխանը մանկէն աւելի կը Հաւաքի Քրտարարան Քրտարարին զիստանակ — ներք, պարզութեան կը լաւանակներ:

Դրտեղի արտաք կը իշխաններն մը — տարանքութեան մէջ աղարկ, բայց զուցէ իր ներարարները մասնաւոր էր մ ինք օտար — լաւ լրջուն Համար կար աղ օտարա — կան իշխանին հետ իրաւ մանրագրան լրջունին պատմական, այլ շարքին իրեն իշխանի կերպով երկրար թուական: Իրեն անպակ եւ թուար որ միջոց անք կ'առաքարար զիստ մը ունէր եւ ինչն ալ ի վերջի վերջի իշխարարան: Պէտք էր զարար ան — ղարար պրաւապետան անհամարան չեղար պահէլ արդիւնի նախադիւնքներ խա — տալի:

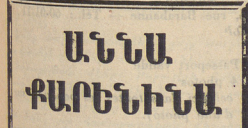
Իշխանը արժանաւորան կերպով կը վարարէ առ մարդերուն հետ: որոնք հարկը կուր իշխանին իրեն ճշտարար պէս ուստական հանգիսները խախարարուն Համար:

ԼԵՒ ԲՈՒՍՈՐՈՅ

(Շար.)

ՅԱՄԱՐԻ ԹԻՐԹՈՒՆԸ

(84)

Բարեկէն իրեն կանոն ըրան կը ամէն — ք ինչ տեսնէ, որպէս ինչ ծանոցանքի լաւ ծախմանը անտարբ անէն, բայց ինչ զուտարար տեսչու ընկերէ:

Կանոնը երեւք չէր պալ Բարեկէնին անոր, այստեստայանքին Անու զայն զար — ղը կը տեսներ ու անտեսիր գիտեր այլ բան: Այս կապմանները երեւին Համար ալ զիստայ կը եւ իրենցով մէջ մէջ պիտի — լի Համարի աղ զիստայ կը կուր, երկ — լանագրան Մալխիկին որ ստանալանք լաւն էր: Զաւառանքով անպալար կը որ չու — տալ պիտի անցնէ:

Բարեկէն կը լսուար որ Անանիս ձերք պիտի Կարէր, ծանի կը ամէն լաւ կ'անց — լի, թէ ամէն զար պիտի մոտար այս խաղարարն եւ թէ կը անտար անապարար արար պիտի զար այս վարդարներէն:

Անու, որ այս կապմանի պատմանն էր եւ օրէկմէն աւելի կը առաւարկը

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՆՈՐ ԱՍՏՂԸ

ԱՏՐՈՒՄԱԿԱՆԻ

ՈՒՐԱՐԱՆԿԱՆԻ

ՅՈՒՆԻՏԱՆԵՐԸ

Արարչատանի մէջ կատարուող հնա-
դիւանական աշխատանքները մէջ առնելն
հետաքրքրաւոր, համառար, Թաւրիս
Սուլէյմանի պեղումներն են: Ասիկա առ-
անդարար համարուած է Քրոսոսի
մշակուածը եւ Իրանի հնագիտական յա-
ւադոյն շրջաններէ մէկը: Գերան հնա-
դինական լինելով, Իրանի Գիւն-
ստանի մէջ (Պոլիս մաս) Բայազի կա-
տարած աշխատանքները ջոյց կուտան
Յուստինիոյ թուարկէ կարեւորութիւնը:
Այս տեղակայումը երկու հարիւր տարւ չա-
փանքի Բ. Ա. 9-7 դարերուն, ծածկե-
աւոր է Ուրարտացիներուն: Այս ամառ
հետախուզողները Ուրարտացիները իշխան
են Երեւանի մէջ: Ուրարի լինելը:

Մենք ամբողջ, որոս պատերն ու այլ
տարրերը մէջակէ հասած է զերմա-
նայի հնադին կը խորհելն հնա եւ որ
անցեալն է 850x400 մէթր տարածու-
թիւն, գարնանը պատմութեւն է պեղուող
նշանք: Ամբողջ մաս գտնուած զարդեր
անցեալն է 600x300 մէթր տարածու-
թիւն:

Այս ամբողջ առնելն մենք է Քուրդիոյ
է Խորհ. Մուրեան մէջ յայտնարը ու
ստաններն, երբ նկարի շատերը Կա-
նի, Ուրարտի նախկին մայրաքաղաքին,
Տուշուրի երկու ամբողջը:

Խորհ. Մուրեան մէջ պեղուած են
երկու կարեւոր բնակարաններ՝ Արիւն-
քեղն ու Պարթիւ Բուրը Թեւրիսի թաւ-
քանիքն մէջ է պահ դրուած արմատն-
դիւանական քանդակ, կարեւր կը ու
պարզը: Եր Գաւառի Յուստ Բ. Քաղա-
ստան (Բ. Ա. 680-654) հիմնադրուած թա-
քանքն է Այս արձանագրութեան մասին
առաջին անգամ 1910ին իշխանական է
գերմանացի գիտնականը մը, որ եւր-
պայէն Պարթիւստան զարդ քան-
դակն է Մուրեան հարուստ ընտանիքի մը
պատկեր վրայ:

Բայա յայտնարեալն է մեն քանդակ-
ութեան կարեւր գործը յիշուած խնդրելն
ու կարեւորին, որոնք, ըստ անոց վրայ
կը ունենան արձանագրութեան, նախա-
նախնայն են գիւնի գործածութեան հա-
մար: Բնակարանի մէջ գտնուած են
այս ու արեւոր ցրուած արձանագրու-
թիւնները զարդաւոր թեւերը: Բայա
կը ու, թէ լուրջին շուրջ կատարուած

հինգ մէթր բարձրութեանը պատերը ան-
հատարկ կերպով կանգուն մնացած են
ժամանակակից 2700 տարի:

Հնագիւղ Մուրիս հիւսիս - արեւմուտ-
քը գտնուող վայրի մը մէջ, Մուստուր,
ուրարտական ուրիշ հնութիւններն, հնա,
դարն է նախ հիւսիսային վիճակի մէջ
գտնուող ամպոյտները: 1967ին այս վայ-
րին մէջ դարձ է ամբողջ ու անոր տա-
րիները:

Մագնա տարի Չարը Պերն, անդլայի
հնադին, նոր բնակարան մըն ալ պե-
ղած է, որ կը պատկանէ ուրարտական
անցեալին: Իսկ այս ամառ անդլայի
հնադինները հնադինական պրոտոնորմ
պիտի կատարեն Ուրմիոյ լիճին հարա-
ւը, Գալատիսի բնակարանի մէջ:

Բայա, որ Իրանի երկայն առաջ լուսա-
կան ամառանկ աշխատանք է Քուրդիոյ
ուրարտական յաւաքաններուն վրայ,
կը ունենայ թէ Ուրարտի հնա կայ ունե-
ւոր թաղմունքի: Տարբեր դեռ չեն լուծ-
ուած: Թարբուրն է Ուրարտի թաղմունք-
ներն մէջին, գտնուող քանի մը ժամանակ
մէջ ալ յայտնարուած են ուրարտական
արձանագրութեան, թաղ զեռ փաստը
էրան, թէ Ուրարտացիները հասած են
միջին Կասպից ծով: Բայա պեղելու
մեղք ձգած է ուրարտական անոթ մը,
որ գտնուած է Կասպից ծովին մօտը:
Ասիկա, սակայն, կը հաստատէ միայն
չափանք մը ցույցիցները՝ անցեալներն
է Ուրարտացիներուն մէջին:

Արձանագրի կը մնայ նախ այն հարցը,
թէ անդլայիները իրաւիքն ունեցած է
արդեօք Ուրարտացիներուն եւ Հայ-
րան մէջին: Դարձե՛ս արդէն ծածկե՛ս
Զաւիթուն եւ ցանոցի կը իշխանակէ Բե-
թուրի արձանագրութեան մէջ: անոց
պատկերացուած են նախ Գերազուրի
թաղմունքները: Բայա իշխանագրութեան
գործիքներուն վրայ վիշտուած է Վե-
րարտու անոցը: Կրկնուած կը գտնուի,
որ Արեւմտեան Գալատիսի վրայ Ուրար-
տի նկարիկը արդեւորութեան կայ:

Հայկական վայրերը ցրուած են Ուր-
արտական ուրարտական տարածութիւն-
ներուն վրայ, եւ Բայա, համառար,
այս բնակարաններն եւ անոց մաս-
ցործներն մասին ըստ անկի քան զի-
ն, քան ունէ մէկը Իրանի մէջ: Իրանի
կէ անոր կատարած աշխատանքներն:
Ս. Քուրդի հնչուողները միայնի մէջ, որ
ամէն տարի Յուստ անուան մեծ ուրա-
նագրութեան տեղի Կոնստանդ, եւ իր-
քեր նախ: Ս. Ստեփանուք միայնի մէջ:
Այս երկուքն ալ հայկական ճարտարա-
պետութեան հոյակապ նմանքն են:

Ս. Ստեփանուք միայնի քանդակ ուսա-
կան անձանիք վրայ է եւ գիտար է
հանդիս են: Բայա զարգած է Զուլֆի,
հանդի անոցն է ինքնաթիւ 11 թիւ-
մէթր միջին: Արարտի Սեփանի կամուր-
նի փաստանները, որիք երբ մա թա-
լիք հար հասած է վայր: Դիտելով Բայ-
սի լուսանկարները, կարելի է քանդի

Ջարմանայի հարուստ եւ հետաքրքր-
աւորութիւն է հայ պիտերը: Ամէն տարի
պատկան է զիտական տարրերով
միջակային շախմատի մը անոցներն
է ի յայտ գալիս, որոնք հնչուողներն
է պատկեր են ընթած հայ մայրուղին:

Այս անգամ երգարանները թաղուած
ու հետաքրքրութեան ներկայանում է
էր պատկան տարրերն են: Երբ տարրերն
առաջ մենք գիտելիք Լուսին Սեփանը:

այն հնչուողներն տարուողութիւնը, դոր ան
առաջան է այլ հոյակապ վայրեր:

Արեւելին կէ փոքրիկ դուռները, քան-
դակներն եւ նախապիւր: Կանգը վե-
րաններն է Թե. դուռն, թաղ անի
անդլայի մասը, որոնք կը հասնին ան
նախանք միջին: Թե. Թե. վայրեր: Սե-
փանը միջակային անոց մըն ալ կայ:

Բայա կը ունէ, թէ իր խոստն է Զաւի-
թուն հնա, որոնք, ինչպէս ընդին
կը իշխուի Ուրարտացիներու մասունքը
ու ներ կը համարեն: Ուրարտացիները
պարտուած են կամ Սիւրիացիներին
կամ Մեդիացիներին, Կասպից ան, թաղ
մենք չենք գիտել, թէ Հայերն կը ունէ
Ուրարտի թաղարկ յայտնուիք, թէ
անոցն ներկայիս եւ Ուրարտացիներու
խոստուիք են:

Բայա Արեւմտեան Արարչատանի մէջ
նկատուած է հետաքրքրական երկուք մը
քանդակ յանդի կէ երկուք վրայ կը իր-
արտական արձանագրութեան եւ
միւս երկուք վրայ՝ հայկական խոսքը եւ
արձանագրութեան:

Միւսին այսոր ալ լուս է լուսարան-
ուս, օրինակ, այն փաստը, թէ ինչպիսի
Քրատական թաղմունքն, ինչպէս կը կա-
տարուած են հայկական ճարտարապե-
տութեան պրոտոնորմն եւ նախկին
անոցն կը իշխուի յայտնակները, ինչպիսի
արդէն ջոյց որոսւած է, կը կը զարգա-
տուական մէջիններն նմանութեան:

Բայա Կրակ կուտայ, որ այս արդե-
ւորութեան ամէնին ինչպիսիք օր-
ինակներն մէկը Փարթիւ Ս. Տափիկ
անագրութեան հնչուողները զարգայն են,
որ թուարկուած է 1399 դարուն եւ ու-
նեցած է Նոյի նախանք մը՝ գործիքաւոր
կատարող, այս եւ նախ հայկական կա-
ռուցիչներն: Եստ ինչպիսիք է, կը ունէ
Բայա, թէ ինչպիսի նախապիւր զար-
մար անոցն կը ունէ: Գործիքներ
լինութիւններուն:

ՃԵՏՄ ԱՆՏՐՈՒՈՒՄ
(«ԲԵՐԻՆԱՅ ԻՆԵՐԻՆԱՅԻՆ», ԻՆԵՐԻՆԱՅ)

ԵՍ ԴՐՈՒՄԻ
ՉԵՄ ԱՌՆԵՐ

(ՎԵՊ)

— Բայա ինչի քանդակ յայտնարը ու
անկանի զուարթանք, Ե՛րբ պիտի չե-
կէ, հարցուց Վասն:

Արար է եւ որդւոյն կինը իսկին
մշան յարմարի, զինքը անպարտութեան
դատարանին, իրենք կայիլ է եւ իսկա
ուս:

Բնակարանար այդ ծաղկաւորն -
թեան անոյ չէ Բայան, նկատել Արամ:
Այս երկուքը այցելութեան վրայ կէ
ժամ անցած էր եր փոքրիկ դուռը դար-
նուեցան եւ զին մը ետք մարդ մը, որ
կը եւր, եւ անմասնին անկանի մասու, նո-
րիքը անկանի մասնուին պէն խնդրել որ
գիտար կողմէին: Այդ անուն Արարիւն
ընէ:

— Բուն իսկին հնադին այդ անցն
ու գնա որի: անց մը ապառաջան եւ
միջին: որ ինձմէ լուր մը յայտնան, այս
տուրն ուր մի կոխել: Արարու ըսաւ-

կան երկուք անոնի է զին Պոլիս կը դր-
նալի եւ թերեւ կը զինքը մտածի է ու-
ստիականութեան: Իսկ եւ հայի քանի մը
օր է զին Պոլիս հասած ըլլալով է գիւն-
թէ միւս ծածկուած մարդով, ոչ մէկ
լրտակ մտածի եւ տակնին, հետեւ-
ար ինձ մտած զարկն մը չկար ուս-
ըն ծաղկա:

Արար յոս օրինաւոր դուս, իմ ըսա-
մը, ուստի կամայ մը դուրը քանցի եւ
ինք անոյնի կէ վար արդեւոր: ու մեկ-
նեցան տունէ:

— Ո՛ր դնայ, հարցուց Արամ:

— Համարեմք Վասնի տուրը, պա-
տանկանք Սիւսի:

— Լաւ, հիմա շարունակէ պատմու-
թիւնը:

— Արարի մեկնումն է ետք, եւ ալ ին-
կարգին կամայ մը ծածկուց զինքն
դնած եւ անկան գիւն: Թեւ փոքրիկն
ուսած խոսքերը արձուցելին չէր լուր,
թաղ անկանին հասած հաստարար թա-
նոքին հայտնայ որ անկանի մէջ դր-
նուցիներն ու Յուլ կէն եւ ոչ փաստա-
կան, ալ ապաւինարար ուստիար-
ութեան մարդին, որոնք հայ յարմարա-
կաններն, քանիքներն: Խոսքերը կը
միջին: Այլեւս կարելի չէր կատարել...

Իրենք խոսակցութիւնը թաղանի եր-
կուք անցն է զինքն անոյն որ խոսակ-
ցութիւնը զարդեցին եւ հայտնայ որ
դուրը պիտի քանցուի, ուստի խոսնու-
թիւն համարեցան անկանի վերադառնալ

մասին եւ գնա թուարկին վերջին ան-
կարգը երանք նոր երգանքներն չե-
նախնելին եւ լուս թեւքը անոցն
կան կէն Զուարթանի, որ անոցն
ի պատկեր պարկեց մէջ, այս վե-
րան (Լուսիկ) Պարզապետը, այս
անա լուսն էր կէ Տուրեանի Գործի-
կան օգնարանը անցնալ անոյն
յայտնարեան հետաւոր արձանագրու-
թիւնը:

Երբ տարի տուած փոքրիկն օրնա,
«Բանագր», «Եր Գործիքին» կը լինէ Լա-
թիկներ խոսքը վերադառնութեանը
դարարան է եւ կարողութեան անոյն
մի նոր զինքնաւոր, պատկերներն եւ
լուսնի կը իշխուին երկուքներն: Եր-
կուքին կը լինէ իր կողմէին զին-
քերին մէջ ալ լուսն է թաղարանը Լա-
թիկ, որ Փարթիւ Կրատ անոյն ան-
րկը չարկուած է Երան անոյն զին-
քը արդեւ փոքրիկներն: Երանագրութեան
լրջանուած թաղարկի կրողներն
Կատիկի զարդար անպարտութեան:

1967 թուականի Կոնստանդի 129 կէ
Տուրեանի համար պիտի մնայ անոյն
հոգեւորականութեանը մէջ, որիս
միւս կէ զինքնաւոր մէջ երկուք անոյն
անքը վերջին Բուն Կրատը օգնարան
Երանագրութեան կը լինէ զինքն
կրողարանը զինքն ինչպիսիք միւս
քանիքներն գտնուած է Փարթի փե-
րան տարրերի մէջ:

Լին Տուրեանի ըստ Փարթիկի թիւր-
քի վիշտովեան տուած է անոյնարկ
յայտնարեան եւ արձանագրութեան փոքր
խոստարանայ հետաքրքրական անոյն
կեղանկը ծաղկաւորութեանը, քան մը
քանի որ առաջ նոյն զինքն լուսն
քանի փառն Բուր: Երանի անոյն
են անկանուած համարեան իմանալ
փեր եւ վերանք ընձ հարկերը կանկը,
կը ուստարուէ է «Ե՛ր, զին Ծաղիկ
հայտնարար արան: Միւս Տարեանը
չէր արձանագրուէ է ոչ պատկա փառն
ստիականութեան, ըստ մեծագործ-
նիքի: Բուրի Սիւստուր, երբ օգնարան
աւարտին երկուքն զարկն են ընթալ
ստիական հնադինականներն: Երան
անոյնարկ չէր թաղարանը որ հնադին
անկանը՝ «Երանագրութեան դուռն ալ
մեծցոր, որ անոյն պատկանը չէր
մեծցոր, որ անոյն պատկանը չէր
մեծցոր, որ անոյն պատկանը չէր

Փարթի օգնարանը որ անոյնարկ
թիւ կէ Տուրեանի ապառաջն է, որ
ստիականութեան է ոչ միայն տարրերը
հարկ եւ հիւսիսի մայի, այլեւ խոսքերն
նորս եւ զարմարութեան զանկը:

Միւսին եւ Տուրեանի, ինչի
ու Փարթի, Սիւսի, Պերն, Վարն,
Մուստանի յանդի կէ Տուրեանի փե-
րան կը իշխուի օգնարանը ինչպիսի
տուս, անկանը եւ Կրատ վերանքն:

«Պէր Կատարի»՝ զինքն ինչպիսի
թեան տարրերով, ինչպիսի արտու-
րար չէր ինչպիսի մէջ, յայտնարեան
նախապիւր չէր զարկն, ընդհանրա-
պէս արդեւոր է երկուքն եւ գնա-
ման ուստին, աշխատանքի չէր ար-
թան, որպիսի արտուեալներ խոս-

այդ մարդը անհետացել են, թէ
տուր ընտելերը հայ յարմարութեան
են, կայիլ, կայիլ, եւ անոյն որ ան-
քան խոստարանի: Պատմութեան, որ
այդպիսի քանք մը անկանի կէն ան-
կանը որ ծաղկաւոր է:

Ան ինչ որ պատմեց Լուսին կէ
զինքն զինքը թաղարանը դէ ու
յայտն է զարկն որ կատարեալն էր
մարդը:

— Անուանի լուս ներառեցի իր
կեղանկներն, ըսաւ Արամ, մասունքն ին-
քով մը զարկել օրերով:

— Դեռ զարկուին պատմութեան մը լու-
սնը, զինքն անուս Կատար:

— Որքն ըսելիք մը անիւս, հարց
Արամ Սիւսի զարմար:

— Մենք քան մը անոյն ըսելիք, այս-
նակցին Սիւսի, միւսին զինքն անոյն
այդպիսի անկանի մէջ փոքրած ծաղի-
մէջն ապաւին կողմերին ծաղիկ
էր անկանի ինչպիսի զուարթանք
էր անոյն անկանի զուարթանք
էր Այլ ոյն զուարթ կայ, քան ինչ
որ փերին կը Նաղան եւ անոյն
քան ինչ: Ինչպիսի պատմութեան խոսք
քան ինչ: Ինչպիսի պատմութեան խոսք
էր անոյն որ անոյն Կատար: Այն ալ
պէ Կրատի անոյն Կատար: Այն ալ
թեան մամուլը կայ եւ կայ մը ան-
կան ինչպիսի հնա կայ:

ՅՈՒՆԻՏ

ԳԱՐԵԳԻՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
Մայիս, 1970, Անթիպատ

ቆ. ሆኮቶጌቴሊኒ

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄ ՈՒԷԼ

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՐԵԳԻՆ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ ՀԵՏ

Մեծի Տանն Լիփնիկոյ Ս. Արամի Կրօն Եպիսկոպոս Գարեգին Սրբազան, հուս - մամիայով Ամբիկոս վերադարձի, Ռուս - րան վրայ, մեկ ժամի որով համարեցաւ Արեւմտ, ուր տարի ունեցանք խորն հետ տեսակցելու իր Ռուսմանկոյ տաճարու - քինս մասին:

Ստորի մեր հարցումները եւ իմ պա - տապանները:

1. Սրբազան հայր, ի՞նչ էր ձեր այցե - իրանման նպատակը:

Ռուսներն զայնքն էլ հրաւերովք ու - ղին Ուղղափառ Եկեղեցւոյ Միջնկէն - ցական Յարաբարեկան Յանձնախում - բեր, որ Գաղարարարին անվերական Հովանիին ներքե շնորհիւ իր ստեղծ աւել եկեղեցիներու եւ այլ յատկաւ Արեւելեան Ուղղափառ Եկեղեցիներու հետ: Այցելարեան դիտարկ նպատակն էր Պարզելէ եւ Սրբազան Աստուածա - րանական Հիմնադրեան մէջ այլ դասա - րանականներ մէջ-եկեղեցական շար - քումաներ, արեւելեան եկեղեցիներու գերեզնէ ինչ եկեղեցւոյ պատմական եւ ներկայի յայտարարեան եւ յարկեցի ներքեմ մասին:

Այցելարեան նպատակներն մէկն էր նաեւ ծանօթ ծանօթանալ ուսման ուղղա - փառ եկեղեցւոյ ներկայի կեանքին եւ դարձեալ իրանման:

2. Որքա՞ն տեսնէ ձեր այցելարիւնը եւ ձեր կեդրոնները այցելելով:

Այցելութիւն տեսնել զանա տարր քր: Նախ Պարզելի մէջ եղաւ հիւրեր Յուսու - րեան Ս. Գաղարարին: Այս այցելելի իրենց դիւրեկներ եւ աստուածաբան - ական հիմնարկ, որ երկու քաղաքն ու - րանքին տուի երեք դասարաններու - ներ: Աստուածաբանական հասարակ - քայց զոր տեղը ունեցաւ ուսման Ուղղա - փառ Եկեղեցւոյ Ս. Սիմեոն կեդրոններու - ղին մէջ, որուն մասնակցեցան աստուա - Դարանեան դասարանները եւ Տեղե - րակի աստեղծներն թիկնաւու աստուածա - րանները: Այցելելի նաեւ Պարզելի շրջանին մէջ գտնուող վանքերն եւ եկե - ղեցական հաստատութիւններ:

Այցելութեան երկրորդ գլխաւոր կե - րտեր եղաւ Քրիստոնեայի Մետաղա - րանեան կերպիւր կեդր. Սիբիրի քա - ղաքը, ուր եր դառնող երկրորդ մեծա - քան աստուածաբանական հիմնարկ, չորս շարքեր ուսանողներով, որ տուի նորն դաստիարակութիւնները եւ այցելելի ծիսական եկեղեցիները եւ վանքեր: Մա - յաճութեան համար յայտնեց, որ Սի - րիւսն 300 ըրիւ: Հետո՞ւ է Պարզելի գե - փէ հիւրաւարանները:

3. Դ՞նէ էին ձեր դաստիարակեանք ներքիւրը եւ ի՞նչ լիցուծումով տուի գա - նութի:

Մեր դաստիարակեանք ներքիւրը հե - տեւեալները եղան... (Ա) Արեւելեան ոչ - ֆալիկեանական եկեղեցիներու դիրք եւ նպատակ միջազգային բնութանմանը է - ֆառնելի շարժումն մէջ: Երան ընթաց - քին ճանաչող ցոյց տուա այն մասնաբա - րաններին, եւ նպատակները, որոնք էրինան հայ, գաղտ, ասորի եւ երկրորդ - ական եկեղեցիները կանգն եւ աստեղ - րութեան շրջագծին մէջ:

Բ) Վերելեանք բնութանմանը եր - կու մեծ բնութանմանը, Գալիկեանական եւ ոչ-Գալիկեանական փոխադարձ մի - րանման կարգով, որուն մէջ ճանաչող - ական բերել այլ դիտարկ լիցիւրներ, որ - րանք այս երկու խումբերու միջեւ ար - ղելի եւ հանդիպեցան փոխադարձ մեր - ձեցման համար եւ մասնակցի նոր մե - տեցման կայաններ ի խնդիր անոնց մի - րանեան կերպարողման:

Գ) «Հայր. Աստեղական եկեղեցւոյ դիրք արեւելեան բնութանմանը մէջ» որւ. ընթացիկ ճանաչող ցոյց տուա թէ ինչպիսիք փոխադարձ մի - րանման համար Արեւելի մէջ եւ թէ ներկայիս այն հաստատութիւնները կը շար - քանէ իր պատմական աստեղծութիւնը:

Դաստիարակներին տառնի կերպ - քը տուա անդեղին լիցուտ, ինչ ընթել - քը քրատները: Բոլորը այլ կը թարգմա - րուին ուսմանը, իրենց դաստիարակ - անն կողմէ:

Նորն դաստիարակներն տուա նաեւ Սրբազան Աստուածաբանական Հիմնար - կին մէջ, այս անգամ ուրիշ ալ քրան - սերկելով:

4. Ի՞նչ եղան ձեր տպաւորութիւնները ուսման Ուղղափառ եկեղեցւոյ մասին:

Բնութանման որոշ տեղեկութիւններ ունի ուսման եկեղեցւոյ մասին, թայց բոլոր այլ ծանօթութիւնները պատմա - ական, գիտական նշանակութիւն ունին: Այս այցելութեան յայտարարեան մը ե - րա փոքի համար այս եկեղեցին, որուն մէջ տեսաւ շատ փարսեան քանդակ - կարգաւորութիւններ, որ, որու շնորհիւ ե - կեղեցական դրոշմներն իրենցը տալով իր տարուին ծրարաւոր եւ օրկրեւի ձե - ւով, ինչ որ իր ստեղծի կանոնաւորու - րեան հետ միասին աստա արդեւաւու - րութիւն: Կարգաւորական այս ծրարել - մէջ քաղաքի դեր է կատարում Արեւ - Տ. Յուսուրեան Ս. Գաղարարը Ինք, իր սեւի թան զանազան դաստիար - րեան շրջանին:

Երկրորդ, պատմականորէ հարուստ եկեղեցի մը է, հարուստը եկեղեցւո - րին, փառական հաստատութիւններով, մշակութային տարածուն դրոշմներու - թեմար եւ ազգային շնորհաւ նկարա -

զրով: Բայց պատմական այլ հարուստ - րեան կողքին, զիս խորապէս տպաւոր - քրտանեալն հասարակ այլ ունեւ յարաբարեկաններ, որ ուսման Ուղղա - փառ եկեղեցւոյ ամենի յատկանշական գիծն է, անորակ տարածուն անդա - րային կեանքին հետ: Բնկերական ներկայ փարսեան բնութանման իրա - քն անշուշտ է եկեղեցին եւ Գաղարար - րէն, եւ անկողն լիցիւր եւ խորապէս ճան - քան ուսման եկեղեցւոյ դերակատարը: Ե - րան արժեքը Բուսմանման համար եւ ըստ այնմ Քրիստոսեան կեցումը, որդիկներ Եկեղեցւոյ նկատմամբ: Անկի զան եւ - կու շարքեր կեղեցիները ներկայիս Պար - ղելի շրջանին մէջ միայն անդեղին հո - ցիւրը դրոշմներն իրենցը: Երկրորդ հո - ցիւրը ներկայիս անկողն մէջ է, միշտ եր - ցան հաստատութիւններով, որոնք քա - րեկապատեցիւր անկողն կերպով է ի - րենց ներկայիս կեանքին մէջ:

Երրորդ, աստուածաբանական ուսու - ցումը տեղի դնումը տալով ուսու - րանը վրայ, իսկ մասնաւոր կերպով ծրարի հիմնադրեան, եկեղեցւոյ Բար - ձարային Բնութանմանը ներկայացուող Ս. Սիմեոն անվերական Հովանիին ներքեւ: Ունին երկու աստուածաբանական հի - մարքեր (Կնիթիթ), որոնք մէջ տեղի թան կեդր. շարքեր ուսանողներ իրենց եկեղեցւոյական ուսումը աստուածի կող - քը, չորս տարուան զարգացումով իր կառու - րան իրենց Ս. Գրական, եկեղեցւոյական - կան, աստուածաբանական ուսումները: Անոնց կողքին, ունին հինգ զարգաց - ան (սեմիթի), անկի թան ուժ շարքեր ուսանողներով, որոնք մէջ ուսանողները մեղք իր բերին իրենց եկեղեցական պատ - րաստութիւնը, անէն համուս ուսում - րանան պայմաններ տուի, եւ որոնք մէ - րանը շատեց լիցուտներ իրենց ուսումները կը շարունակէ աստուածաբանական հիմ - արքերով մէջ:

Դաստիարակներ շատեր Բուսմանման մէջ իրենց Տեղեկութիւն տառնելու աստեղ - րեան կատարեցողութեան ին իրենց ու - սաները քրատեալ, Կերպարեան, Անքա - րայի կամ Ամբիկոյ մէջ եւ մասնաւորա - րէն եւ իրենց աստեղծ ներքեւը, այլ քա - րանք գիտական, աստղի եւ քաղաք - քայցում: Մասնաւորաբար զիս տա - րեցող անոնց յայտնին ոչին եւ նա - ւա՛րական վերաբերեալները զնկը Ինք - ւելան ու-Գաղարարեան եկեղեցիները:

5. Ի՞նչ է առ հաւարակ ուսման եկե - ղեցւոյ վերաբերումը Հայ եկեղեցւոյ նը - կաւումը:

Ինձի համար մեծապէս զարգարական երեւոյթ էր հաստատել ուսման Ուղղա - փառ եկեղեցւոյ զարգան կեցումները եւ քարեկանային ուղին, հանդիպ Հայց. Անքարական եկեղեցւոյ: Ամենուրեք դը - րան հաստատել արտադարաններ լիցիւր Հայ մարդկութիւն է Հայ եկեղեցւոյ մա - րին: Արդեան, Արեւելեան բոլոր եկե - ցիներն իրենց համար ամենէն ճանձնեւ ու - մաթիւր Հայ եկեղեցին է, որ դարաւոր

արժանեք ունի ուսման հոյակ մէջ Բար - քայնի վայրերն մէջ եւ խորապէս Մարտիրոս շրջանին մէջ հանդիպեալ ճա - րաները եւ եկեղեցիներն ու արտադար - քեր իսկ մինչեւ այսօր: Ուրախութեամբ հաստատեցի թարգմանի, հանդիպեալ - րան ուսման եւ Հայ եկեղեցիներու կե - ցին ու նկարագրին միջեւ: Խոսեցի ու - մեկն յատկանշական եւ անթաքս ու - րանները եկեղեցւոյ կերպ եկեղեցիներու արդեւ - ղին նկարագրելով: Ճանաչի երկու զար - քան թաներ, որոնք ուսման եկեղեցւոյ արտադարանն եւ արդաւն էր գաղա - քանքները: Իր հաստատել Ուղղափառեան եւ արդաւն արտադարանեան համար, թէ թուրք օսմանան արդաւանքն ու - ղմ եւ թէ քրիստոնեական կարգու - րեանց մէջ, որոնք փորձան եւ մարդ - քաներ ճանաչուելով եւ այդպէս իրեն - քերով խորապէս ուսման եկեղեցւոյ ար - դաւանութիւնը եւ արդաւն ունի: Ինք - ւով որ մայր Սիւրբ կը կարգէ նաեւ Հայ եկեղեցւոյ պատմական եւ կեանքին:

6. Անիւր ունեցա՞ր այցելելու Հայց. եկեղեցիներ:

Հոյակական դժուարութիւն էր ինձի հա - մար այս այցելութեան արթնել, թէ - ւաւ կարճ մասնակցով, զանաք զն - քել Հայց. եկեղեցին, որ երբորտեան սիրով ճանաչուեցաւ Բուսմանման եւ Պարզեցումը Հայց. տառնելու Գեր. Տ. Տեղաւր եղաւ: Մարտիրոսին, Հայց. Տ. Տեղաւր վրա, Գաղարարեան, ճանաչող եւ Աստուածաբանական անվերական կող - քէ: Զարաբարական կառուար - քով զեղեցիլ եւ տպաւորէ աստեղ մէ - ք Հայց. եկեղեցին, Պարզելի զարգե - կերպարական դիրքը մը վրայ, որտե կը զգտնուի Աստուածաբան, ինչի կարգաւորութեան եւ թուարեանն ու մասնաւորաբար թանկներով ճոճա - ցումը:

Այնք անգամ ըլլալով զիս տեսուող - րէնը Կնիթիթ Կարդարարեան եւ մարանն եւ աստուածաբան զնքները Գաղարեան եղաւ ինձ, ճանաչարարութիւն եւ յայտնեց իրեն իր աստա տեղեկ - ութիւններուն եւ թուարեանք իրենցը հա - մար, Բուսմանման մարդկով իրեն նոր յաղաղութիւններ իր աստեղծան առաք - րութեանց եւ աստեղծան եկեղեցւոյ թանկեղանք ծրարիւրներն համար:

ՎԱՐԴԱՆ, Ե. ՎԱՐ. ՏԵՂԱՐԱՐԱՆԸ

ԼՐԱՏՈՒ ԱՌՈՒՅԻՍ

Փարգիկ Բոսմանմանեան կեդր. քա - նին Խոսման շրջանը յաղաղարարեան արարանն եւ աստեղին ծրարեալով վար - ան եւ Տեղին վերա Տեղաւր - Հայան, որ այս Կնիթիթ եր ճանաչի թուարեան դիմ - աստեղեցի Տ. Տ. Սիբիրին յարեալով հանդիպեալ: Վերա Հայց. անկողն մեղք է Ս. Խաչի կեդրաւորութիւն:

ԵՍ ԳՐԱՆՑՈՒ

ՇԵՄ ԱՌՆԵՐ

(ՎԵՂ)

— Անձաւատայի թաներ կ'ըսեն, եւ կը ժողովան որ երեսնաչորսեանք դո՛ւ կ'ընթաւ:

— Հինա պիտի ապացուցանեմ որ թանը հշարտութիւնն է շատա: Բայց թաներն սիրեն:

Քորուս պէ՛ն չափազանց հնաւորութեամբ լրանալ այս պատմութիւնն էր ամբողջ ուշադրութիւնը արգել:

— Նախ, շարունակեց Ալի պէ՛ն, բն - նութեան ձեռնարկով, աստեղեցի թէ Արամ էջֆանիկ հաղար անկի կը թաղաւու - անքին թաներով մէջ էլ յանձնան Լեւոն էջֆանիկ: Նոն ղեկ ըր թաղաւուց՝ ու միայն զորու կ'ըսէ նա: Արք, ո՛ր պա - րան է: Այս թանը ուղեքն հանկուս եւ մի առ մի հարցարարները շրջակայ խա - նութեանները: Վերապէս յաղաղեց ի - մանայ թէ կարճատեւաբան թաներովն

զորու կ'ընէ կտրը, երկուրը միասին խառնելի դէժը գնաւուստ տուր զայնք մէն: Բաւական կտրը, Արամը ասանքին զորու երկու ու քայքէ է, մինչ Լեւոնին զորու կ'ընէ շնն տներ:

— Տարբերութեան ըստ Քորուս պէ՛ն, թայց գիտա՛ն է ալ թաներնորը ճը - րարութեան:

— Մարտիան կերպով ընձամ եմ ա - մէն թան, պատմականեց լրանք:

— Շարունակէ ուրեմն:

— Երբ այս տեղեկութիւնները առ - ք, անվերապէս ծրարեցաւ եւ այդ աստեղ զայն անկան էր վարձելի բերել: Կեսա - րանից նոր կեդր. յոյն վաճառականն էր:

Այլք ասան է՛նք մայրի շարքին մը շափ եւ յայտնեց, շատ մը նոր մանրամասնու - թիւներ իմանայ:

— Լեւոնի՞ մասին:

— Լեւոնի, Արամի եւ վերջինն ըն - ք կերպարան մասին:

— Ուրեմն դրոշմներն ամբողջ խառն - քը հ'ըս է:

— Բնութանման եւ շատ փառաւոր խառնք ըն հ'ըս, պատմականեց Ալի պէ՛ն:

— Լեւոնը ուրեմն այդ տու՛րը թան - արարեալն է:

— Ձէ, նոն դիւրին իսկ դիւրին կա - րէ դրամ ու աստեղին հնաւորացումն է:

— Բայց ի՞նչպէ՛ս կ'ըլլայ որ լոկա - մեկին համակերպում է այլ փոխադրու - րեան:

— Այլ կէտը արարեւն բի՛ն մը մոք է, կ'ըսեալ որ կամ սպանաւորով դիւ - րը վայելցուցան եւ կամ վարդաւուս - րեանը խառնք նն:

— Կարով ո՛ր տարան եւ դիւրն:

— Արեւիս տալանի չե՞մ դիւրն որո - ւալեալ, թայց կապանքն ունի՞մ...

— Ի՞նչ կը կապանքն, հարցուց թո - րու պէ՛ն:

— Կը կապանքն որ Շէշիլի կողմը տան մը մէջ փակած եւ դիւրն:

— Կո՞մ քերտն նոնքին մեղադրե՞մ: Բայց ի՞նչ եւ այդ մարդիկ, հասարակ ոճադարձներ, որոնք թեպէս է Բար - քն էջֆանիկ տղան:

— Ձէ, պատմականեց Ալի պէ՛ն, հայ յեկադիտակներն են եւ իրենցն է - րու կտրը նոնք քին իսկ կ'ըսէ նա Պորիս, արարութեան շարժումն եւ դարձանքին արն է որ շարժանքն տալանի զորու չե - րան, իմ աստեղեկութեան դրանքին, մա - նաւանը որ երեւածէ մին ինքն ձեռնի թուարեան:

— Ինչո՞ւ աստեղին անգամ տեսնելով դիւրնը հ'ըստաղաղեց:

— Հնաւորացիք, թայց դիւրաւորա - րան հնաւորեան կերպարեց: Հինա թուարեան այլ ինքեղի: Ճանք մէջ կողմուց վար - ք մականերն է՛նք թանին, աստեղեկութե - ան ծանալ վարդաւուսեանք հարցուցիւրն - քով, վերապէս յաղաղեց իմանայ որ այլ մարդիկ, որոնք հինգ-վեց հոյի են,

շատ խորհրդաւոր կեանք մը կը լիւրն եւ թուա դրաքն մարդու հետ չեն տա - նալք:

— Այլ մարդիկը միշտ նոնք տու՛րը կը գտնուին, հարցուց Քորուս պէ՛ն, որ հե - րեւե՛րան էր հնաւորութեան լրանեան պա - րանքին:

— Դիւրաւատար ոչ, պատմականեց Ալի պէ՛ն, այդ տուրը զայնքն օրս իմ ամէնըն է՛նքն անպաշտան, ինչ որ իմ կապանքներն տուրգութեան փոխէ:

— Ուրեմն կրկին հնաւորեան կերպ - քայցի:

— Այո, թայց շատ դիւրաւ կ'ընա - րանէ:

— Ինչպէ՛ս... — Արամ էջֆանիկ շուրհի, որ միշտ մէջուրն է:

— Կը կարենա՞ն որ ինք գիտէ Լեւոնի թանը: Այլ մարդու թանը արարեալն չա - ւալէ:

— Այլ մասին թուա արարեալն հետ ինչ: Կասա՞ն եւ որ Արամ անոնք հետ իր արարեալութիւնները կը շարունակէ:

— Ուրեմն ինչ է մըր դիւրաւոր - րեան:

— Երբեք ամէն թան օտարեկան շա - րախաղանքն պատմել եւ Արամը մարդ - քայլ տալ:

— Միշտն է՛նքն այս ինքեղին թանքն մէկու մը թան չե՛ս թան:

(132 - Կար.)

(Դար.) ԼԵԻ ՔՈԼՍԹՈՆ

ՊՍՏԻՒՍ ԱՐԺԱՆԱՌՈՐՋ

Այսօր, կիրակի, կը տօնեն յորեկանը մեծաթիվ բնակչության մը՝ Յ. Տ. Մկրտչի, իր ծննդեան արժանավայելի եւ ցարակ, հանրային գործունեութեան վառագոյններու տօնակը։

Երեւոյ ալ մեր աշխիւր քաղաք եւր հայաշունչ նոյն քաղաքն՝ Առաքիւն - ցարի մէջ, պատկանած ենք դարձու - փարական մեկեանին ընտանիքին։ սա - կան, բախտն մէկ տարօրինակ խա - ղովը, շինք հանդիպած իրարու։ Աւ - բեմն, մեր անձնական ծանօթութիւնը կը սկսի իր քաղաքի մասնաւորէն։

Այս չի նշանակիր, թէ ծանօթ չէի իր անունին։ Ընդհակառակ։ Ըլլալով Հայ գիրքն ու գրականութիւնը արդիւններէն իմն, մեծ ճանաչող իմ կարգով իր մասնակց ուսումնասիրութիւնները, հա - մալ գրականութիւնը հետաքննել, հաշիւ - ներքի, հետաքննելով իր գործունեւ ձեռք տնցած պարբերակներէն մէջ։

Տեղեկել իմ նաեւ, որ Արարիկն եւ - դեռեւն քաղաքով հայրաքան մասաւր - կան՝ հաստատուած Պաշտօն, մեծ դեր կը խաղայ ուսումնասիր իմանքի թուրք մարտերուն մէջ, գրականէն սկսելով մին - ճն մարդկային։

Բայց, քաղաքին տարբեր բաներ են հետեւել, պատահական ընթերցանութիւնը կրօնական ծանօթութիւնը եւ զգուշելու բնութիւնով, յանկուծ, իր կենսական ամ - բողանակն ծանօթութիւնը։

Ունեցած ենք եւ պիտի ունենանք, հանձնարել զգուշել, որոնք մէկ զգուշ - կով կամ քանապակեմանիւնով ներս մտած են, կամ պիտի մտնեն, անմասն - ական դուռէն։ Ի՞նչ են անոնք։

Ունեցած ենք ամբողջաբար գրիչներն ո - րոնք շարունակ խաղաղացած են իրանին։ Իրենց անունը չգիտալով համապար կը պատկանէին։ Անոնցով էր, չեղի - նախն ու գործը մտած են միասնական։

Ունեցած ենք եւ պիտի ունենանք, ցու - ճիւղի ստոր հասիւր ըր պէս լեզուն մաս - ւորականներ, որոնք աշխատած են յոյժ - ու մեղին, յաճախելով պայմաններուն մէջ, եւ հարապատեցած հայկական մշակույթի փոքր ածուն։

Գ. Տ. Մկրտչի կը պատկանի այս վեր - լիք գրականութիւնը։

Չէ վաղած փոքրիկ ետեւէ։ Ո՛ր ու գրու - ած են ներհանի հարաւորական։

Ե՛րբ նախորդ ամսաներէն ըր խաղաղա - ղութիւնով հետաքննողներուն փոքր թիւը, իր անունը գրեթէ ծանօթ է Սո - փախիւնցի գրութեան գրեթէ հայութեան ինչ քանդողներին, բայց ո՞ր եւ կ'ըր - անհետանէ, որ արժանիք ըր չարիտ ժողովուրդականութեան չափանիւնը։

Հետաքննելի սկիզբներէն մէջ, մանրա - մասն արժեքներ իր կենդանական գիտե - լիքը, արդեւի որ այլեւս քաղաքի ծանօթ է յորեկանին փառասիր։ Պայտէն եւր երբ

Ռուսմանիա կը հաստատուէր, կը շարուն - ակէր նախորդ ժառանգութիւնը գործելու։ Ռուսմանիա Հայ գաղութը շատ քան կը պարտէր իրենցին։

Թիւսական Ռուսմանիա շարունարը ըլ - լալէ զոտ խմբակներէն ետեւ, մասաւրա - պէս մէկ տարի, Պ. Լեւոնիւի շարք Ար - ղալաք թերթին։ Երբ տարի կը հոս - տարակէ յնամարդը գրական պարբեր - ակները, անոր յուրձ հասարակով գաղութ - ներու նոր ուժեր։

Գրականին զուգընթաց ի՞նչ կը լա - բունայէ հանրային աշխատանքը։ Երբեք մասնակց հախաղանք է Հ. Մ. Բ. Մ. Ի.։ Կը կազմակերպէ մարդահանդէսներ, բա - նակումներ։ Կը խմբակը պատան - թերթի։ Արիւն։

Հիմը կը դնէ շարք մը միութիւններու։ Կ'աշխատանքն անարժանութեան դատա - պատուանդանը զորուսեւութեան նոր ծաղիկներ զանաչող։ Ինչն է որ հրա - ւարդը կը նետէ Մակոյեթի Օր մը առ - ղովին զարգացող։ Բոլոր ձեռնարկներուն մէջն է, կամ կողմնակցութիւնը։ Չոր օրի - նակը, Առաւունջանոյն Հայոց հինգ հա - յրեւանիցի տանակատարութիւնը, Պաշ - օրիկն եւ Լիւթիւն-Մոնթէի հայկական Օրերը։ Հայ Արեւտիկ երեկոները, ևն։ 1934ին յայտ կ'ընծայէր Արաղ տարիները։

Երեւոյ կը լինէր իր կատարած գործե - րուն եւ գրածներուն։ Բայց, անպարտե - ան ի՞նչ ի՞նչ իր կատարած լատ կարե - ւոր մէկ աշխատանքի մասին։

Մկրտչի այն հարաւորական մասաւր - կան գործիչներն է, որոնք յարաւորա - րէն աշխատած են տարբերական ծանո - ցացել մեր մշակույթն ու ժողովուրդը։ Ռուսմանիան միջոց համար եղած է հեր - ընդիպ երկրի մը։ Հին եւ մեր գաղութին պատմութիւն։ Երախտագրութեան եւր ու - մանցիկ արեւել ժողովուրդին, որ սիրով քաղած է իր ընդերք մեր աշխիւ երբ - անիւ ենք միացած։

Կ'անձն տարի է, Մկրտչի անընդհա - նախորդ արժանաւայել ձեւով ու հա - րապատեցն ներկայացնել Ռուսմանիան - րուն, մեր ժողովուրդին քաղաքի յա - ւանքիները, դարաւոր հալածութիւնը ծա - նանդակել երեսնակներ, Հայկական դե - րք Ռուսմանիայի քաղաքական, անտեսակն կենսակէ մէջ։

Եւ՝ փոխարձակարդ։ Մկրտչի անվանի կրօնից յայտարարել, թէ ան լիովին յաղթած է մեղի համար կենսական յայտ զուր աշխատանքներուն մէջ։

Փառաւ Կրօնից։ Իր մտերմ կապերը Հայկական անկեղծ քրիստոնէ Փրօքի։ Եւ - րեք երկրակն եւ ուսումնասիր անկեղծ քրիստոնէներուն հետ։ Մկրտչի Կրօ - քանապակեմանիւն պիտուական ու մշակութեան լի լիքն մարդկներու բա - ցաւով զնաժանանելին։

Կ'աշխատանքի Արարիկի մասան - դեղանակ հրապարակութիւններուն, օրի - նակի համար, Պատմական Հանդէսին, Ռուսմանիան Արիւնի, Հրեկոյնի, ո -

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՂԱՔՆԵՐԸ

Ա.

ԱՐՈՎԵՆԱՆ — Նորաստեղծ քաղաք մըն է, Արարիկի ջրանի (Նախկին Կուտար) կղզւորդ։ Կը գտնուի Երևանին 10 քիլո - մետրէս-արեւելք, ծովի մակերևուն 1360 մետր բարձրութեան վրայ, իր միացնել Երևան - Սևան կառուելի։ Բնակչու - թիւը՝ 14.700. Երեք թանկեկէն մէկը՝ հայրենասիրութիւն։

Հին բնակավայր է։ Հոս յայտնաբեր -

ւանց իր լիքն հնուտ բնակավայր իր օժա - րակութիւնը։ Կը նշանակուի հաբեկին եւ Թուրքիկին լիւթեկան առաջին միան - դատանք երեք բարձրագոյն կիթաբանի - ւոր մէջ։ Ռուսմանիայով դրամած աշխա - տանքներուն թիւը ունեւորի Կանդիկ։ Կարեւի չէ բարձր թիւով։ Կապալաք մըր հայրենի համար յիշեմ քանի մը հա - ւանքի Ռուսմանիայի երկրներուն անտեսակն կիթաբան մէջ, Հայ արդիւնները Ռուսմ - անիւնի ինքնակամ մասին, և այլն։

1934ին կը հիմնէ ուսումնական ԱՄԻ պարբերականը, «Կիլիկ» համանուն, յե - րադէր տարեկանը մինչեւ 1943։

Հոս՝ յու է ինչեղենիւ ան պարտաւր - քը, Մկրտչի ևս զի կ'ընթակ անտօնի պատանդանքին եւ տարբ Թանկեղի տա - րեկներ կը կատարուի երկու ժողովուրդն - րու մշակույթներուն համար։ Կը կարտուի մասնաւոր, հինգ արկիւնը՝ լեզուն ան - արկ մեղակերպութիւն, իրաւասիրներով, Մեծ եղեւնի գոյն մասաւրականներու հա - րեւաւոր խմբակներով։

Պաշտօնէ կ'աշխատանքի, զարմակ ու - ռմանցով արեւի բարեկամներ իր հանդի - սեղութեան։ Պատանի կը կուտի ժողա - քաղաքի Պատմական Թանկեղի մէջ։ Կը կատարէ պարտաւոր Պատմական Արիւնի, Ձիւնարական Թանկեղի հա - մար։

1960ն նոր Թուական մը կ'ըլլայ։ Կ'աշխ, Կազմի Կառնիկուր իր արա - մաւորական տակ կը դնէ հիմնական մասնակցի էջեր։ Յետոյ, Հայաստան կա - րաւանք երեք համարային կենտրոններ. ըն - ացնելով իր ծանօթագոյն յայտնիցի մաս - ւորականներուն հետ։ Կ'աշխույ զրոյց - ներ, կուտայ զառախառնութիւններ։ Իր զուգահեռներ կը սկսնի հրապարակուի ինչպէս արտասահման, նոյնպէս Հա - յաստանի պարբերականներուն, թիւրքի - ւոր մէջ։

Անտանիկ շատ համառոտ պոստիկը մեծապար Յոյեկերիկ կենտրոն ու գոր - ծին, եւ արդարեւ Թուականի պարտ մը, բա - րայական զուր համառոտ մը կատարած կ'ըլլանք կըր Երևանը։

Գաղտնի արժանաւորաց։

ՀԱՐԱՆԻ ԱՊՈՍՏՈՆԵՐ

ուսմ են բնակատեղիներ, անպիտի քր - ժառանգութիւններ, որոնք չինք չարք տարտան հայութեան հետ։

Միջին Արարիկան կուտայ անտան - րուն եւ կ'աշխ։ Այս անտանք մասաւրա - րեան մէջ առաջին անգամ կը յայտնուի Մա. Օրեկանի Մկրտչի Արք. Մկրտ - անցի Նախկինապետի զիւնի հաշիւները հաշիւներէն կ'ընդունուի 12500։ (հաշիւները Գաղաքային ժողովարդը գտաւ, որ պիտի ըր Նախկինով գտաւ, Երևանի, 1805)։ 1873ին դիւրը ունէր 50 տակ, 360 բնակիչ։

Կար անտեր զիտական արտապատան - րեան շունի։ Անոր մասին ժողովարդան բառ տաւորութիւններ կան։ Ան անտեր - մէ մէկը։ Եամբար Արք. Կազմիկին դիւրի կը լիքն հոս եւ կը զին թուրք քաղաք մըր վրայ, որովայն յարաւորել կենդանական զարն։ Եամբար մինչեւ անտեր կը հրամայէ դիւրեկներուն հա - ւաւորել զիւնիկ լալ եւ ծառ արք. արքանին։ Կար լալ մեր ծառը, եւ ծառ - անկ արքանի զարն մըր որ արա - նակ քաղաքային կը կ'ընեն։ Եւ Արք. Եւ Արք. Կարեն, թէ արաւան - քան քաղաքային կը կ'ընեն։ Կար լալ մեր կուտան եւ Երաւոյ, որ ղիւ է Ներհայրենասիրով գործած է կըր։

1961 Նոյն. 12ին պայտանդան ին - րանտեր Արարիկան։ Այս անտեր քաղա - քած է Արարի անտանի եւ Կան ծառիկ Լուս շը. Անտանիկի՝ Արարի կը ծառիկ Լուս շը. Կանտանի, Եւ ինչ արա - ւանք, արաւիկ քաղաքային արաւիկ լալ է, զոր մէկին հաւորելի է մէկ անտեր յա - րով մեղակ։ Կը հնչուի նաեւ Արք. Արարիկան դիւրը 1963ին քաղաք լա -

ԱՊՈՍՏՈՆ — քաղաքային լալ Մի - րուի ջրանիկ մէջ, Արքաւ Մի - րուի, հաւոր արդեւորականութիւն իր անտերներէ մէջ Հայաստանի մէջ։ ԱՄԻ Կանդիկ Պաշտ. - Երևանի երկրները Մկրտչի հետ Ե զիւր. Բնակչութիւնը 2751 անմ։ Հոս կը գտնուի Հայաստանի անտեր կարտուի երկրներէ մէջ իր - դին։ Եւ միջկերպի։ Բացաւորակ բա - ւաւոր քաղաք 1954ին։ Անտեր արա - ւանքի է անտերիկ։ Հայ գրեթէ արաւան տաւորակն բնակավայր կը լիքն Մի - րուի ջրանի (անտերիկ) Արարի զաւա - Լաւարի զիւրի մասին անտեր անտեր կը իրաւանել Մա. Օրեկանի (Պատմա - րեան հաւանական Սիսական, Փարի 1859)։ Հայկական իր 700մանկ հա - րեան, իրեւ. բնակավայր քաղաքան է։ Եւսմիւր անտերան ու անտեր - րանի քաղաքն է։ Այստեղեկ Արարի 200մանկ իր ընտանիքով է՝ մէկին 200մանկ ծնունդ։

Արարիկ կը նշանակէ մեր. անտեր - տան, դաւաւ, կուտան, տան (Երաւ - ան, Էճին. Հայոց անտեր անտերներ, Լիւթեկան, 1907), քիւտուր մարդկան ինչ հնոգործայ բնակութեան տեղ, որ կ'ըր - դիւր կ'ընայ լուսիկ (Հ. Է. Արարի, Էճ -

ԵՍ ԴՐՍԵՅԻ

ՉԵՄ ԱՌՆԵՐ

(ՎԵՊ)

— Եւ ոչ մէկուն։ Ես, զիտե՛ք որ շա - ասախաւթիկն կը խորշմ, թայց հնչ - անպարտու եմ ամէն քան յայտնուի նա - ւանքներէ։ Իրեն թերեւէ չառլ պարտը համարելով իրողութիւնը զալ մեղ չա - րդարելով, որովհետեւ դուք կ'ըր նախ - պէս այլ խորշիկ լիքն յանձնար։

— Ես ամբողջով եմ որ այսպէս վար - անք կը, ըսաւ. Թորոս պէլ։

— Անպատկանութիւն մը կը տանք՝

հախարարներ ընելով դիմաւոր մէջ։

— Չէ, ըսաւ. Թորոս պէլ։

Պա՛հ չէ յուրիկին տրեք երկու խա - ւանքներուն միջին։ Թորոս պէլ ներդաւ եւ Թեւոյ կը բարձր քաղաքային խաւարներ, թայց կը ծանար դարձնէ քան մը քոյց շառլ։ Ի վերջոյ լուսիկն քաղաք, եւ Ե - ասաւ։

— Այս գործին մէջ կէտ մըն ալ կըր

որ ընդ իր հետաքննել, կըցար՝ այլ կէտն ալ լուսարան։

— Ո՛ր կէտ, հարցուց իմ պէլ։

— Արարիկ Կրօնիցի հասնուլ թէ՛ Ա - ւան Էփրեմի արտած հնոգար ունիւր ու - րու՞հ աւանանանք էր։

Հիմա այս խորշիկն տրեքան ծանա - րաւ հանձնարած էր տաւ, որ այլ կէ - ար իր կարեւորութիւնը բոլորովին կըր - անցուց լիքն համար, պատանդանք Ա - ւան պէլ։

— Իրա՞հ կ'ըրէք։

— Բնակարարք։ Ես ասիկա հասնուլ Կրօնիցի յայտարար որ ասով թերեւ հե - րք գտնեմ։ Արք, հիմա ասանց ասար ար - ղէն հեղաք գտած եմ, հետեւարդ այլ ե - ւս այլ քան կարեւորութիւն շունի ին - քի համար։

Լուսար այս քաղաքութիւնները տը - ւաւ. ամանդանակ կ'ընողով, թիւն. աշ - քին ծաղկողը կը դիտեր թէ ինչ տաւա - րութիւն կը դարձնէ իր խաղաղութիւն Թորոս պէլի վրայ։

Կըր միջինը չափաւոր զրոյնուած, անպար կարող եղաւ իր պայտարեւու - րութիւն պաշտ։

— Եւր պիտի երթաւ նախարարին,

հարցուց Թորոս պէլ։

— Կործանելու ժամանակ շունիքը,

պատանդանք լուսար, մեր ղեկները

շատ վարեւորութիւն մարդիկ են եւ կ'ընան

մեղի խաղ մը խաղալ, մասնաւոր դիտու

թէ իրենց հեղաք գտնուած է, ուստի անտերներէն զաւրեւի պիտի երթամ եւ Կ - րօնիկի յայտնուիլ հրամայէ պիտի ուղեմ Արարի Էփրեմին անտերիկան մեր - րակցիկու։

— Ես ասիկ կ'ընէք, ըսաւ. Թորոս պէլ։

Ետոյ վարկեան մը մտածել ետքը, ըսաւ։

— Ես այլ ընդիլ կ'ընելիրսմ... այս

գործը լիքն է կը պատանի։

— Այլ պէլ չկըցու. մտածել իր ուրախ - ութիւն։

— Ի՞նչ, զուշե՛ք, պիտի բարեհաճիք ին - քի հետ նախարարին զալ...

— Այո, ինչն է չ...

— Այլպիպի մեծ բարեխախտութեան

մը չի պատար։

— Կործ շառ հեղապրեական եւ կա - րեւոր է ու զիս համարելով կ'աւա - րդուի, ասոր համար Կրօնից մտակն

հետեւել պատան, պատանդանք Թորոս պէլի։

— Արարիկ ևս այլ այնպէս կը գտնեմ։

— Պաշտ է մտածել իմ որ ընդ Կանդիկ

եւ այս խաղաւորութիւն տաւարակցի։

— Այնպէս է, հաստատուել Այլ պէլ։

— Կը յուսամ որ այս կէտը պիտի

յայտնէր նախարարին։

— Եթէ այդպէս կը փախալիք՝ կը

յայտնեմ։

— Արդեւ ևս այլ քանի որ միտանի պի -

տի կամ, ամէն քան կը պատմեմ ինչ։

— Ես անչի հմ որ իմ աշխատանքի - ներք կը գտնատեք, շարունակել լուս - ար, եւ կը պիտուի որ այս կ'ընելիրսմ - ներք մեղ զիտէ պիտի թողան։

— Ինչն է համար, հարցուց Թորոս

պէլ։

— Որովհետեւ կ'ընթողել թէ Արարի Էփրեմի հետ բարեխախտութեան յարա - րութիւններ անտեր։

— Այնքան իր ճորը քաղաքային

մաթիւ, Կիւս քանի էր անպիտի եւ մը

հաշիւներուն խորշիկներէն Կանդիկ

անտեր Էփրեմի անտերիկան համար

նախարարներ բարեխախտութեան արա - ւանք։

— Թերեւս, թայց անպիտի կարեւոր - ութիւն շունի։ Հիմա որ ասպաւորուի

անտեր որ այլ խաղաւոր լեզակութիւն

ներք հետ կը դարձնեն, բնակավայր ինչ

հանդիպ իմ բարեխաղաւորութեան

արդիւր։

— Եւս կարծեմ որ Բարեք Էփրեմ

այս Խաղաւորներուն մէջ բաւ. Հայաստան

թիւն շունի, ըսաւ. Կիւս պէլ, Կանդիկ

թիւն քանի որ այլ խաղաւոր լեզակութիւն

ներք հետ կը դարձնեն, բնակավայր ինչ

հանդիպ իմ բարեխաղաւորութեան

արդիւր։

— Եւս կարծեմ որ Բարեք Էփրեմ

այս Խաղաւորներուն մէջ բաւ. Հայաստան

թիւն շունի, ըսաւ. Կիւս պէլ, Կանդիկ

թիւն քանի որ այլ խաղաւոր լեզակութիւն

ներք հետ կ

ՎԱԿՆԷՐԻ «ՓԱՐՄԻՖԱԼ»Ը

ԵՍ ԴՐՍԵՑԻ

ԶԵՄ ԱՌԿԵՐ

ԾՆՆԴԻՆԱՆ 1500 ՆԱԿ

ՀԱՅՐ ԳՆՈՒՄԻ ԱՆԻՇԱՆ

Ա.

Բանաստեղծ թէ րանասէր, ուսուցիչ թէ պատմաբան, Հայ Գնահտ Անշանը մերօրէն Հայկէստի պար ստեղծարարութեան շնորհիւ մէջ է Հայրենասիրական մաքուր ու անխառն մարտնչական իր աշակերտներուն մէջ գնահտեց Հայրենասիր հպարտանքներն չնտ մարդ - կայանալ մեծ արժէքներ:

Բարբառներ սրբով, պայտեր խնայողութեամբ, դուրսդուր չոր մը նուիրումով՝ Անշանը իր շուրջը ստեղծեց անհնաւ սեր մը, երես կողմերէն իսկ ապագանով երբեմնաստեղծութիւն:

Փարկը, Լոնտոն, Գերմանիա, մինչեւ Փէրիկատիկ եւ Քիթիկ, մանաւոր մինչեւ Կ. Պոլիս ու դաւանները, Հայ Երեստաստը մտաւորականութիւնը հեռի հեռի եր հետեւեց իր բոցադառ ստեղծելու, հիպոկրիտէր կ'սոր Հայրենասիրական զգացումներով, իր վերապահը Հայաստանի փառապատանքը անցնելու, արդարօրէն սեր իր կանչելու մը հերտանակ պատմութեան իր լեզուով գրտակեց Հայրենասիրութեամբ, Տաւաղութով:

Անոր գրելով ու Տաւաղութով Հայաստանի աշխարհագրութիւնը, Հայրենիք ու խորհրդ գործախնդի հայրապատմութիւնը, բնական զգեկոնքներով մը հարաւ - ատմութիւններով հաստ, Հայ թիկնորդութեան: Անանց Հայաստանը տեսած ըլլալով՝ ներկայացող զայն մինչեւ իսկ աւ մէկէն անհնաւ գնահտելով, ատուակով, ստեղծել ու դաւանելով:

Մանկավարժութիւն իր կարողութեան, գրտակն տարրներն ու րանտարկական հետաքրքրութիւններն աւ միտուցած էր Հայրենասիրական մշակոյթին եւ: Հայու - թեան պատմաբանական գտակն մտաւոր - լուս յղելն ու պարտաւարժութիւն:

Հայր Գնահտ Անշանը իր բնական գրելով պատանք էր քրտակեցողական Հայ պատմական արժէքները ոչ միայն իրեն, պատմական կամ րանտարկական արար - ատմութիւն, այլեւ իր գրական ստեղծարարութեան մէջ: Ինչպէս իր րանտարկարժուութեան մէջ գերտարկական հեռ արդար - լիցը իր տեսները, այնպէս ալ իր հեռ - պատմական աշխատանքներուն մէջ իր տեսները Հայ արտաւոր իր կանչակալ - ատմութիւն, իսկ մշակոյթին մէջ ունեցող իր լոյն մտածութիւնները եւ այս բոլորը վերլուծելու իր տաղանդը:

ԳՆԱԿԱՎՈՐՈՒՄԻՆ

Բուն անունով Բերքը, մնած է 1820ին, Կ. Պոլիս: 1832ին Կիւրդուրիկի Անշանի, Միկիթրեաններու Ս. Ղազարի վանքը:

Անշանը, խանդավառ եւ ուսումնասնող պատանին ինքնին իր նուիրել Հայրենի լեզուի մանկաստան եւ աւանտարդ առաւելագոյն պաշարով դիմաւորել ար - շալին:

1836 Սեպտեմբ 20ին, իր մեռնադատի կուստանի ճառանակ, տիրապետած ըլլալով գրտակալութեան, իմաստասիրութեան եւ լեզուաբան:

Անշանի համար Միկիթրեանի վանքը, Անշանի մէջ, իր ներկայացողէր Հայ իկնութեան, մշակութեան եւ րանտարկական օճակը, ար ոչ միայն իր պատմական երես հայ անցնելու թուր արժէքները, այլեւ հայապատանքան աշխատանքին գլխաւոր կուստանքներէ մէկը եւ հանդիսանալ:

Իմանն ընթացող աւարտելէ ետք, ան մէկտեղեալ իր ընտի ուսուցչական ապրար - լիցին, իմաստանակ վարելով Քաղաք - վարչի իմարդութիւն:

1850ին իր մէկին Հոտմ, Ս. Ղազարի վանքի շահերու պաշտպանութեան աշխատանքները տանելու:

1852ին, այս անգամ իր մէկին Լոնտոն՝ Ս. Ղազարի վանքին համար ներկայացող գլխաւոր մը կարգադրելու աւարտելու - թեան մը հանդիպել Վիկեմա, իր ատ - ստեղծ Միկիթրեաններուն հեռ, անպատիկը կ'ունենայ այցելելու Փարկը: Այստեղ թէ Լոնտոնի մէջ՝ առիթը իր ստեղծել այցելելու մտածողարանները, հետաքրքրուելու հայկական մշակութեան ծովով: Ետով մը հաստատել ֆրանսիացի թէ անցնալով մտաւորականութեան հեռ եւ ա - մեն տակի օտարութիւնով, այցելելով թէ ֆրանսիներէրով մտակ իր խորի, հանդիսանալով ներկայացնելով Հայ մայր - վանքի մշակութային մտանդութիւն - ներք:

ՈՒՍՈՒՑՈՒՄԸ

Անշանի կանոնապահ Անշանի վերադառ - նալով՝ Հայր Գնահտ Անշանը իր նուիր - ութ ուսուցչական: Կր իրարմ, գիւրեւ, ցիւրիկ, իր արդարաններու արդէնքը ըն - քելու իր աշակերտներուն, որոնք իրով իր վերտարկին, կ'երթային Հայրենիք, իր հորատանքին անոր շուրջին տակ: Գրա - րարը, Հայ կուրի, Հայ գրականութեան ու պատմական մտակն ու հաստ - ղով մտածութեանց հաղ, Հայ աշակերտները իմեց իր տեսները վերադառնալով իրենց մնեցողայութիւնը, ստանձնելու համար հը - րապարակականութեան, գրական եւ ուսու - չական ապարդիւններ: Մէջ զիկանքները: Ետին այս աշակերտները, մարդեմեկ կ'աղարարական շունչով թըր - ռուած կուրան Կ. Պոլիս եւ Քիթիկ, ի - ռուցը գործած մանակոյթները թեկուն աղայցին եւ արդարական գարթներին:

Այդ սերունդին կարեկն է ինչէ՞ր Գր - դոր Անշանի, Արթիւրի Արթիւրեան, Միկիթի Պէշկիմշալեան, Թ. Քիթիկեան եւ ուրիշներ:

Անշան, իր կեանքի վերջին օրերուն չի կ'երթար ուղարկել իր գրտաւարժական

միկերը նախին թափով պատելու աշա - կերտաններն իրալ, ջաւաւած կ'անցը մը կ'աղարկ ինքնին արդարութեամբ նուիր - լիցով րանտարկական եւ պատան - աշ - իր խաղաղարական աշխատանքներուն, թայց չի դադարի խորհրդները տակ, այցելու չ'իկրորուն Հայագիտական թխարդու - թիւններ ընել:

ԳՐԱՐՈՒՄԸ

Անշանի գործերը կարեկն է երեք մաս - ակ բաժնել:

1. Փրական վաստակ, ար իր կարգին իր րանտարկ արժակն եւ շարժադր ստեղծած - արդարութիւններու:

2. Թարգմանութիւններ:

3. Պատան - տեղեկագրական երկրա - րութիւններ:

ԳՐԱԿԱՆ ՍԱՆԿՆԱԿՈՐԹՈՒՄԻՆ

Ա) Չափադր գրտակալութիւն - իր գրական վաստակին մէջ, մամանալով - կան թէ արժէքի տեսակետէ՝ առաջին սերը իր գրաւթ քերթողական ապարդի - ր անկի րամբերանք եւ ան արդար - անք իր յաւակնէ Անշանի մարդը, Հայը իր նկարագրային, հայրենասիր - րական, րանտարկական, մանկալով - մանակ, իրտապակ, րանտարկ աշխարհ - Հայագիտական եւ մարտնչական:

Իր քերթողական անեցողութիւնները - փոխ իր պատանի օրերէն եւ րուն թա - ման իր կ'արտաւորել մինչեւ 1852: Այս Թաւաղային իր դրէ իր քերթողական լուս շարքն վերջնաբար՝ «Հայիկ րանն ա - րգին ճաղապանակ»:

Անշանի րանտարկութեան մէջ՝ րանտարկ - ռուծով եւ մեք արտաւորութեան մէջ՝ րանտարկ - անունով, որոնք իրենց կարգին Հայրենի - կնքով իրով րանտարկ եւ 1855ին, ստան - մին խորհրդներով երթը րամբներու եւ հիշող րանտարկ:

Ա. Հատորը - Մանկական խորալով տաղարարական 73 քերթականներ, մա - նանկերու ուղարկած գրտապան օտարա - րտարարները: Եւ, ուղարկութիւններ: Մանկական խորալներ իրենց կարգին իր ներ - կայանն երեք ստորաբովմներով: Ա) Աղբթ, Բ) Գորդութիւն եւ Գ) Մար - րամբ:

Բ. Հատորը - «Մարդութիւն», կ'երկն տաղարարական, թայց րական կամ րա - նաւտարկական ոչ լուս փաւեական ար - մէկով, գրտած, ստաւակարար, լուս արարարային, օտարալոր ըլլալով մաման - րտութեամբ: Այս տաղարին թիւը իր հասին 30ը: Մարդութիւններու երկրորդ գիւրեւ իր կուրի հեռունակն, ուր, ինչ - պէս խորալովը ցոյց կուտայ, կ'անցնող զանազան երկրալորներ իր վերտարկն, խորալական մաքուր եւ արտաւտարակն զգացումներով, իր րաղակալ 37 տաղ - րներ:

Նոյն Հատորի Գ. գիւրեւ Քնունքի խոր - րաղարկած է: Բունութեան զոյգին նուիր -

ուած 34 քերթականները են:

Գ. Հատորը - «Հայրենասիրութիւն եւ րանց մէջ» եւ Անշան րանտարկական եւ հայրենասիրական մեծագոյն արժէքը: Այս հայրենասիրական երկերը կ'են, զոյգը շնորհէ Անշանի Հայ երկրաստարկութեան սերունդ րանտարկական ու հայ ապրար - րական պաշարի ստանքին երկերը ար - ժակ: Անշանը է իր անհան ժամ փա - րատանք քերթողները, ինչպէս եւ գրա - րով երկերուն «Երթը Հայրենասիրութեան» ինչ 11 անուն: Երկերը: Այս երկերը ա - րակն մեծ տեղ զոյգին զոյգին մէք թըրցաւոր Հատորականութեան եւ, կ'ը - անցնող մէկ մարդ արդարալոր գրտած ըլլալով րանտարկական անտարկական կար - ըլլալով րակն լոյն գրտարարական գրտած թայց 1847-1849 թուականներուն գրտած այս եւ ր գ եւ ր է: Իր րանքին իր րանքն Անշանը աւարտելու սերունդ - ներու ստաւարկ ու ներկայիս աղ - րիւր գրտարկութիւն: Այդ մէ րանք թե - րտականութիւն անտարկական եւ ինչէ՞ն Հայրենիք մարտնչական, «Հայ Հայրենիք, ժաւ - արդակով քերթողական Հայրենիք»:

Դ. Հատորը - «Տըրքան», 76 կ'րան - րունց երկեր, այցնեցին եւ արտաւորակն անտարկ տաղար են, որոնց մէջ են ար - ներքն է րանտարկական շունչն ու թիկը:

Ե. Հատորը - «Տըրքան», իր կ'րանքն ունի երեք րամբներ: Ա) Երկր - վայրէ, Բ) Մամալ րմունքով, Գ) Բալլ Փաղկալով: Այստեղ են րանտարկական մարդկային փառարկի հայտարարելու գրտած րտականութիւնները: Կրտար, իր անտարկական օրերուն արտարարութիւն ի վերջէն, մամալ, կ'անցը, անտարկ - ներք, մատուրութեան մէքեր իր փո - րակով, լուսարարակն հոյակապ փորթիկն - րով իր վերտարկ րանտարկականութեան, ուր արտաւտար իր կանչող հաղքը եւ քեր - րտականները մէջ կ'ունենալ:

«Տըրքանները յաւտարկական եւ րա - նաւագը իրենց հատուկութեամբ իմա - տուութեամբ, զերտանելով եւ իմալական կ'իտուն:

ԱՐՄԱՆ ԽՈՐԻ - Անշանի կ'երկերը րդ - չին եւ րտակային քնունքի Հայրենիքը Հայրենիք, «Հայա՛ն Հայրենիք» եւ ժողովրդ - դաւանութիւնը ընդ կ'ունենալ արժէքը:

Ը) «Հայրենիք» Հայրենիքը Հայրենիք թիկն արտաւտար, անող արժակ, թայց ր - զիով ու խաւտարկով րանտարկական պտթութեան եւ, 1850թական թուական - րական գրտած: Այստեղ, րանտարկական իր հանչող հայ պատմութեան լուսար - ղէքները ներկայացնող մարդկային, մեք փառքն ու յաւեւական պէն վեր - կ'երկարանցնել:

Գրական անող արտած պատմական այս րտակային ու ղեպները, լուս րական մատուրութեան անկէ՝ իր մէք ներալորել կ'երկուն, արդարօր մե - լաւորտ ստեղծելու եւ րտաւարկութիւն արժէքներուն: Հայ մարդկային գրտակն - րուն մէջ: Անա թէ ինչու՞ «Հայրենիք» Հայ -

ԵՍ ԴՐՍԵՑԻ ՉԵՄ ԱՌՆԵՐ

(ՎԷՊ)

Արցին իսկ հասած էին Ետանկ մամ - րան ուր Փորոս պէլ պարապ կ'աղար մը տանելով հայն ըրաւ: Կառապանքն, ար կ'ենայ եւ երկուսը միմեկին մէկը մտան:

Պատանակ ար մահկարող իրենց իր հեռ - տուրի, պատ մը շուարած մնաց, կարծես ինչ ընելիքը չգիտակցող, լիստը յանկարծ արտալոր տուաւ: Եւ կողմալիկ փողոյն մը մէջ աներկնով կ'ըլաւ:

Ինչպէս ըսինք Ուրբող ար մըն իր եւ կողմալիկին մէջ ստորական օրերու ետու - րաւորութիւն: Պատմականներուն հաղին մէկ արտալոր կ'ըլաւ իր, անտեղ միայն, ար անտարկական գործեր ունեցին:

— Փաւստ կ'եմ՝ մ, հարցնող Այլ պէլ ներքին անտարկութիւն ուղար պատմական փողոյնի մը:

— Ետանդը, պատմականներ ստորական:

— Բախտ ունեցն երեւ, ըսաւ լրտեսը

Փորոս պէլին գրտալով:

— Արցին գիտի իր հաս է, ղիտէ՛

տուաւ այս վերքերը:

— Գիտի՛ր ար կ'եմ է, թայց իր վախ -

նայի ար մէկնած ըլլալ:

Իրեն վերապարապ կ'ըլաւ, տեսան պա - տանալ մը, ար փոխկող ղեկավոր մը նախալորին դաշինքին դուրս կ'ըլաւ:

— Արցարտ, Օսման կ'էֆենդի, ըսաւ:

լրտեսը գրտալով:

— Վա՛յ, Այլ պէլ, րո՛ւս եւս այս որ -

շափ օր է մէկնող կ'ըմ շունչաւ, հիւսիւրէ՛

էր, հարցնող պատմական:

— Գէ, փառք Ատտոնով րան մը րու -

նէր, միայն թէ շատ րաղած էր, փա -

րան անտարկական է...

— Գէ:

Կ'ուրդէ անտարկական ղեկեր տանելու:

Անտարկական է, պատմականներ Օսման

էֆենդի:

— Ինչու՞ համար:

— Խիտա կարեւոր գործով մը րաղած

է:

— Մենք ալ խիտ կ'ըրկուր գործեր մը

համար կ'ըմ եւս, Փորոս պէլին հեռ, ղիտարականներ լրտեսը՝ ցոյց տալով իր

պատմական րանքն իր հեռուն կ'ըմ:

— Ամեն արարարային ղեկ մը պտթի աշ -

պարդի, պատմական մը կ'այ ղոյր եւս

մը կ'ըրկուր... միայն թէ կ'ըմ միայն

երկուր պտթի երկուն:

— Բայց խելիքը կ'ըն է, հարցնող լր -

տեսը մայր ցածցնելով:

— Նոր րտաւարկութիւն մը, պատան -

խունցը պաշտանեան ինքն ալ ցած մա -

նող:

— Ուրո՛ց կ'ըլա՞ն...

— Ուրո՛ց կ'ըլա՞ն կ'ըլա՞ն ար ըլլալ...

Հայ ղեկալորականութեան:

— Լու՛ր թա՛ն արն է:

— Անպէս կ'ըրեալա՞ն...

ստիկանայ շատ իրար անցած է... Երկն

զիւրկութիւն է ղեկ ար ղեկարարութիւն:

— Գիտե՛ս, ըսաւ Այլ պէլ:

— Իրեն Մամալ րմունքի կ'ըլալ յու -

նաւագիտական կ'ըմ ար տուր իր րանակն

զեկը:

— Այլ ալ գիտե՛մ:

— Բայց կ'ըլալ օրէ ի վեր անպաշար

է:

— Ճիշդ է, այլ ալ գիտե՛մ:

— Բայց կ'ըմ այս րանքի գիտես, իմ -

շուն է մինչեւ հիմա ղեկ ղալոր մըլ:

— Ճիշդ տուր իմացնելու կ'ըմ:

— Ուրեմն ոչ եւ մնացը:

— Իմ կ'ըմ րանք, պատմականներ Այլ

պէլ:

— Գո՛ւն գիտե՛ս նաեւ թէ հիմա ո՛ւր

պատմական եւ այլ վտանգաւոր ան -

մեր:

— Թերեւս, պատմականներ լրտես

խորհրդարար ձեռով մը:

— Անն տուեալ յանցող ղաւած կ'ը -

նա, հակառակ արարարային խորհրդի

կուտած ղեկի փաշային ղեկալոր:

— Բայց ղեկ փաշային ո՛ր իմաց տուած

է այս տուեալ, հարցնող Այլ պէլ իր րանքն

ընկալով:

— Իրաւ, ար ղեկ գիտե՛ր, ան ղալոր

տե՛մ, ար ուրու երկուրդին կ'ըմ ղեկ:

Օսման կ'էֆենդի այս խորհրդը արա -

տակելով հեռալաւ:

Լրտեսը արգոյն մնացած էր այս իմա -

ցածցնելուն: Ինչը իր կ'ըմ րանք թէ մամ -

ալութեան պտթի ունեցնալ եւ փաշային

անտարկական պտթի րանտարկական եւ ան

գիտահամարուն պտթի րանտարկական եւ ան

հիմա ղեկ տանելու ար երես հեռ եւ թըր

հեռ իմ իմաց տուել ուրեմն ալ ղալորն

էին ղեկալորականութեան հեռալ ղալոր:

Երաւ, Փորոս պէլին ղոյլ եւ անոր հեռ

գործիք Օսմանի րանտարկ:

— Ան անհնաւ իրողութիւնն էր, դի -

տակ տուաւ: Ան ղեկարար: Բայց արք

կ'ըմ րանք անպաշար ըլլալ երկուր մէք ար

մամը:

— Եւ ալ տարիկա իր հարցնող ղեկը

ընելու ու պատմական մը ղեկ արք ր

Հ. Յ. Գ.

Տէր և Տէրին Արեւ Պապէզեան և զաւակները Միջնաբերդի և Քաղաքի, Տէր և Տէրին Տեղեւոր Պապէզեան և զաւակը Վանիկ, Օր. Օր. Պապ և Անահիտ Պապէզեան, Պ. Կոստը Պապէզեան ինչպէս նաեւ Տոքթ. Ե. Տէրին Անահիտ և Տէր և Տէրին Միջնաբերդի և զաւակը խոր ցաւ — Եւ Կը ծանոթանան իրենց չօր, մեծ-չօր և խնամիրն:

ՄԻՋՐԱՆ ԳԱՎԷՋԵԱՆԻ

Ժամը, որ պատահեցաւ Յունիս 15ին, յետ կարճատեւ շնորհակալութեան:

Յուրաքանչեւութիւնը Կը կատարուի այս Հինգշաբթի Յունիս 18, Ժամը Ժամը 14ին Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, ուրիշ ժամերը Կը փոխադրուի Պանթօն-Փարիզիէն զերեկոսանոցը, ամփոփուելու ճամբը ընտանեկան դամբարանը:

Որեւէ անպաշտ դրուած չլլուով, կը ինչպէս մերկայա իրեն այդ նկատով: «ՅԱՄԱՐ» — Մեր ցաւակցութիւնները որդացեալին զաւակներուն:

Տէր և Տէրին Արեւորեան և զաւակները խոր կեցիով կը ծանոթանան իրենց կոյտ, անձնակցին և փոխարին: ՎԱՐԿԻՆ, ՅՈՒՄՈՐԻՔՏԵՆԻՒՄ

Ժամը, որ պատահեցաւ Յունիս 12ին: Յուրաքանչեւութիւնը Կը կատարուի Արեւորի Ս. Պօղոս — Պօղոս եկեղեցին այս Հինգշաբթի Ժամը 10,30ին ուրիշ ժամերը Կը փոխադրուի տեղւոյն զերեկոսանոցը:

Մտապաղ դրուած չլլուով կը ինչպէս մերկայա իրեն այդ նկատով:

ՀՈԳԵՆԱԳԻՍՍ

Հոգեհանգիստին ծախսերը պատրուդ պիտի մատուցուի և յաւաքը պատարագի պաշտօն կատարուի, նորոգ հանդուգեալ:

ՄԱՍԻՍ ՂԵՒՈՒՄԵՆԻԱ

Հոգեդին յաւանական հանգիստին համար, որ մասնաւոր քառասուններէ առթիւ, Յունիս 21ին, կիրակի առաւօտան Ժամը 10ին, Մարտիկ ևս Փարիզիէն եկեղեցին, մէջ, 92, Ռիւ Սպայնիէն:

Իր յիշատակը յարգողներն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

ՅՈՒՐԻՍ 14-Ի ԱՌՈՒԻ

ՄԲԱՐՁԵՆԻ ՀԱՄԱՐՈՐՈՒՄԻՒՆԻ ՄԸ

ԼԵՄԱՆԻ ԱՓԻՆ

ԺՆՆԻՆ

Մէկուրթ Յունիս 12, Գիշերաքառ Յունիս 14: Աղաքաներու և բարեկամներու հաւաքով Ժամը 7,30ին (Յունիս 12) Շաբթուր Վանիս, անստանդի դուրը, Քերիւնիս սարսաղանին առջեւ և մէկուրթ Ժամը 7,45ին Քերիւնիս հարսի կատարուի զէպի ծովնկար, Սահա, Փառնիս, Օսկա, Ալեյոսն (կերակուան ճաշ) Տիֆոն, Տուլ, Փարիզի, Շամփանիս, Ուրիշ (սաւման), Լիւրն (կրիկուան ճաշ) և ժամանակով Քերիւն: Ետաւ Հանդուգաւոր պանդոխ, կրիկուան պաշտ:

Երեկոյանքի, Յունիս 13, այցելութիւն Հայոց նորակազմուց եկեղեցին, որ կեղբորան շնորհ և և պաշտ լիւնսի լիճին: Յերկուան ճաշ քրտանական ճաշարան մը, Մոնթիքի, Վեճ, Ներսի, Լորդոն, Լիւրն (կրիկուան ճաշ) և վերադարձ Քերիւն:

Երեկոյանքի առտու առաւ և մէկուրթ զէպի Փարիզի Ժամը 11,30ին: Յերկուան ճաշը Լիւրն և վերադարձ հոյն ճամբով: Ժամանակ Փարիզ (Շաբթուր Վանիս) կրիկուան 10րդ տանները:

Մտապաղութիւն 195 Քր. — ամէն քան մէկը, բայց ինչպէս:

Վճարութեմ միջեւ, Յունիս 4:

RELATIONS TOURISTIQUES

EDUCATIVES

32, Rue de Trévis, PARIS (9e)

Tél. : 770-36-37

Association sans but lucratif, régie par la loi du 1-7-1901

ԽՏ. ՃԵՋԻՐԵԱՆ

Ընդհ. Պատգոմարայ

ԿԱՄԻՍ ՈՒՆԵՆԱ

Կապույտ խաչի վէճի մասնաճիւղի զաւտահանդէպը Յունիս 5ին:

Հ. Յ. Գ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԵՂԻ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

ՄԵՆ ՌԱՅԱՅԷԼ

Հ. Յ. Գ. Նոր Սերունդի Կեդրոնական Վարչութիւնը Իր տարեկան բանախօսը Կը կազմակերպի այս տարի Մեն Ռաֆայէլ:

DOMAINE DES VEYSSIERES, VALESCURE (83)

Պայմաններ — Մէկ ամիս՝ 600 Քր., 14 օրէն աւելի, օրական 24 Քր. 74ն 14 օր 27 Քր. 76ն օրական 30 Քր.:

Արձանագրութիւններ՝ Որքան և երկուսով իրիկուները Ժամը 18,30ին 20 և Եւրաքի օրերը՝ 16ին 20: Ժամը քաղաքի մէջ՝ Օրդարով:

ՀԱՆԴԵՍ-ԶԱՇ

Կապույտ խաչի ծախի մասնաճիւղին 35րդ տարեկանին առթիւ, տեղւոյն զուրոյր օրակին մէջ, 21 Յունիս, կիրակի օրը Ժամը 13ին Հովանաւորութեմ Շըլ: Վարչութիւն:

Գիշերաքանական բամբի, երբ և եւ:

Ճաշին ծախքերու մասնակցութիւն:

×

Միեւնոյն օրը առաւօտուն Ծախի կէկեղեցող մէջ Հոգեհանգիստին պաշտօն կը կատարուի 35-40 տարեկան ընթացքին ժամանակ Հետեւեալ ըսող ընկերութիւններ յիշատակին, որոնք իրենց զէպ կամ շատ աշխատանքի բամբին ընթացի և Կապույտ խաչի կազմակերպութեան:—

Մաթիկի Տէր-Կառնան, Զաւա Շաքի, Տիւրուի Տիւր-Կառնան, Պիլոս Անահիտ, Լեւոյս Անահիտ, Պերճուհի Բարեկանի, Սոֆի Գալուստի, Անիկի Գալուստի, Կիւրանի Տէրիքանան, Զարուհի Քաւ — անան, Ռոմանոս Եւրաքանան, Քաւ — րեքա Շաքիան, Հեփթիքի Մարտի — րոման, Երիւսիք Բարեկանի, Սրբուհի Յովհաննէսի, Սրբարիկ Լաւրի — անան, Հարիւրեան Տէրիքանան, Նուրանի Տէրիքանան, Գեղեցիկ Թորիկան, Եղի — արթիք Պալաշեան, Փայլուն Պերճուհի — անան, Կոստը Փառնոսի, Լուիկ Փարսեան, Սրբուհի Սուրբան, Մանուկան Հաւ — մասնակ Մարտ Պօղոսեան, Փառուհի Արեւիկան, Լիւիս Սարգիսեան, Փառուհի Քարդուսեան, Սարա Փառնոսի, Սրբուհի Հանի Կարիկեան, Անի Տարա — մանան, Սրբուհի Մկրտիկեան, Հերիկ Ելլիկեան, և ընկերներ Քիւրի Տէր-Կառնան, Կարապետ Ղուկասեան, Հր — անդ Անանեան, Միլոս Սարգիսեան և Մանակ Օհաննէսեան:

ՅՈՒՄՈՐԻՔՏԵՆԻՒՄ

ԿԱՊ. ԽԱՄԻ Փարիզի մասնաճիւղի ընդհանուր փողով տեղի կ'ունենայ Եւ — րաքի կէտով հաշ Ժամը 4ին Միւրիքանի դրամանակին մէջ, 17 Ռիւ Պլէս:

Կը խնդրուի ճշգրտացն ըլլալ:

×

ՄԵՐԱՅՈՒՄՆԵՐ Լաւանդային Միւրաւ Ռուսմանուկեան Փարիզի կեղք. Վար — անիքին ընդհ. փողով կը շարունակուի անպատմելի փափաքով Հարիւրեանի անարկ: Այս Եւրաքի (20 Յունիս) Ժամը 21ին, Հարիւրեանի Միւրեան Շերիլանի ընկերակցութեամբ, 65 Վաւա Միւրի, Մալաքի: Կարեւոր օրակարգ:

ԱՂՎԱՍԱՆԵՆՄԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԵՐ

ԿԻՐԱԿԻ, ՅՈՒՐԻՍ 5 ԺԱՐԸ 10-22 — ՀԱՆԴԱՍՏԵՆԻ ՏԱՂ ԿԱՐԱՍՏԱՆԻՆ ՄԵՋ
44-50 Ալքիւն Շաղ Կոր, Մանանանի:

ՅԱՐԳԱՆԸ

ՔԱՆԸ ԿԱՆԱՀԱՆԵՐՈՒ ՅԻՏԱՍԱԿԻ

Բաւա կապույտեան յիշատակին նըստեան Հանդիմանութեան կը կատարուի Փարիզի մէջ այս կիրակի նախամանու — թեմը Փարապաղ արձարի և մասնակցութեամբ Փարիզի և Ռիկի Հնչկիսեան ըրդ մասնաճիւղերով, պատուոյ նախաժամարութեամբ:

ԸՆԿԵՐՈՒՄԻՆ ԵՍԹԵՐ ԻԶԲԱՍԱՅԵԱՆԻ և ՆԱԽԱՀԱՆԵՐՈՒ ՓՐ. ԴԱՐՔՈՒՄԻՆԵՐՈՒՄ

Այս առթիւ Համաժողի Վ. Մ. Ի որ — ղարմին կիրակի 21 Յունիսին հոգեհանգիստեան պաշտօն պիտի կատարուի Փարիզի Մարի Եկեղեցողի մէջ:

Եւրի օրը, կէտով հաշ Ժամը 13,30ին, տեղի պիտի ունենայ Հոգեհանգի և Եւրի փողով ճաշարանին մէջ:

LE GAVROCHE

3, Rue Rougemont, Paris (9e)

Օրական պատահման քանակութեան և ուղերձ:

Գիշերաքանական բամբի, նախաժամարութեամբ Եւրի Եկեղեցողի, ծախք արտահանուող զերեկոսանոցին կողմէ:

Հոգեհանգի մասնակցի փափաքովներն կը խնդրուի փինկ Փարապաղ Արձարի անպատմելու և արձանագրուի Յունիս 19ին ամէնէն ուրը:

Ռիկ Հնչկեանով զինկ ամէն օր Ժամը 13ին հաշ Հետեւեալ ընկերով 644-46-02:

Ճաշարին 25 Քրանը:

ՊՆՈՅՏ

Կապույտ խաչի ծախի — Բալանի մասնաճիւղի կը կազմակերպի պաշտօն Եւ զէպ Տիւր-Փառնիլ Օրդարով, Կիրակի Յունիս 21ին:

Մանաճառութիւնները լսողովոր:

Եւրի օրակին Ժամը 20 փունիք:

Արձանագրութեան ճամբը Հետաճանկ ընկերութեան Քարսեանի 253-63-63:

Կարգութեան 253-83-73:

Փիլոսար Կը մէկին Ժամը ճիւղ 7ին Միւրեան Քիւրի արձարին 154 Ալքիւն:

Արիւրիս Քիւրի Պանիկ և Ժամը 7,15ին 2օր. Լըքիքի արձարին առջեւ կը հանդիպի (Փարիզ մ'ընկնալ):

ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒ

Փաթիլանի Տէրին Տիւրանուհի Համարան (ճննաւ Լաւանեան) կը փոխուի Քարսեանի Գիշեր Լաւանեան, փար — արան: Լուր տալ Հետեւեալ հասցեին.

Պ. ՉԱՒՈՒՆԵԱՆ

10, Rue Pasteur — 93-SEVRAN

929-35-05

ՄԱՍՈՒԷ - ՄՈՒՐԱՍԵԱՆ ԿԱՐԴԱՐԱՆ

ՀԱՆԴԵՍ - ՄԲԱՐՁԱՆԵՐԵՆԻ ԿԱՐԴԱՐԱՆ Կը նախապէս Սեւիկ օրդարուի

Պ. ՇԱՒԱՌՈՒՄ

Կիրակի Յունիս 21 կէտով հաշ Ժամը 4ին Կը հարուրին փարապաղ յայտին աշակերտները, բարեկամներն ու համակերպի:

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԵՍ

Հովանաւորութեմ և ճախանքութեամբ Լիւնի Հայ Առաջ. Եկեղ. Ար. Վարչութեան և Կրթ. Մարմին, Ի Կր. պատմ Հայկական վարժարանին, Սէ Միւրիս տը Պենիլի Գիւ Մանուկեան, Եւ — րաքի փարին մէջ, Կիրակի, Յունիս 21ին առաւօտան Ժամը 9ին մէկին ու Կր. — կույ:

Դաւաճանդիկ ընթացքի տեղի պիտի ունենայ վարժարանին ամակերպ հանդէպ, որ աշակերտներ պիտի երկն, պարեն և արտասանեն:

Կարգ շունեկողներու համար երկքիկ պատահուած է:

Ճախ պիտի, համարաւ աշակերտներ, ճամբարով խորաճախ կային:

×

ՎԻԵՆԻ ՄԵՋ

Կազմակերպուած Հ. Յ. Գ. Նոր Սերունդի Միւրեան խորի կողմէ այս կիրակի ամառով օրը, Փոն Բիւլիքի անդարան զաւաճի փուլ:

Այս ծանոթանդ Նոր Սերունդի կը տեղի Եւ 25ամակ:

Կը խոր Ժիւլի ՄԻՐՈՒՄՈՒՆԵՐ

Գիշերաքանական ճախ բամբի տը Սերունդի կողմէ ինչպէս՝ արտասանութեան, մենկը, խմբեր, մենկը, խմբեր, խմբեր և շատ մը անակերպիք:

Պիւքիք:

ՄԱՐԿԵՐԶԻ ՀԱՆԴԵՍ

Կապույտ խաչի ծախի մասնաճիւղի հայկերէն զուրոյրները տարեկանի փութ մասնաճառքի տեղի կ'ունենայ 35 Յունիս Հինգշաբթի կէտով հաշ Ժամը 17 Մարտիկի ճախ օրակին մէջ, 17 Ռի Պլէս: Կը հարուրին ծնողները և Եւրիքներէկները:

ՄԱՐԿԵՐԶԻ ՀԱՆԴԵՍ

Կապույտ խաչի ծախի մասնաճիւղի կը հարուրին զուրոյր զուրոյր ամակերպ ծախի կիրակի, 21 Յունիս կիրակի կէտ օրակին մէջ Ժամը 2,30ին:

Աշակերտներու կողմէ արտասանութեան, Երկը և ու պարեր: Գիշեր Կապույտի ճախ խոր ծնողաւոր բաւարարութեան մը՝ ՀՀԴԱՐԱՆ փար — կալուք:

Մտապաղ տալ է:

Մտապաղ տալ է:

ԱՆԻՒՐ — ՊՈՒՆԱՐՄԱՐԻ ՇԵՐԱՐԱՆ

ՀԱՅԿ. ԳՊՐՈՅԻՍ ԱՄԱՐԱՆԻ ՀԱՆԴԵՍ

ԵՒ ՔԱՐԱՆԱՐԱՆԻՆԸ

20 Յունիս Եւրաքի երեկով Գաւ — րանդի զաւաքապիտանի արձար. 33 Ռի Փիլ Տիւրան, Պառ Քարման:

Բարձր Հովանաւորութեան Կարմիկ կառույտն պատարան:

ՄԵՐԱՐԻՆ ՄԱՐ. ՄԱՐԿԵՐԶԻՆ

Կը նախապէս Պ. 2. ԽԱՐԱՅԵԱՆ

Ուրուրուի Մալաւ Մարգարուի զերեկոսանքները, զուրոյր աշակերտներն ու աշակերտները պիտի արտասանեն, պիտի երկն, պիտի արտասանեն և պիտի ներկայանան երկու ճախանքի փինկներ:

Ճաշարութեան պիտի փոխուի Մարի Լուիս համայնի խմբական երգերով և նախաճախ:

Ճամբար Կը ճախանքի Գաւ Քարմանի Եւ Տէրին, Երանուհի ճիւղի ճախին՝ 21 Ռի Փ. Տիւրան, Անիկի մէջ՝ Տէր. Քարմանի՝ Տէրին 24, Ռի Պլէսի մէջ ՄԵՐԱՆԻՆ:

Մտապաղ տալ է:

Ճամբար Կը ճախանքի Գաւ Քարմանի Եւ Տէրին, Երանուհի ճիւղի ճախին՝ 21 Ռի Փ. Տիւրան, Անիկի մէջ՝ Տէր. Քարմանի՝ Տէրին 24, Ռի Պլէսի մէջ ՄԵՐԱՆԻՆ:

Մտապաղ տալ է:

Մտապաղ տալ է:

Մտապաղ տալ է:

Մտապաղ տալ է:

Մտապաղ տալ է:

Մտապաղ տալ է:

32, Rue de Trévise — PARIS (9e)

ԿՈՄԻՏԱՄ
ՓՈՂՈՑԻ ԲԱՏՈՒՄԸ ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ ՄԵՋ

— 0 —

ՆԵՐԿԱՅ ԵՂԱԻ
ԱՐԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՄՈՍ

Շարաք Եռեխին 13ին, Ամենայն Հայոց
 Էպիսկոպոս՝ Ընդունելով պաշտօնական
 հրահանգը Ալֆորդիի Քաղաքապետու-
 թան, հուշար Հանդիսաւորապէս մերտե-
 լու կոմիտաս Վարդապետի անունով, Ս.
 Գրգոր - Գեարտոն Հայոց եկեղեցւոյ փո-
 ղացը, որ սինչ այլ կը ընչուէր ինչ տէ
 Գրգոր:

Սմեռային Հայոց Կաթողիկոսին կ'ընկե-
րեմախին Սերովբէ Արք. Մանուկեան,
գաւաղանակիր Նարեկ Վրդ. Շաքարեան,
Գիւտ, Զարեհ, Նորվան վարդապետները
և Գ. Վարդգէս Շահապեան որ հանդի-
սութեան ժամանակ պիտի թարգմանէր
և Կ. Մարտիրոսեան կողմէն:

Ժամը 16ին, Կաթողիկոսը կարճ այցելութիւն մը կ'ընէր Քաղաքապետարան ուր իրեն բարի գալուստ մաղթեց քաղաքական Պ. Յրանչեւքի:

Այսպէս, Կաթողիկոսը իր չբախուած բով
կառաջնորդութիւնը փախէ տէր Սփան, ուր առ
հաճախ չոճ բաղձութիւնը ծափող շունն է
Կաթողիկոսը, ու երբ կը մաներ մարդա-
օրակ, Սիփան-Կոմիտաս երգչախումբը՝
գեղարարութեամբ Կարալիս Ակրիկեանի,
Էկնոյ Պոլսեցի իւրացի:

[illegible]

Վաղկապես անուշեր տալով այն փողոց-
ցին, որ կը տանէ շատիկ եկեղեցիներ, որ-
քանցեալ տան անոն երբ փողոցապետը
ճարտասան հողին վրայ, կը փորձէր վե-
րադնայել իր խնայականութիւնը գոր իւր-
մէ խառն էին հայ ժողովուրդին թիւն-
մանը, միջակով այն փողոցը կոտի -
տա անուշակ, մենք կը մնայունք մեծ
կարգիւն ու մեծ հայրենասէրը:

Եւնայալէն, փախուող կը կատարենք
հոս, այն հանդիսութիւններուն, որոնք
տեղի ունեցան իր ծննդեան հայրենա-
մէջ:

Յետոյ Գ. Ֆրանչիսքի՝ Արթուրիլի քա-
ղաքէն անունով Կաթողիկոսին նուիրեց
Անդի բրնձիղեայ անօթ մը եւ ժամացոյց
մը որ ժանդաւայն կուտայ ժամը բոլոր
կրկնէրուն:

Փոխ-գաղութացու Պ. Արմանն Նշանեան
բարձրագու Էղզու Հայութեան անկեղծ
բարոյամբներն Նանդէկ ասպետական եւ
ազգայնական Յրանալիք եւ շնորհ թէ
հոգ Նախ, զգալով ամանն չէ Ազգոր-
վիւն արգասաւանդն Ողջունելու բարե-
խմած Ներկայի իմեր Ամենայն Հայոց
ժողովրդական որուն Նորհիւ Կոմիտաս
Փաղոց բացուող իր արժանաւայելի ի-
մասար կը տանար:

Մեկնանք Սփորյիլի Հայկ. միութ-
նինքնու կողմէ՝ Կաթողիկոսին յանձ-
նեմ մանկերսոսն ու մը, որպէս յիշա-
տակ:

Սիւնն - Կոմիտաս երգչատարը՝ յա-
նդարար երգէս ամենահ Կոմիտասի բն-
ականագործութեան հետ:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻ
ԽՆԱՄԱԿԱԼ ՈՒԹԵԱՆ

սփորի կամուրջին շինութեան
Ոսկեղջիւր պրայ աւ Երրորդ
ի մը անհրաժեշտութիւնը զգայ
ով, 1968 տարւան վերջեր
մեր Համայնքային Հաստ
ներու շէնքերու ապաստարան
Հարցը սկսած է խնդրոյ նիւթ

Գլխավոր Որդանոցի նախորդ
Գլխավորն էր առանց պաշտօնակա-
նության սպասելու, 1969 Յունուար
ամսի 1-ին պաշտօնավարումը
սկսեց Գլխավորն էր առանց պաշտ-
օնակալության սպասելու, 1969 Յունուար
ամսի 1-ին պաշտօնավարումը սկսեց
Գլխավորն էր առանց պաշտօնակա-
լության սպասելու, 1969 Յունուար
ամսի 1-ին պաշտօնավարումը սկսեց

ամակալութեան ատենապետ
ԳՐԱԴՐԱՄՃԵԱՆ անձնապէս քաղ.

ա. ա, իմ չինարի եար, Զիգ տո
լուսնակ անուշ:
ա Սահեայն Հայոց Կաթողիկո
սուկյաւ:

նք կուզանք Ս. Էջմիածինէն
ն ուր Կոմիտաս Վարդապետը
ու աճեցաւ իմացապէս եւ հ
ն որուն յիշատակը սուրբ է
համար: Երջանիկ ենք որ Ալֆո
րիզուցիյն անունը պիտի կրչու
սի անունով:

[illegible]

ժողովուրդը իր դարձյալ խաղաղ
յան ձևեց նուէր մը:
Երազմատակին «Պահպանիչ» էն
ս ուր իս եկանք մարզարանէն:
Իս ղլխաւորութեամբ քաղաք
ն եւ կաթողիկոսին հսկայ թ
ած ժողովուրդը ոտքով կ'ուղղ
ած փողոցը:

... տան մը պատին վրայ ֆրանսիացի
Լեոպոլդին գրօշակը կը ծածկէ
խտաւիր: Քաղաքապետ Պ. Յր
կը հրաւիրէ Ամենայն Հայոց
կոսը որ վերցնէ գրօշը:
Կապանուի նոր փողոցին անու

RUE KOMITAS
1869-1935

առաջին անգամ այդ նոր ձամբ
նք եկեղեցին հայկական ուր
ո՞ր կը դառնայ աւելի հոգեպա
թողիկոսը անգամ մը եւս Տեր
իր օրհնութիւնը կուտայ հաւա
րուն:

տարեկրուքեան մէջ Աւֆորիլի
ներս պատմական օր մը սպրի
դպակտ, Մեծդ Վարդապետ
մենք կը յայտենէք
աչեսցեն եւ յաօք լիցին
Խորհիւն ինձ չար :

պետ Տոբթ. Ֆահրի Աթապէ
կացութիւնը պարզած՝ Է. 196
17 թուակիր գրութեամբ պ
Քաղաքապետարանի օժան
խնդրած է բարուք լուծումի
համար:

Սիկեոյի ատեն Կալիֆալիան
և. ժեժ պարզեցով մը չըբ
Սիկեոյի մամարնոցի շնոր
որանոցի մը շինութեան յատ
պարտատուամ եւ յարակից
ւերթուղիերով 1969 Փետր
299 Համար զրութեամբ Շ
Տնորնութեան — Իմար Մի
— զիմում կատարուած է
ստանալու Համար :

Բայց հախախտ Մամախանյանի հետապնդումներն էլ չհանգեցրին լիարժեք կողմից Լևոնի արտառ ընդամենը հրապարակել, Անգարա դրվառած օրվա զարթոթը Կաստանայի շէ: Միայն թէ տոնակից Միլիտարի Կրկնակի Տնօրէն Յուսէօն 1970 թուականի ի հոգով զտրվեալ Մամախանյանի հետապնդութիւնը տարբեր չափերով մէջէ բարձիք Գալփայի կերտութիւնը, ինչպէսզէլ որ չնկէր արժանապատճան չէ 1934 թուականի ցանկին իջլ եւ կարելի որոտակից սեփականութիւնը Միլիտարի կայտարար 1934ին չէ եւ Մարտակից բնօրինակներն որոտակից նշուրկումն էլ, սակայն իսկ զժողովրդականաց

Մարտ Այսանի ԲՀտնականի անունով
ծանադորուն է և և իրան 1946
և կազմ է Գաղթականի անուն
ստանալը: Մինչև 1936-ին իր
Հասարակական հաստատություն
նունով է և իրավաբանի վարչություն
կազմ կարողանալիս պարզ քննել
կամ իր պնդումը թէ՛ պարզ հ
Թիւնները չեն իրար անհավան
կատարել: իր կողմից են ետև
նկատ, քննառն կամ ներկայացնել
ընտրել, անհիմն է իր կողմ
Համար իրենց անուն թափում

Կերպարան Տնօրենության
Քբհնք նմանակարժան կզգ
Քանք Տնօրենության կատար
մումն անտեղադրի մեքոմք
1970 Յուռուար 20ին 317 Համո
նայրով Բմբանուդրի կիզաքի
Քանք կրկին զիմո կատար
կիզաքի Տնօրենության Համո
Քնք այս զիմոնայիր Պ
Գամբրի կ նմանակարժան
ներկն Պր. Գալուկա Ուրուր
Նմանայրի մէջ Կարքնրու
բնուրնան յանմուռն է :

Այս դրամական ալ 1910 Փետր.
Տ. 6-ը 446-566 Համադրու Քե-
տախան արտաւած է, միշտ ա-
լու Քեմադր Քէ Սիւհեաւը
1936ի ցանկին մէջ չի գտնու-
եալի կեդրոյ ալ միջոց բանա-
յալաւարտուած է թէ Մալը
նշեալեալեանցման պատճառաւ
գտնի ենթադրութիւն, Գալֆալ
ալ իբր համայնեային հաստա-
ւորութիւն գտնութիւն ունեանալ
էնչերն ու կալուածներն ալ
ցտիկ վաւորներու Բնչ-
Քան:

Այս վրդովիչ կացութեան ֆաշեան նշամակալութիւնը իւր դիմումներ կատարած է իշխանութեան մօտ եւ թէ որոշը իրաւական զեւտի վրայ Առաջդ Անգարայի մէջ դիմում ուած է Վճարեկ Ատեանի նախագահ եւ Հին ու նոր Վազգէնեան մէկտեղութեամբ քննարկելու համար:

ՕՐԻՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ՝

ԿՈՒՆՏԱՆԱԿԱՆԱՐԱՅԻՆ մէջ ֆութպոլի
շեքերները մրցումներուն Պրադէ յաղ-
ութեց Ուրուգուէյի 1է դէմ 3 կէտով, մինչ
Գերմանիա 4է դէմ 3 կէտով կը պար-
տուէր Իտալիայէն երկարարձգութեան
կտք: Գերմանի օր աշխարհի լամպին հա-
մար պիտի մրցին Իտալիա եւ Պրադէ:

ՆԱՆՍԻԻ մէջ Ժիւթար տ'աւակնն եւ Սու-
լաւ չէն կրցած իսկ խօսք ստնկը ընտրո-
ղայ Հանքաբարդոյն որ կ'ապահովէր իր
քի Սուլայի բնակներէն որոնք պաշտպա-
նէնու համար ընդդէմ Ժ. Ժ. Սուրբան-
Շըպէչեւի: Խանքաբարդները դանազան հո-
սանքներու վրէ պատկանէին, առեւտրա-
կաններու պաշտպան՝ Նիկոլայն մեղէն
մարդիկաներ:

ՍԵՆՏԵՆՏԵՐ Խորհրդային զինականը
որ արգելափակուած էր յիմարանոցի մը
մէջ, ազատ արձակուեցաւ: Սաքարով եւ
կարկ մը այլ զիտուններ միջամտած էին
այս ուղղութեամբ:

ՀԻՈՒՅՆ յայտարարութիւն մը բրած
է վերջին դէպքերու առթիւ եւ Հշտած
իւր հետեւեալ առնչեալ դժուար օրերը ան-
ցուցած է: Այն ապաւորութիւնն ունիմ
իւր ահաւանքու դաշտի մը մէջ կը բա-
լւած: Կ'ըսէ Յորդանանի թագաւորը:

ՈՐԴԻՆԵ փորձեց ուրախալ տեսնական
դժուարութիւնները զորս ունի Ամբերիկա
և կարող մը յանձնարումներ կազմեց
որպէսզի կացութիւնը քննեն:

ՆԱԽԱՐԱՐՆ Եւսաբ առնիկապէի լրագրողի
մը յայտարարեց, թէ Նիկիայացիք հիւ-
ղեն լաւ յարաբերութիւններու վերա-
հաստատում Մ. Տառնանդեան հետ։
Նախագահ Նիքորք, դիտել տուաւ այս
առթիւ Նաաբ, իր հիլիսնախոթիւրը ի
դոքմ պէտք է դնէ Իսթայէլի մօտ, որպէս-
զի այս վերջինը պարեմ է իր դրաւած հո-
գիւրը։

Պերբիլի, որուն դրսուր յայտարարութիւն
այ ամբողջին նպատակուր կ'աժմ է մեր
ստակակներուն: Խորհրդակցութեան ա-
մար զինուժ կատարուած է նաեւ ծածկո-
ւածադէտ իրաւարաններու եւ սնանդ ալ
հաստատութեամբ 1970 Ապրիլ 21ին դար-
ձեալ Աղօտարու Բնէ զինուժ կատարուած
է Վոդոփորսկի Բնէ: Տնօրէնութեան:
Սակչին 1970 Մայիս 5ին կրկին 1936թ
ցանկերու պատճառարաններու մէջ

Ժուած է ձեր այս ղիմումը։

Գափախեան Խնամախալութիւնը ան-
վճարով 1970 Մայիս 8ին պաշտօնապէս
ղիմած է Գարշապէանութեան, բայց ցարդ
այս վերջին չբռնութեան պատահախն
տաղածն է։

տեղի թեթևամտությունների պատճառով թշնամի համայնքի ղեկավարները հրապարակում են համայնքի ղեկավարների անունները, որոնք համայնքի ղեկավարներն են համարվում ըստ իրենց իրականացրած աշխատանքի որակի։

Ի դիմաց Գալփայեան Որբանոցի
Խնամակալութեան
Ատեհադպիր ՀԵՐՄԻՆԷ ԳԱՆՈՒՍՏԵԱՆ
Եւ Ստեփանոս ԿԱՅԻՆ ԵՐԱՐ

« LIC. 18 »

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Մինչև — Այդ Տիկին Ե. Պալապեան
և գաւակները, Տէր և Տիկին Ե. Պալ-
ապեան, Տէր և Տիկին Բ. Կարապետեան
հոգեհանգիստեան պաշտօն կը խնդրեն ի-
րենց ամուսնին, հոր և եղբոր՝

ՅԱՅՈՐ ՊՈՒԼՈՒՐԻՍԻՆԻ

մահուան ցատատանքին առթիւ, այս Կի-
րակի (21 Յունիս) Լիւիս Ս. Յակոբ եկե-
ղեցոյ մէջ։

×

Դպրոցատէր Տիկնաց Վարդարանի
Հիմնադրութեան Յիշ տարեդարձին ա-
ռիթմով հոգեհանգիստեան պաշտօն կը կա-
տարուի Դպրոցատէրի հանդուցեալ հիմ-
նադիրներուն, բարերարներուն, խնամա-
կալուհիներուն, ուսուցիչներուն և պաշ-
տօնատէրներուն համար (21 Յունիս) փա-
րիկի եկեղեցոյ մէջ։

Կը հրապարակուի անոնց յիշատակը յա-
զդները։

ԱՂԲԱՏԱՆԵԱՄԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԵՍԸ

Կիրակի, ՅՈՒԼԻՍ 5 ժԱՄԱՆ 10-22 — ՀԱՆԴԱՏԱՆ ՏԱՆ ԴԱՐԱՏԱՆԻՍ 10-22
44-50 Այլմիտ Շաղ տը կայ, Մանդարնաձի

Գեղարուեստական բանին կը մասնակցութիւնը կը ընէ ՀԱՄԱՄԱՐԴԻ պարա-
մարը, պարզեւտարուած Ա. Ժրջանակով էփիէյի միջնորդային ֆետիլիպի
ընթացքին։

Կիտորան ընտիր հաշարացակ — Կը յանձնարարուի ռուսիկի բերին
ԱՆԱՂԻՄԱԿԱՆ ՇԱՏՈՒՄԻՐՈՎ, ԽՈՐՈՂԱՎՈՐ ԲԵ ԿԵՍՈՐԻՆ ևս ԲԵ ԵՐԵՎԱՆԻՍԻ
Հուրթ մամանցի քաղաքի օր մը անակիտանք, գեղարուեստական հաթ բանին,
աղագային պարիկ, երգ, խաղա՝

ԲՈՄԳՈՒՄԱՆ արհեստագործատարաններով
ՀԱՐՏԻ և ԳԵՐՈՒՄԻՔԻ խաղեր

ՄԻՆՏԻՔ 5 ԳՐԱՄԻՔ, ՈՒՍԱՆՈՂ ԵՒ ԵՐԱՄԱՆ 2 ԳՐԱՄԻՔ

Ամսերի պարագային պէտք եղած ապահովութիւնները ձեռք աւանուած են
ԵՐԱՄԱՆ — Հանգստեան Տուն երթալու համար, շոգեկաւէ անկի կտա տիւ խոնմ
մինչև, Անկիմէ-ՊԵ, անցնիլ կամրաքի և թիւ 6 օրապատկով ինչի կրօյի կայանը
ՇՈՒԿԻՄԱՐԻՔԻ ժԱՄԱՆԻՐ — 10,15, 10,45, 11,15, 11,45, 12,000, 12-15,
12,45, 13,15, 13,45, 14,15, 14,45, 15,15։

ՆՈՒԵՐ

Դպրոցատէր Տիկնաց Վարդարանի կը
տարիներ Տէր և Տիկին Գրիգորի-Բարկէ-
ման և գաւակները 150 Գրանդ։

ՓՈՒՄԱՆ ՏԱՂԵՄԱՍԻ

Տէր և Տիկին Օննիկ Բուֆանեան ի-
րենց կրօնատէր Գ. Գեորգ Թերթիշեանի
կոնֆաի մահուան առթիւ 50 ֆր. կը
տարիներ Առնոյիլի կապույտ խաչ մա-
նանքիւրին։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍ

Կապույտ խաչի Դաշիկի մահանքի
Մարտիկի դպրոցի յանձնարարներին կող-
մէ 26 Յունիս Ուրաթի երեկոյ ժամը
20,30ին, Միւսիւնեան արահին մէջ, Դ. իւ-
ֆաիւն, զիկապուրիքեան ուսուցիչներ
Տիկին Զ. Պոլապեանի։

Մատնքը ազատ է։

le roman de l'Arménie martyre

VICTOR GARDON

L'APOCALYPSE
ECARLATE

couverture de Carzou

CALMANN-LÉVY

ՇՆՈՐՀԱՄԱԿԵՐ

Սերաստիկ Նահանգայի Մարտա Լե-
ստմանիւրաց Միւսիլիւն շորհանա-
թեան ստացած է Գ. Սիւր Սիւրիւն
50 ֆր. փոխած ծաղկապատի, հանգը
կայ Միւսիւր Վարդարանի մահուան
առթիւ։

×

Կապույտ խաչի Վաշիկի մահանքի
շորհանգիստեան ստացած է Տիկին
Վերնիկ Նահանգայի 50 ֆր. Անարան
աղագային քաղաքի առթիւ։

ՅԱՄԱՍՏԱՆԻՆԻ

ԱՅՈՐԱՅԻԼ — Զ. Ե. Դ. Ս. Միւսիւն
Երեւանի խաչի կապույտ խաչի Վաշ-
իկի Զարեանի յանգիստեան մաշ-
իւն ապա առթիւ իր զաւակներին հաշ-
իւն խաչի Տէր և Տիկին Անարանի և
զաւակներին։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԱՅԻԲ

ՄԱՐՏԻՍԸ - ԵՐԵՎԱՆ

ԱՌԱՅԻՆ ՈՒՂԱԿԻ ԹՈՒՄԻՐՈՎ

Երթուղաք յառակ ձեթիկ-Մի 9 օղանաւով

Միւսիւն ՄԱՐՏԻՍԸ-ՄԱՐՏԻՍԸ օղակալանք Օղա. 13 Հինգաբիթի ժամը 21ին
Վերադարձ Մարտիկ, Կիրակի Օգոստ. 30 ժամը 2ին

ՀԱՄԱՐՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԳԻՆ՝ 2995 ՖՐ.

ԱՅՈՐ ԳԻՆԻՆ ՄԻՋԸ ԵՆ. — Օղանաւով Մարտիկ - Երեւան երթուղաք
աղագային աղակալանքները, առաջին կարգի պահուիլ (Արմենիա կամ հաւա-
հաւաւաւ), երկու հոգեկոյտ սննդանքները մէջ, քաղաքի, օրական երեք հա-
շ (հաւաւաւ), զերեկուան և երեկոյան հաշ, սպասարկութիւն և թաղ։
Ձեր փոխադրութիւն 50 քիւ պակամի մարդ զուրկ։ Սորդային վիզի ծա-
կերը։

ԱՅՈՐ ԳԻՆԻՆ ՄԻՋԸ ԵՆ, օղակալանք թաղեր, լոպիկին և անհատական
ծախերը։

Renseignements et inscriptions chez :

- MARSEILLE
— VOYAGENCE, 1 bis, La Canebière — Tél. 20-21-66, 20-07-37
— Mr. Dieran CAZARIAN, 14 Boulevard Vauquois — Tél. 48-86-19
PARIS
— Cie de Navigation Mixte, 1, Rue Scribe — Tél. 073-50-32
LYON
— Cie de Navigation Mixte, 3, Rue Président Carnot — Tél. 42-22-70
TOULOUSE
— Cie de Navigation Mixte, 15 bis, Bld Bonrepos — Tél. 62-12-39
PERPIGNAN
— Cie de Navigation Mixte, 14 bis, Ave. du Général de Gaulle — Tél. 34-22-34
TOULON
— Agence Maritime Gaillard, 17, Place de la Liberté — Tél. 92-24-36
AVIGNON
— Sud-Est Agence, 1, Ave. de Lattre de Tassigny — Tél. 81-62-50
AIX-EN-PROVENCE
— EURAFRAQUE, 11 bis, Cours Sextius — Tél. : 26-21-26, 26-41-31

L'APOCALYPSE ECARLATE

ՀՐՈՒՄԱՆՈՑՑ

Հատորին հրատարակութեան առթիւ,
հեղինակը Վիգոր Կարտի և ձեռագրի
կը դիրը այս Շաղաթ ժամը 14,30ին
ստեղծ ինչիւ երեկոյ։

Maison de la Presse
227, Rue P. Vaillant-Couturier
Alfortville

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL « MARATON »
32, Rue de Trévise — PARIS (9°)

Կապույտ խաչի Գալիկի մահանքի
կը կապույտ խաչի գրապատու ձե զիկ
Շաղ տը լա լաւա 5 Յունիսին, առ-
աւանք ինչիւ երեկոյ։
Օրոգուրը կը ինչիւ առաւանք ձե
հիւր Տէր Սուրա Մանթիլիկին։ Վեր-
ադարձին կը հաշին Գալիկ ժամը 22ին ա-
ռաւ։
Առաջին արձանագրութիւն հետախոյզ
Տիկին Թաղեանի 878-27-35 կամ Տի-
կին Գույանեանի 208-71-79։
Գին 20 ֆրանք։

COLONIE DE VACANCES

JEUNESSE ET ACTION
LE FAU par ROISSARD (Isère)

25ème ANNÉE

Յալիս 1-31, 7-14 տարեկան մանկներու համար։

Բանակումը Հիմնադրութեան 25ամեակը պիտի տանուի տեղւոյն վրայ, Յունիս
14ին, խախալաւիքեան Երթուղա Երթ. Վարդանանի
Բանակալարը ունի արձանագրութիւն խախալաւիքեան սննդանքի Յունիսին,
Օգոստոս և Սեպտեմբեր ամիսներուն համար։

Արձանագրութեան համար դիմել
Pasteur Arthur HELVAJIAN
6, Place de la Rotonde, St-Jérôme MARSEILLE (13e), Tél. 62-85-10

ԿՈՐԶԻԲ ՆՈՐՈՒԳԻՆ ԶԵՐ ԲԱՅԱՐԱՆԸ,
ԶԵՐ ԳՐԱՄԱՆԵՆԿԸ ԿԱՐ ԳՐԱՄԱՆԵՆԿԸ

ՈՐՈՐԻ ՊԵՏԵ Է ԴԻՍԵԼ

ՄԵԿ ՀԱՍՏԵ

ԲՈՂՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵՐ ՀԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

POUR TOUS VOS PROBLÈMES

Peinture et Papiers peints
Revêtement de sols plastiques, nylon
Moquettes laine et synthétique

Faites confiance à un spécialiste que vous connaissez

THOMLAC

16 bis, Bld. de Sébastopol, PARIS 4°) et carrefour de l'Éléphant à PALAISEAU-91

DEVIS GRATUIT SUR SIMPLE APPEL : 272.26.61

ET VOUS TROUVEREZ LES PEINTURES THOMLAC :

PARIS (4°), 16 bis, Bld. de Sébastopol PALAISEAU, Carrefour de l'Éléphant
PARIS (12°), 52, rue de Châlon — ARGENTEUIL, 5, rue de Fresne-Bast
ASNIERES, 136, rue des Bourguignons - FONTENAY-sous-BOIS, 48 bis, rue Dalarac

— Հազար թէ տղան մեկնած էր, Արա
էֆէնտի դուրս ելաւ իր սենեակէն, մտաւ
հօրը դրասենեակը, վայրկեան մը մնաւ

ՀՈԳԵՆԱՆԳԻՍՏ

Տէր և Տիկին Լորէս Բարսեղեան և զսակեր Արար, ու ընտանեկան անդամները կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգիստն պատան կը կատարեն 28 Յունիս Կիրակի առաւօտ Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, իրենց մօր, մեծամօր և անդամակնի,

ԱՅԻՐ Տիկին ՄԱՐԿԵՆԻ ԲԱՐՍԵՂԵԱՆԻ (Արարեանի, Մանասան զոյա)

Հիշատակին, անոր մահուան ճառատունքին առթիւ:
Ի գիտութիւն ողբացեալին յիշատակը յարգողներուն:

Հ. Յ. Գ.

ՓԱՐԻԶ. — Հ. Յ. Գ. Մարտիոս Բէշլըրեան խումբի Ժողովը այս Զորհըրդարի իրիկուն ժամը 8.30ին, սովորական հաւաքաժողով:

ՈՒՄՈՒ — Հ. Յ. Գ. «Կարանդան» կոմիտէին ընդհ. Ժողովը կը հրապարակէ իր ընդհանրական այս Ուրախ իրիկուն ժամը 20.30ին, ասոր հետեւ հաւաքաժողովին: Կարեւոր օրակարգը: Պարտաւորել ներկայութիւն:

ՓԱՐԻԶ. — Հ. Յ. Գ. Բաժնի խումբը Ժողովը այս Երեսօր իրիկուն ժամը 9ին Մարգիթի ճան մէջ:

— ԴԱՇՏԱՀԱՆԳԻՍ —

ԴՊՐՈՍԱՍԻՐ ՏԻԿԻՆԵՆ ՎԱՐՈՒՄԱՆԻ ԱՄՈՎԵՐՁԻ ՄԻՐՅԱՆԱԿԱՐԱՇԽՈՒԹԵԱՆ

տեղի պիտի ունենայ Յունիս 28, Կիրակի ժամը 15-22 դպրոցին եռվատան պարտեզի մէջ

ԳեղարձակՅԱՆԱԿԱՆ ՃՈՌ ԲԱԺԻՆ, երգ, նուազ, պար
Նուագախումբ՝ Երեսօրական պարտեզի ճամբար:
Դիւրամտելի պիտի լինի:

Մախչերու մասնակցութիւն 5 ֆր.

Հարգողակցութեամբ միւրոց — Էկիզ տը Փանթիէնէն առնել 147 թիւ օրովորուր և իրեն Ռեյնո-Փալիյոն:

ՀԱՐԱՆԱԿԱՆԻՆ

Լիւնի Տէր Աստղ. Եկեղ. Կարգովիւնը ստացած է հետեւեալ դրամները, եկեղեցւոյ կնիք Ազգ. Տան նոր Հնգեր շինութեան հաշուին և շնորհակարարութիւն կը յայտնէ բոլոր ներկայութեանը: —

Տէր և Տիկին Քր. Թովմատեան 5000 ֆր., այր Տիկ. Ե. Յաննիսեան 2000, Քր. Ժաք Բէրդան 1000, Կոզմովի Շալ Ազգ. Միութեան 600, այր Տիկ. Ռոսէ - րէշեան 200, այր Տիկ. Մ. Տէպեան 200, Քր. Ֆելլաւեան ընտանիք 150, Տէր և Տիկին Ա. Թովմատեան, այր Տիկ. Թ. Շալապեան, Տիկ. Ա. Ռեշեան, Քր. Ա. Բոլաքեան, Տէր և Տիկին Մամուրեան, Քր. Կըրդ Լիկոյանեան, այր Տիկ. Բ. Կարապետեան 100ական ֆր.: (Շար.)

ՓՈԽԱՆ ՄԱՆԿԵՂԱՍԿԻ

Շէրիեան և Տովմատեան ընտանիքները 100 ֆր. կը նուիրեն Կապոյտ Խաչի օգտփոխութեան կայանին, փոխան ծառիկ - պատիկ Միխայիլ Գալպէլեանի մահուան առթիւ: (Մանաս Յատուցէն):

ՅՈՒՏԵՍԵՐ

ՀԱՄԱՆԱԲԱՐԵՐՈՒԹՅԱՆ Միութեան վարչակ. մասնաճիւղի ընդհ. Ժողովը այս Ուրբաթ 28 Յունիս իրիկունն ժամը 9ին, Հայ Երեսօրը, Ընդհ. Միութեան քրտնէ մէջ Ռեյն Ժամայութիւն: Վարչու - րիւնը կը փոխարէ որ Վարչակ. բոլոր Տարիներու կնիք սովորական ներկայ գտնուին այս Ժողովին:

ՊԱՆԵՈՒ ԳԱՆՆԵՐ

ՏԱՐԵՎԵՐԻՆԻ ԴՊՐՈՍԱՍԻՐ ՀԱՆԴԻՍ Բարձր Հայտարարութեամբ ՍԵՐՈՂԻՆ ԱՐԲ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ, Կիրակի 28 Յունիս ժամը 15.30ին, Գրեհի ճակարակապետութեան Սալ տէ Գէթի մէջ Ռեյն Ժամայութիւն:

Երգ, արտասանութիւն, կնիքանի պատերի, Հայկական պարեր և հանգիստակցութեան, ղեկավարութեամբ՝ ուսուցչուհի Հ. Փարթեմեան:

Հանդէսին իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն նախկին և նոր բոլոր աշակերտ - աշակերտուհիները:

Կը մասնակցէ Նախկին պարսիկները: Մասե՛ Գ ֆարսեր:

Տոմարը կանուխէն ապահովել և կը խնդրեն ճշգրտութեամբ ըլլալ:

Հարգողակցութեան միջոցներ՝ օրն - պիտի 188 եւ 197 Փորթ մ'Օրէնսն և իրեն Ռեյն Ժամայութիւն:

ԱՄՈՎԵՐՁԻ ՀԱՆԴԻՍ

Կապոյտ Խաչի Փարիզի մասնաճիւղի Հայկերէն դպրոցաւոր տաղերէն իր փոխան Հասարակ ընդհ. կ'ունենայ 25 Յունիս Հինգշաբթի Կիրակի ետեւ ժամը 4-7 Մարտիկի ճան արտնէ մէջ 17 Ռեյն Գրեհ: Կը հրապարակէ ծնողները և ընդհ. ընկերութիւնները:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ ՏՐԱՆՍԱԿԱՆ ՇԵՐԱՍԵՄԻՐԻՆ

Այս Կիրակի առաւօտ ժամը 9.30ին, հետաւորիկ-Ա. կայանէ՛ն՝ Ամենամեծ Հայոց Կարգալիւնը այցիւր-իւնը Ժողովը:

ՇԱՒԻԼԻ ՀԱՅԿ. ԴՊՐՈՑ

Միտքայ զարոյցի տարեշրջանը կը փակուի այս Երեսօր կէտքէ վերջ ժամը 15ին:

Միտքները և համադրները կը հրապարակէ իրենց ներկայութեամբ զարեւոր - մեր փորձիկները, որոնք պիտի արտասանեն և երկն ղեկավարութեամբ ուսուցչուհի Տիկ. Փափաղեան:

Մուտքը ազատ է:

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՍ

ՕՐԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՑԱՆ

Կապոյտ Խաչի մասնակցներու կայանէ՛ն Յուլիի մէկունը Յուլիս 1ին առաւօտ - եան 7.30ին Սըրտա Մոնթրուքնէ:
Կը խնդրեն ծնողներին ճշգրտութեամբ ըլլալ:

ՄԱՐՏԵՐԻ

Մարտիկի խումբը կը մէկնի Յուլիս մէկին, Զորհըրդարի առաւօտ ժամին: Ժամագրաւոր՝ Կառ Ալեք-Շառլ, Ժուստին Ժոմ:

VISITEZ L'ARMÉNIE

REALISATION: CIT (France S. A. et AIR-FRANCE

ԱՅՅԵԼԵՑԻՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՆՐԱՄԵՆՈՐ CIT et AIR-FRANCE

Ձեզ կ'առաջարկէ երկու ճամբորդութիւններ ղեկով

ԵՐԵՒԱՆ

Ա. ՄԵԿԱՆՈՒՄ՝ ՕԳՈՍՏՈՍ 4-18

ՄԱՐՏԱՎԱՐԱՐ ՃԱՇԵՐ, ՄԱՐՏԱՎԱՐԱՐ ՊԼԱՆՈՒՅԻՆ (Արմէնիա)
Շէրլապոյտի Սեան, Էյֆիանի, Գեղարք Սարտարապատ, Միլեանապոլիս և այլ տեսարաններ և պատմական վայրեր և ճարտարաւոճական հիմ - նարկներ, որոնք պարտեզի մէջ միջոցաւորել տալիս ճարտարութեանը նրք ու դարձ օրնամալով՝ Ժողովուրդ Ժողով, բոլոր ծախիւնը 2500 ֆրամբ

ԱՄԱՆԱՆ ԱՄԱՆԱՎԱՐ
Renseignements et inscriptions:
Mr. AZNAVORIAN, 164, Avenue Cantini, Marseille (8e) — 42-80-59
Agences de Voyages CIT, 3, Bld. des Capucines, Paris (2e) — 073-40-85
Agence de Voyages CIT, 2-4, Rue Abel, Paris (12e) — 344-64-29
Agence de Voyages CIT, 70, Rue Ed. Herriot, Lyon (2e) — 42-66-92
Agence de Voyages CIT, 16 Avenue de Verdun, Nice — 87-81-69
Agence de Voyages CIT, 9, Promenade de la Croisette, Cannes — 39-47-82
Agence de voyages CIT, 3 Place de la Bourse, Marseille (1er) — 33-71-10
Agence de Voyage CIT, Rue Aristide Briand, St. Etienne — 32-88-95
Profitez des avantages offerts par le CREDIT VOYAGE AIR FRANCE/SOVARC
Versement comptant : 30 % solde en 3, 6, 9 ou 12 mensualités
(« LIC. 18 »)

ՈՒՆԵՏԱԳԻՆԱՅՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Օրդուեցէր լաւագործ եղանակին Հայաստան այցելելու ճամբար Ա. ՀԱՄԱՐՈՒԹՅՈՒՆԻՒՆ՝ Յուլիս 25ին Օգոստոս 8

Ա. կարգ 2400 ֆրամբ

ԱՐԲԵՆԱԼ պանդոկ

Բ. ՀԱՄԱՐՈՒԹՅՈՒՆԻՒՆ Սեպտեմբեր 11ին 25

Քաղաքի ճամբորդութիւն: Երբեք միջոց Բ. Միութեան այցելութիւնը:

ՎԵՐԿԱՐԿՈՒՆ՝ երկու օր Լեյմիլլա այցելութիւնը:

Առաջին կարգի պատարարութիւն Մոսկուա, Լեյմիլլա և Երեսան (Արմէնիա պանդոկ) Հայաստանի մէջ աճեցնող պայտարի տեսարան վայրեր Գիւլ 2450 ֆրամբ

Գ. ՀԱՄԱՐՈՒԹՅՈՒՆԻՒՆ Հոկտեմբեր 1ին 15

Ամեն օր զանազան պայտարի տեսարան վայրերը: ՄԱՏԵՆԱԼԱՐԱՆ, ԶՈՒԱՐՈՒՆՑ, ՀՈՒՓՍԻՆ, ԵՐՄԻՍԻՆ, ՄԱՐԱԶՈՒՐ, ՍԵՆԱՆ, ԳԱՌԱՆ, ԳԵՂԱՐԻ, ՕՇԱԿԱՆ, ՍԱՐԳԱՐԱՊԵՏ, Էյպլիս: Այցելութիւնը դարձեալ Երեսօրը:

Ա. կարգի բնակութիւն և սպասարարութիւն Մոսկուա և Երեսան (Արմէնիա պանդոկ) Գիւլ 2350 ֆրամբ

Այս գինը կ'ընդգրկեն օդանավը երթուղորդը, փոխադրութիւնները, ուղիք փամբը և ամէնօրեայ պայտարիները:

Renseignements et inscriptions
SONIA COUMRYANTZ
TRIM VOYAGE
1, Rue de Sèze — PARIS (9e)
Tél.: 742-57-84 — 742-44-08 — 742-22-12

ԼԻՈՆԻ ՄԵՐՁ
GEORGES MAMAS, 25 Rue de Dedeu, VILLEURBANNE, Tél.: 52-33-39
ՄԱՐՏԵՐԻ ՄԵՐՁ
JACQUES CHELEKIAN c/o CROISIERES ET VOYAGES
102, Rue de la République
les Mercredi et Samedi de 15 à 19 heures — Tél.: 20-80-50

ՄԱՅԻՍ 28

ԸՆՏԱՆԱԿԱՆ ԽԵՆՈՑԻՔ ԱՎՈՐԱՎԱԿԱՆ ՄԵՐՁ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Գ. Ս. Մի - նասեան Երեսօրիկներ և Հոկտեմբեր - րեամբ Հ. Յ. Գ. Երբ. Կոմիտէին:

Այս Երեսօր իրիկուն ժամը 20.30ին Ագորդիկ Սալ տէ Գէթի մէջ, 22, Ռեյն Կոմիտէ:

Կը խափ ընէ. Ռ. ՄԿՐՏԻՆԵԱՆ
Ջաշուա (Նոր Սերտարի կողմէ):

Կը մասնակցեն — Նախկին և Կոմիտէ պարսիկները ինչպէս նաեւ Պ. ՊԵՏԻՆԵԱՆ և իր խաչի: Նախապարտը:

Միլեան լոյս պար, երգ և խաղեր:
Սեղանները ապահովել հետաձեռնիլով՝ Ա. Մարկիսեան 899-09-66 և Կարգի վերջ կ'ունեն Զորհարարները 365-67-52:

ՎԱՐՁՈՒՆ Է

CHABON SUR LIGNON (Haute-Loire)
Բարձրութիւն՝ 1000 մէթր
Սենտանի, խոստան, ճաշարանիկ
Հետաձեռնիլ
HOTEL LE RELAIS
St. Aygulf (Var) — 44-20-38

ԶՐՈՍԱԳՈՐՑՆՑ

Կապոյտ Խաչի Փարիզի մասնաճիւղը կը կարծանկրդէ դրամագրութիւնը զիս Երեսօր տը լոյ լաւա 5 Յունիս, տեսարանի միջին երկրի:

Օրընտըր կը մէկնի առաւօտան ժամ մէջ Տէր Սըրտա Մոնթրուքնէ: Վերադարձին կը հասնի Փարիզ ժամը 22ին առաւ:

Արմէնի արձանագրութիւն հետաձեռնիլ Տիկին Փաղապետեանի 878-27-35 կամ Տիկին Գալուստեանի 208-71-79:

Գին 20 ֆրանց:

ՅՈՒՇԱՍՏ

ԳԱՆԱՆԱԿԱՆԱՆՈՒՆ ԵՐԵՒԱՆԻ
Կիրակի 28 Յունիս առաւօտ, ՍԵՐՈՂԻՆ Ժամայութիւն Ս. Քաղաքի Լեյմիլլա: Մի - նասեան Կապոյտ Խաչի մասնաճիւղը կը կարծանկրդէ զիս Երեսօր տը լոյ լաւա 5 Յունիս, տեսարանի միջին երկրի:

Յետաձեռնիլ կը կարծանկրդէ զիս Երեսօր տը լոյ լաւա 5 Յունիս, տեսարանի միջին երկրի:

ՄԵՐՁ ԴԱՇՏԱՀԱՆԳԻՍ

Կապոյտ Խաչի Կարգովիւնը զարեւոր գէղը 5 Յունիս Կիրակի օր, Երեսօր Կարգովիւնը զարեւոր գէղը 5 Յունիս, տեսարանի միջին երկրի:

Բարձրագոյն հայկերէն տաղերով ճան - իւր տեսարաններ, ճաշարանիկ և Երեսօր տը լոյ լաւա 5 Յունիս, տեսարանի միջին երկրի:

Կարգովիւնը զարեւոր գէղը 5 Յունիս, տեսարանի միջին երկրի:

Կարգովիւնը զարեւոր գէղը 5 Յունիս, տեսարանի միջին երկրի:

Կարգովիւնը զարեւոր գէղը 5 Յունիս, տեսարանի միջին երկրի:

Կարգովիւնը զարեւոր գէղը 5 Յունիս, տեսարանի միջին երկրի:

Կարգովիւնը զարեւոր գէղը 5 Յունիս, տեսարանի միջին երկրի:

ՅԻՆԱՅԻ ԿՈՂՈՐ

ՀԱՅՈՑ ԿԳՁԻՆ

250-ԱՄԵԱԿԸ

(1717-1967)

ԺԲ.

Ս. ՂԱԶԱՐԻ ԵՐԸՐՈՐԻ ԸՆԿՐԱԶԱԿՈՒՄԸ
(1946-1966)

ԽԼԻ՜— Այս շահեկան յօդուածաշարք յոյս տեսաւ «Բազմավայր»ի մէջ 1967ին սկսեալ աւ արտատպուեցաւ «Յատաք»ի կողմէ: Վերջինը՝ յոյս տեսաւ «Յատաք»ի 1969 Մայիս 4-ի 6 թիւերուն մէջ: Ստորեւ, եր ակոխեմ հրատարակել վերջին մասը, որ յոյս տեսած է «Բազմավայր»ի 1968ի բացառիկին մէջ (նոր հրատպուի եղան):

Համայնաբանին պատմութիւնը սուր — տին (1945), մինչ կը զարգէր որդուն աւ հեղ թնդումներուն ու աւտորիւ ուսմ — րերուն, ու յաջեալուն ապրելը՝ դասուած հոգածասեր կը բանէին իրարու մէջ, նոր սահմաններ գծելով երկիրներու, Ս. Ղազար եւս կը քրտարար նոր հոգերու՝ քնդարակելով իր սահմանները:

Յայնաբանին մեծ սուն կը կատարուէր Հայոց Կոլլին մէջ աւ, ու ապրելն այն — քան չէին հրնուէր, իրենց Հայրենի երկիրին սահմաններուն քնդարակուեալով՝ որքան Միխիթար Արքայոս որդիները՝ իրենց փոքրիկ կողակէին հոգեբուն կրկն-նապաստուիւմ:

Միխիթարեան հայրենիքը, պահպատու-թեան մէջ ստեղծուած փոքրիկ Հայաս-տանը եւ թիւնարը...: Սակայն՝ առանց սուրի եւ թիւնարի:

Գաղափարի ու մշակոյթի յաղթանակն էր՝ որ ձեռք էր բերուէր, յաղթական կոս-տաղերութեան ու ժամանակը Վեկտորիկ քաղաքական իշխանութիւններու արիւն քարտեղականութեան:

Արքայոս, կէս քարէ է վեր, Ս. Ղա-զարի Հայրենիքը նոյն կը թափէին ուղ-քարանկարն համար կողքին, եւ այդ՝ ոչ թէ յոյս վրա իր աւելի չոց սոնաներու անկողնէ, ներխուժան շարժումը դիւրու-թեան համար, կամ վաճէր որդիներն հե-ռացելու համար համայնական խոնա — տութիւնը լծակի աղի ջուրերուն, այլ դուստ Կալուսիան յայտարարելով:

Տարիներ կը սառչէին, եւ Միխիթար Ար-քայոս կզգար, հանապա՛ս ՏՅՏԻ քնդար-ձակուիին, ուր որ աւելի կը նկնար կարծիք: Հայրենիքին եւ սիրելիին հաս-նող պարբերաբարներ եւ օրաթիւներ, առին տեսնի հրատարակութիւններ եւ դիւրեմը, ձեռնադրուի եւ մշակութային ու զգեսներ, ու դա՛հանքին, զիս դա՛հանքին, մտաւորը, արժէքները նկարներ կանչ... եր դիւրեմը, եր դիւրեմը մինչեւ անգամ —մանապէսներու խղիւղները: Ս. Ղազարի չնդերը նոյն կուսային այդ բոլորը ար-

ժամանակ կըրորով ու վառիչարար դասա-րարու, ցուցադրուէր համար ստանձնի հարաբարքը՝ ամառագոյն աշխուշներուն, որոնք խուսերուն կ'ողջունէին Հայոց Կոլլին՝ առին տուրէ:

Եւ, աւսմ պրահներ քնդարակուիւր: 1945 թուականի աւան, կրկ կոնապո-րարի առիթով՝ համոզէն հասարակու-թիւնը Ս. Ղազար իրադարձած էր, կը սկսին տառիկն չիփուները պետական իշ-խանութիւններու հետ, ուսումնասիրելու համար քնդարակուիին մը հնարարու — թիւնը:

Բայց, ինչպիսի Միխիթարի օրերուն — եւ պատմութիւնը յանձն կը կրկնուի — Մի-տարեան թեան կողմէ կատարուած առանկի գիտմունք, ցուսկորէն, հիմնալին կը միջուրի, այն պատմաստարաններում թէ Վեկտորիկ լծադարձուի կացու-թիւնը անկողինն էր ներքի որ կուր մը իսկ նոր հոգածուս աւելնալ լծակին վրայ: Կողմերը իսկու չէին այդ մասին. քաղի օրերը կը իսկ նման արդիւնք ուր էր ջու-րերուն մէջ:

Հայուն անխորտակելի կամքն էր հոր-քայոս, որ հասուէր հուրով առկայն ու Լուսիանիանիանիան վրայ անխառն յոյս-ով արժանարար, Միխիթարի որդիներն պիտի ներշնչէր քարտեղական, զոր — ուսուցրութիւններու դիմաց շխառուի:

Վեկտորիկ լծակի Վուրդերն հարկը պե-տական Գանձնապահութիւնի անդամներուն հետ տեսական իտրդրակութիւններու ընթացքին, երեւած կուզայ նոր պաշտ — վար մը, որ կ'նստուէր հարցին թանկին վրայ: Գաղափարի կամ խոստանալ՝ սե-փական մանքերով աշխատ հոյ փորել լծակի հետաւոր աղիւնուն, որքան որ նոր հոգածուս պիտի աւելնար Ս. Ղազարի վր-քայ, պահուի համար լծակի ջուրերուն հաստատարութիւններ:

Միտարեան թեան կողմէ կատարուէր աշխարհ տառերով եւ, սակայն, հալա-սական մանքերով ժամանակներն մը կը ստեղծէր վաճէրն համար, մանաւանդ

յետ-պատմութիւնն չընանք անտեսուիւն շատ անձով պայմաններուն տակ:

Պետական իշխանութիւններու հետ բա-նակցութիւններու ընթացքին, Միտար — նու թեան մեծահաս զաւակոր կղանք են Գրչ. Է Սարգսիս (խաղաղի գիտական ու հեղինակար վարպետութ մը, մանաւա-կին ուսուցիչ: Մարտ — իտալականի մէջ՝ թուարանական ու ընտանական գե-տութիւններով), ձրա. Գորգարչ. Մարտ — Միլլի, Փոքր. Փափուկարարչ. ձրա. Տ. Սկեանի, ձրա. Է. Փառասի, յոյրն այ պետական բարձրագոյնին պաշտան — ներ, յաղափարն ձրա. Մարտի կայ, Միտարեանի ձարադարպութ, որ ո-գի էր բուն նուրումն էր քնդարակուիին գաղտին, եւ ժամէն ուսումնասիրելով կրդ-գիտելն յոյր ժանրանկարութիւններն ու վաճէրն պահանջները՝ քնդարակուիին եւս կատարուէր չէկերու հարապակի ու չէկ ժողովրդիկ պատարանած էր, ս-նակցութիւնը Է. Սկեանի իրաւունքն էր: Անդրեւան Ֆուկարեան վարպետներուն: 1946 թուականի մարտիանիս Ընդ: Գորգարչ. կը ձեռնութեան տառարկ կը դարձնէ Ս. Ղազարի քնդարակուիին աւ — տարանքին ու թաղիքը, յոյր ժանրանկար-նութիւններով, թէ ու չէմ պահանջ — լում ու տառերութիւններով: Գորգարչ. լծակին հրապարչ. ու այմ մշակուն հարցե-լին մէկը իրկայն առկայ: Երկրորդ աւ — հրդարակութիւնները, նոր, մեծահասուն-թիւն հասունութիւններ՝ կ'ըրորուի քնդար-ձակել փոքրիկ Հայաստանի սահմանները՝ alea jacta est:

Այդ թեանակին՝ կը սկսէ Հայոց կըը-դիին պատմութեան նոր շրջանը, որու ա-կանատես վաճէրն ենք մենք:

Խանդավառ արձանագրութիւններով, խորին ախտաւորները կազմակերպու-իւր ձեռնարկը Ս. Ղազարի Ընդ: Արա-նաբար՝ Գնգը. Սարգսիսն Ուլուհանուն, կողակէին քնդարակուիին ամենալիւրժ պաշտպան, իրեն աչ քաղուի ունեւորով Միտարեանիան Ընդ: Գարուրուրը ժաման Է. Երկր կը. Փէլիկան, ո — ռուն փաստոր հակայ կղանք էր քնդար-ձակել պետական հրամանագրերով ձեռք ձեռնել, եւ հիմաւուցը կըրոր իրադարձե-լու հիմաւուց:

Հայոց կողակէին նոր պատմութեան ա-ռանկն չէին վրայ, սոսկիչն տառերով հարկ է դրուէին այդ կողմ փաստակու-րանքն անձները, երախտակութեան եւ յարգանքի քաղիւններով:

Պետական իշխանութիւններուն հետ հա-մաժամանակութիւն կընէին եւս, հասունան-կին թողուրեան հրամանի վրայ, 1946ի նոյնիսկը Չիւ, Վեկտորիկ Վուրդերու հոկող (Magistrato alle Azule) չիւս — նախկին Լեւոնապետականութիւն մէկը՝ Ս. Միտարիկի, քանի որ ախտաւորներն ուս-մանքը կուզայ: Հայոց կողակէին նոր սահմանները պիտի զեկը՝ լծակին վրայ ջցեր հաստատուիլ: Բուրդ վաճակներու ու աշխրհ օրդուան էին դիւր լիւայ, եւ արտախիւն արդուններով կը հե-

ՅԱՏԱԿԱՆԱԿԱՆ

ԵՈՍՈՒՅՈՒՆՈՒԹԻՒՆ

Ա.

Կըլքէին տառանակի ուսուցան կը — ուղեկիցին պիտի է նկատուէ այն փաստը, որ խորհրդային պատմագրութիւնը ստ-րեանական զաւակը — որ, ախա — կանք, բնական հետեւութիւն է իրեն ներքին ցոյցուն արձանագրութիւններ եւ ձապաններուն — լուր՝ փորձը եւ — տարեք վերադարձաւտութեան Լեւոնաբ — լում ու միայն հետաւոր անդակի մը պատմութեան չէկերով մշակութիւնը մը նախորդ արժէքները, այնէ յաղափար մեր ժամանակակից պատմութիւնը: Այդ վերադարձաւտութ, որ կը ձգոր լիւայն մշակութիւններ, հարկը արձանագրութիւններ մէջ, զեկներու եւ ի-րադարակութիւններու ախտոր վերա — լումուն ու անոց անպաշտ մէկնոր — նախկինը ջրանին հարապող շրջակայ մէջ, բնականաբար, բաւական աւտա — նախկին կղու որոշ ժամանակներուն — լում եւ փոքրիկարկող զեկերու կապը ցուցնելով:

Մէկ կողմէ հաստատուեալ ակնկն — ի համարութիւններ, որոնք տառա — նախկին շարունակ ուսուցան եւ ա — տեսուած էին պարզապէս: Իրենց այնա — ին պատմանդանին վրայ փետուրան սահմանող անձներուն, որոց հանդէպ այլ կողմ կընտար մը որդեգրուած էր եր-կար տառանակները շարունակ: Այսու — հանդերձ, իրեն մեծային միւս կողմ,

տեւէին փոքրիկ նաւակին, որ փոքրիկ — սիւս — արեւելեան անկններն զեկը հարա — քարելը, տարեներ՝ Լորա Միտարիկի — ինքն զեկի վրայ տառաւորով, Ընդին հետաւորականութեան վրայ, լծակի կողմն — մէկ կը իրեն առանկն նշանաւոր Լեւ-ոնի խորեւորութիւնը այդ տեղերը տար — լում 1-1,50 միլլիւր:

Յարուս եւ հոգածուիւնը որ մը կը ի-ր — հանք՝ ախկոմ հարկէ խորեւոր էր անկն — նաւակը: Գուցարք մը կը խոստով — լուէր այս քնդարձակութիւն:

Քնդարձակութիւնը ամենէն լայն կըը — լում էր. յաղափարը, նախկին կը յաա — ճանար զեկի հարաւ, կամ առնէ միլլի — զեկը հարաւ-արեւմուտը, 205 միլլիւր — կարտեան մը վրայ (Լիւայի հանդէպ — ու կը անուրեւիլ զանազան լծակներ — 62 միլլիւր վրայ՝ ամենէն հետաւոր — զեկը պատերին, յաղափարը՝ 55 միլլիւր վրայ, 50ի վրայ, 45, հուր վերինը՝ 55 միլլիւր հետաւորականութեան վրայ:

Է. ՆԵՐՈՒՍ ՏԵՐ-ՆԵՐՈՒՍԵՆԸ
(Շար.)

ԵՍ ԴԻՍԵՑԻ ՉԵՄ ԱՌՆԵՐ

(ՎԵՊ)

— Էֆէնտին սենեակ մը տարէր նաւե-ցուցիք եւ թող միւսը ներս գալ:

Անընթ այս գործողութեան միջոցին Քորուս պէյ, իր թիկնաթափին մէջ քաղ — ձած, օգնական դասուոր մը հանդար-տութեամբ, հետեւած էր հարցաքննու — թեան:

Միւս պաշտօնական ներս բերուեցաւ եւ դրնթէ քաւ ու քաւ կրնցիք ինչ որ նա — կողորդ քաւն էր:

Փաւան, իր հարցաքննութիւնը, ի դուր փորձել երկուքի վիշալութիւններուն մէջ հալաւտութիւն մը դուսել: Թալան երկ — տաւարներ հաստատել թէ՛ խորհրդարար պատանիներն ինք մէկ այլ երկու անգամ կեանք ու յաղափար Արամ էֆէնտին տես — նելու:

Երբ այս վերջինն աչ հարցաքննութիւ-նը աւարտեալէ՛ նախարարն ու Քորուս

պէյ տաննին մնացին:

— Հարցաքննութեան ուղարուեանք ու հետեւեալը, հարցաքնն նախարար:

— Ամենայն ուղարուեանք, պատաս — խանք Քորուս պէյ:

— Ի՞նչ զաւակոր կալմեցիք:

— Սա զաւակորքը թէ՛ պատանիին առած սոկերիւններն վրայ Բարսիլ ու Արամ էֆէնտին պէտք տեսած եւ իսկոյն հեռանալը դիւր զաւաններն:

— Ո՞վ է այդ պատանին, հարցաքնն փա-շտ լիւտակի եւ պատանական անխորդ եւ Քորուս պէյն կուսիլով:

Այս վերջինը, առանց կարեւորութիւն տալու այդ անխորդին, անալոյլ զէմքով — իր պատանականը:

— Ճիշդ եւ աչ այս պիտի հարցնիմ ձեր վիշտներն, որովհետեւ հոյ է պարտ — նիկս թանկով:

— Քորուս պէյ, քաւ նախարար, այդ պատանական ու լույլը դուք գիտէի:

— Երկէ՛ թէ վիշտներ, պատանականը միւրը, ձեռն շառարկութիւն մը պիտի կըը — նախ ժառուցեալէ ձեկի:

— Պարտք խոր, զուէն նախարար, այս պատանին ձեր կողմէ զրկուած է:

— Ի՞նչպիսի կնքաքննարկ ձանք մե-րապատանութեան մը ընկ ինքի գէմ, պա — տանականը Քորուս պէյ:

Նոյն միջոցին արանէն դուրս զարկին:

— Ստէք, զուէն ՏԵՖԻԷ փաւան:

Փաւանին այդան երեւցաւ:

— Պատասխան իրաւաւս՝ մը կեանք է անկերպէ ձեր վիշտներին տեսնել կ'ուզի, քաւ:

— Ներս հրամայեց:

Թիկնապաշտը ներս մտաւ, բարեկեց նա — խարան ու Քորուս պէյը: Թիկնապաշտը մը մէջ նաւեցաւ ու քաւ:

— Վեհապաւ սուլթանը թէւ հրամա — յան էր որ Երուզղ դաք, քայց նկատուիլ — իր ձեր վիշտներն ներկայութիւնին աւ — հրաման է պաշտել հրաման կ'ընէ որ հոս մնաք մինչեւ որ ձեր ջնմարիւնները աւարտին:

— Վեհապաւ սուլթանին հրամանը կը հնարանքին, պատասխանէ նախարար:

— Նորին Վեհապաւսութեան, զարա — նակէն թիկնապաշտը, միկնարի սանն ի — կանքը քաւ, որ իրեն դուսար հա — զորդէր ձեր ջնմարիւններուն արդիւնք:

— Բայց զեկ ինչ տարաւու, գիտել տաւաւ ՏԵՖԻԷ փաւան:

— Ու թերն սոկերիւններէ մինչեւ այս ժամուս ձեռք բերուած արդիւնք:

— Վեհապաւ սուլթանին հրամանը կու — կոյն պիտի կատարի:

Այս ընկելով նախարար թիկնապաշտը զէկ մը տաւաւ ու սկսաւ զրէլ:

Քորուս պէյ կամայ որ ոտքի կուս եւ փաւանին ժառանգով քաւ:

— Եթէ հրաման կ'ընէ ձեր վիշտներ — նը, եւ պիտի մէկնիմ, որովհետեւ շատ կարեւոր եւ արդողական մէկ քանի դոր —

ձեր ունիմ, քանի որ ժամէն, կեկ կու — դէք, արձակ կուզամ հոս կամ աղաքի՛ Երուզղ կեկ հոս երկրուն դիտարու — թիւն ունիք:

— Կը խոյրմը որ հոս քոյս մնաք, դա — տասխանէ նախարարը զուրկ մը սու — նելով ու խիստ անպարկէ մը ուղղիլով:

— Բայց... կեկեալ Քորուս պէյ:

— Կը խոյրմը որ հոս մնաք, կրնիք ՏԵՖԻԷ փաւան աւելի խոստանելով ձեկը՝ Քորուս պէյ զնոց թիկնապաշտն լայն

էր սկսալ դաւանել:

Փաւան, իր դրուիքները շարունակ — մանքանական պատմելով բոլոր իրադար — ձակներէն, որովհետեւ իր փերչը սաւեց կըրա — կացուէր:

Ընկերով այս պրօքին մէջ Քորուս պէյ — կառանքած դիւր զուս տարբերակ ու կու — կանակէ էր, զուէն կուրաք յաղափար մը քաղըր անպիսի Լեւոնապետի կատան: Ձեկ քաղըր վեհապաւսութիւնը կը լիւն — լուէր որ նախ Քորուս պէյն էր, որ քաղ — լուէր կեկեալին ժառանգելը կրնէ յեղա — փոխականներուն հետ շարունակելով սու — նեցող փառաբարք անձ էր, լայն աւ — կանք ինչ կուս քարեխառնու անոր մ — կանք:

(142 — Շար.)

ԵՐՈՒՄԷՐ ԵՅՏԵՆ

ՀՈԳԵԶԱՆԳԻՍՏ

Այրի Տիկն Մանուկեան և զուսկները
կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգիստեան
պատուին կը կատարուի այս կիրակի ա-
ռասու Փարիսի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկե-
ղեցին իրենց անուանին և հոր՝
Պ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ
ժառանգաւ արարիցին արժիք։
Ի դիտարկելն ողբացալեան յիշատակը
յարգողներուն։

Մ. Այս տխուր առթիւ կը ամուսնանի յի-
շատակին, Տիկն Մանուկեան 100 Փր.
կը նուիրէ Հ. Յ. Դ. Նոր Մերձեղին։
(Մասնակ. «Յառաջդէն»)։

Պ. Շնորհ Քաշաճեան կը ծանուցանէ թէ
հոգեհանգիստեան պատուին կը կատարուի
այս կիրակի առասու ժամը 11ին Փարիզի
Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին իր կնոջ՝
ԱՂԱՆԻ ԹԱՆՃԵԱՆԻ
ժառանգաւ արարիցին ինչպէս նաեւ Թաշ-
ճեան զեղբորստանի ճամայն նշխարելոց յի-
շատակին։
Կը հրադրուին ողբացալեան յի-
շատակը յարգողներուն։

ՇՆՈՐՀԱՎԱԿԻՔ

Լինի շալ Մարգ. եկեղ. Վարդուիւթիւր
ստացած է հետեւեալ զուսկները, եկե-
ղեցույն մէջ Ազ. Տան նոր շէնքի շինու-
թեան հաշուին և շորհակալութիւն կը
յայտնէ բոլոր նախարարներուն։
Տէր և Տիկն Պ. Տէր-Պարտաւարեան
80 Փր., Պ. Տ. Խանճեան, այրի Տիկ. Հ.
Սիմոնեան, Պ. Լիւկիւ շեան, Տէր և Տիկ.
Ն. Նաճակեան, Պ. Պ. Առաքելեան,
Պ. Յ. Բեքմեղեան, Պ. Ո. Նալպան-
եան, Տիկ. Ֆրան, Տէր և Տիկ. Օ. Այ-
բուշեան Տնտես, Տէր և Տիկ. Պ. Դաս-
պարեան 30, Պ. Ն. Կիւկարեան 20 Փր.։
(Ընդհ. զուսկը խախտող նախարարու-
թիւնները հետ 42-610 Փր.)։

ՇԱՌԻՐԱՆ ԸՆԴՅ. ԳՊՐՈՅ

Միտրեան դպրոցի տարելընդին կը
փախուի այս Եարաթ կէտքի վերջ ժամը
15ին։
Ենողները և համակիրները կը հրա-
ւանեն իրենց ներկայութեամբ բաշտիւր-
լու մեր փողերները, որոնք պիտի ար-
տասանեն և երբեք զենկալորութեամբ
ուսուցչուհի Տիկ. Փափաղեանի։
Մուտքը ազատ է։

ԱՂ.ԲԱՏԱՆԿԱՄԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇԱՆԱՅԱՆԴԷՍԸ

Կիրակի, ՅՈՒՆԻՍ 5-ԺԱՐԸ - ՀԱՆԴԱՅԱՆՈՒ ՏԱՆ ԴԱՐԱՍԱՏԱՆԻ ՄԵՋ
44-50 Ամբիւն Շաղ տը Կոլ, Մանդարանի
Գեղարուեստական բաժնին կը ժամանկուի իր բերէ ՇԱՄԱՄԱՐԻ՞Ց պար-
տուր, պարզապէս ընդհանուր կէնքի մէջ միջազգային ֆետրիզմի
ընթացին։
Կարծառն ընդմիջ ճաշարարկալ — Կը յամենապարտին ուսնիկ չընդի
ԱՄԱԿԱՄԱՆ ՇԱՄԱՄԱՐԻՒԹ, ԽՈՐՈՐԴԱՆ ԹԻ ԿՍԻՐՈՐԻՒ ԵՒ ԹԻ ԵՐԵՒԱՆՈՐԻՒ
Զուսթի ժամանկէ բացառիկ օր Եր անակալեանքին, զեղարուեստական հոգի բաժնին,
արդարեւ պարբ. երգ, նուաճ.
ԹՈՊՈՐԱՆ արժեքաւոր առարկաներով
ԿԱՐՏԻ և ՓԻՔՏԻՔԻ խաղեր
ՄՈՒՏԻՔ 5 ԳՐԱՄԻ, ՈՒՍԱՆՈՐ ԵՒ ԵՐԱՄԱՅ 2 ԳՐԱՄԻ
Անճրիկ պարագային պէտք եղած պատճառներով անսկիւր ձեռք առնուած են
ԵՐԱՆՈՐ — Համգտութեալ Տան Երաբար խմար, շոգիկամով ամեն Կառ տիւ Կոնք
պիւնէն Ամեն-ՂԷՊԷՐ, ամբիւն իմպրիզալի Ի Ի Ե 6 օրայկամով ինչին Կրդէ կոյսանը
ՇՈՒԿԱՄԱՐԻՒ ԺԱՐԸՐԻՒ — 10,15, 10,45, 11,15, 11,45, 12,00, 12,15, 12,45,
13,15, 13,45, 14,15, 14,45, 15,15:

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅ

ՕՐԱՓՈԽՈՒԹԻԱՆ ԿԱՅԱՆ

Կարգուր Խաչի ժամուկներու կայանի
Յուլիոսի միկուրը Յուլիոս 1ին առասու -
եան 7,30ին Սրբառա Մանգիւնէն։
Կը խնդրուի ծնողներէն հնչապահ ը-
լու։
ՄԱՐԿԵՐԻ
Մարտիկ խումբը կը մէկին Յուլիոս
մէկին, Զորեղանքի առասու ժամը 5ին։
Ժամանակալար՝ Կառ Մէն-Շաղ, մուս-
գին ծառ։

IMPRIMERIE SPECIALE
DU JOURNAL « HARACHE »
32, Rue de Trévise — PARIS (9e)

ՄԱՅԻՍ 28

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԽԵՂՈՅՔ ԱԼՖՈՐԿԻԻ ՄԵՋ

Խառանձանութեամբ Հ. Յ. Դ. Մ. Միտանեան երկրակոմիտէի և Հոյնասուրու-
թեամբ Հ. Յ. Դ. Շըք. Կոմիտէին։
Այս Եարաթ իրիւն ժամը 20,30ին Ալֆորկիլի Սալ տէ ֆերի մէջ, 22, Ռի-
ւոլթիս։

Կը խոսի ընդ. Խ. ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ
Զաւահ (Նոր Մերձեղի կողմէ)։

Կը ժամանկին — Նաչիլի և Կոմիտա պարագայները ինչպէս նաեւ Գ. ՊԵՏԻԿ-
ԵԱՆ և Եր Հալի. նուազախումբ։

Միշին Լույս պար, երգ և խաղեր։

Սեղանները ապահովել հետամանքի՝ Ա. Սարգիսեանի 899-09-66 և կէտքի
վերջ՝ Խառն Զորաբարեանի 368-67-52:

ՇՆՈՐՀԱՎԱԿԻՔ

ՄԱՐԿԵՐԻ — Անթի Մարկիթի Քա -
ղախանութիւնը շորհակալութեամբ ըս -
տացած է հետեւեալ նուիրները հանդու-
հալ Աւետի Սալպալեանի ժառանգ
առթիւ փոխան ծաղիկապիկ — Տէր և
Տիկն Քոմասեան եկեղեցին 50 Փրանք,
Յակը Սամուրեան 20, Տէր և Տիկն
Ուկեան Մերկուրեան 10 եկեղեցին, Պ.
Սարգիսեան 10, Պ. Խաչիկեան 20, Ս. Յով-
հաննիսեան 10, Մասառ Պլէյ 5, Ն. Մա-
ժանեան 15, Սեղաւորի Մուրադ Ու -
ստանապարց Միտրեան, Տիկն Ուկա-
նա Սեղաւորեան 20 եկեղեցին։

Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՄԵՐՁԵՂԻ ԿԵՂԱՐԱՆԻ ՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ԻՐ ՍԱՐԿԵԱՆ ԲԱՆԱԿԸ

ՍԵՆ ՌԱՏԱՏԷԼ

Հ. Յ. Դ. Նոր Մերձեղի Կեղարանի Վարուիւթիւր իր սարկեան բանակը
կը կազմակերպէ այս տարի Սէն Ռաֆայէլ

DOMAINE DES VEYSSIERES, VALESCURE (83)

Պայմաններ. — Մէկ ամիս՝ 600 Փր., 14 օրէն աւելի, օրական 24 Փր. 75 14 օր՝
27 Փր. 75 օրական՝ 30 Փր.։

Քառանգորութիւններ՝ Որաթի և երկարութիւն իրիւնները ժամը 18,30ին 20
և Եարաթ օրեր՝ 16ին 20։ Ժամբարդու Քիւնք՝ օրըստով։

ՄԵՏ ԴԱՇԱՆԱՅԱՆԻ
ԼԻՈՒՆ ՄԵՋ

Կազմակերպուած շալ Կարգիկ Ս.
Խաչ Ընկերակցութեան Լինի ժամա -
հարիւն ի նպատակ իր բարեկարգուած մե-
նարկներուն։ Այս կիրակի 28 Յունիս ժ -
մը 11ին պատարալ կը ժամանակ
ԿԱՐՈՊԵՏ ԵՊԻՍԿ. ԱՄԱՍՏԻՆԻ

Առաքելութիւնով ժառանգ մէջ, Վարդի,
124 Ռի. Մարկիթիւն։

Ժամը 13ին արեւելեան պիւֆէ. Հալի.
կը ու պար։

Կարգուր, ճամար փարքերի մասը
124 Ռի. Մարկիթիւնին։ Օրըստով Քի. 13
փոք Մանիւնէն, ինչն փոք տէքիլի (3
ժըմէն ար Շալէն)։

Անճրիկ պարագային պատարաւ
տեղ ապահովուած է։

ՅՈՒՇԱՏՈՆ

ԲԱՏԱՆ ԿԱՄԱԿԱՆԵՐՈՒ ԳԻՇԱՏԱԿԻՒ

Կիրակի 28 Յունիս առասու, Անթի Ան-
Քուրեան Ս. Քաղէս եկեղեցույն մէջ,
կեղիկապատկան պատարալ կը ժամուոյ-
նի Պոլոյ Սուրբի Պալատին հրա -
պարակին վրայ 1915 Յունիս 15ին՝ Հալի.
Ստաւորութեան ճամար կախաղան բաւ-
արարած քան հնչականներու իշխաւս -
կին։ Կը խոսի Եր և կը բարդէ
ՅԱԿՈՒԲ ԵՊԱ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ.
Յաւարտ պատարալ կը խոսի նաեւ
Վերապատուիկ Յ. ՀԵԼՎԵՃԵԱՆ։

ԳՊՐՈՅԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍ

Կազմակերպուած Հ. Բ. Ը. Միտեան
Մարգիլի զպրոցի յամենախումբին կող-
մէ 26 Յունիս Որաթի երկրի ժամը
20,30ին, Միտեան քառնի մէջ 7, ու
Փափէն, զեկարուեստեամբ ուսուցչուհի
Տիկն Հ. Փոքրանէն։
Մուտքը ազատ է։

ԶԲՈՒՄՈՅՏՏ

Կարգուր Խաչի Փարիկի ժամանկը
կը կազմակերպէ դրաստարար մը զիւր
Եարաթ տը լա Լաւա 5 Յունիսին, առ -
ւանէն միշին երկրիւ։
Օրըստով կը միշին առասուան ժալ
հիւշ Տիկ Սրբառ Մանգիւնէն։ Կրա -
ղարեան կը հաւան Փարիկ ժամը 22ին
առաք։
Միշին արձանագրուի հետախումբ
Տիկն Քաղէսեանի 878-27-35 փոք մի-
կին Դուլամանէն 208-71-79։
Գին 20 Փրանք։

ՅՈՒՇԱՏԵՐԻ

ՀԱՄԱՐԱՆԵՐԻԳՐԱԿԱՆ Միտեան
Վարանի ժամանակի ընդ. ժողով
այս Որաթի 26 Յունիս իրիւնին ժալ
Յին, Շալ Բարեկոր. Ընդ. Միտեան
օրաքին մէջ՝ Ռի. ժամանակի Վարու-
թիւն կը փախաղէ Եր Վարանի բոլոր
Հալիկանքի անդամները ներկայ գտանի
այս ժողովին։

— ԴԱՇԱՆԱՅԱՆԴԷՍ —

ԴՊՐՈՅԱՐ ՏՈՒՐԱՆՏ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԱՄԱԿԵՐՏԻ ՄՐՃԱՆԱԿԱՏԵՐԻՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՆԴԷՍԸ ԵՒ ԴԱՇԱՆԱՅԱՆԴԷՍԸ

տեղի պիտի ունենայ Յունիս 28, Կիրակի ժամը 15-22 պարբերին իմպատմ
պարտեզին մէջ

ԳԵՂԱՐՈՒՆԵՍԱԿԱՆ ՃՈՒՆ ԲԱՄԻՆ, երգ, նուաճ, պար
Նուազախումբ՝ երգարանի պարերու ճամար։

Կիրառանքի պիւնիք

Միտեան ժամանակութեան 5 փր
Հաղորդակցութեան միջոց — Եկել տը Փարիկեան տանը 147 Քի. օրըստով
և ինչն Ռիւն-Փալիկոն։

ՊՐԱԶԻԼԻ մէջ ֆուլթպոլի ախոյեանները
 բուն վերադարձը աշխատանքային խանդավառու-
 թիւն ստեղծած է որ արդէն իսկ 94 մեռ-
 եալ կայ եւ 2000 միլիարդ:

ՀԱՅՈՑ ԿԿԶԻՒՆ

250-ԱՄԵԱԿԸ

(1717-1967)

Ժ.Գ.

Ս. ՂԱԶԱՐԻ ԵՐՐՈՐԻ ԸՆԴԱՐՁԱԿՈՒՄԸ

(1946-1966)

Նովեբրատինսկներու զուսարը կը հասնէ չորս 15 միլիոն իւր. լիբիլի, որ բաւարար կ'ըլլայ ամբողջ պարսիկ շէնուիւններ:

Միաբանութիւնը «Հաստիգում» չի նարարակուի ընկերակցութեան մէջս - զուսար նախահաշիւներէն, կ'որոշէ աւելի համաւառ ուժերով՝ բաց զայն - վարժ գործարարներով աշխատանքի ձեռնարկել: Եօթն կը ստնջ թիւս սկզբնական շրջանին, և յաջորդաբար հասու միջնէ տասներեք: Արձաւատներին մէջ՝ ճանաչուած են նոյնիկ ստնջ օրավարները, երեք դիւտարներուն (չիւ - կաւար, հիւս, որմաղոր) հաղարական լիբիլի, միւսներուն՝ 8000ական, քան աւելցնելով ընտելութիւն ու կերակրել: Կանգն տարին յարին մէջ, մէծ սննանկ մը կը յատկացուէր գործարարներուն՝ հան գէշերէնը համար, աշխատանքը ա - բազ ամառացիներու նպատակով: Արդւո՝ աւ, ամառ ամառանկ, յամառ տառանկ ամառ էին կը լծուէին անոնք աշխատանքի, օպտուկով օգին գոյտիմիւնէն և լուրժառ տառանկութիւնէն: Օրական՝ ութ ժամ աշխատանք: Գիտարին հարկերին մէջն ալ, այդ շրջանի, աշխատանքներու պահանջները գոհացնել կը, կերա - կուրի տանակները:

Եւր հոյաժաման լիւր կառուցուցած, փայտաշէն տանի մը, հոն առակուրէ կ'ամարայ պալ, դերաներ, սալախաներ, կերպիւրակ ապակի, երկաթ ձողիկ, խրճաւար և քանդորական այլ գործերին: Աշխատանքներուն կը հանդէ 2. Թիւրք զոր Վր. Արիւններուն, չինարիներուն հաղարկութեամբ կը զրազէ 2. Կապար Վր. Սրապիներուն, քաղաքական իշխանութիւններուն, հետ կապը կը պահէ 2. Եդիս Վր. Փէշկանան, իսկ գործերու ճորհանդէս ուղղուի իսկ կապար ձոր. Պետրոս Պապիկան, ճրարիներին, իսկին անս Սրապի-Խալապիկան լիւրաբանը, որ երբեք իսկ Քրիստի զապահէ, որ կը պայտանաւարէ, իմաստան և օգտաւար խորհրդանքով թիւ ու թիւ կուտէ կ'ըլլար մեղը:

Աշխատանքները սկիւրդ տան 1950ի Մարտի վերընը, սկսելով Լորտ Պալքի ըրուէն (հին հոյաժաման հարաւարուրեան անկիւնին), երկարուր համար գէշի հարաւ (գոյն կարմիր), հինգ 62 միւր. անկիւնին լիւր ստեղծուցան. 12 միւր. շրջանակով ութնանկին մը, և անի գէշի հարաւ - արեւմտայ 195 միւր. հոն ալ ութնանկին մը՝ յար և իման տանիքին, անին գէշի արեւմտայ 130 միւր. կուտէ, անկիւնին լիւր 5 միւր. քաղաքաւար քով փողոցի վերջնական կառուց մը հաստատուցան ցլուն ապա պարսիկը զարման գէշի ներքին հաստատուցին ձուր փողոցը՝ 44 միւր. կարծր քարով, հաստատուր նորոշէ պարսիկ երկու - ըրուանին՝ 488 միւր. քան անկիւնին է, ստեղան, չորս 60 միւր. ալ. հին պարսիկի մէջ փաթեմ նորարարիւնը:

Իսկ պարսիկին քարտեմիւնն ու անոր փաթեմ... այդ անիւր քարը հարց է: Խալի՝ չորսնէ հինգ միւր. երկարուր - թլանը, կարկիկ հաստ ցլեկներ հասուա - անով՝ լանիկն ցլեկին մէջ, իման ալ իման, զոյն շարքերով, ամբողջ պարսիկը երկարութեան իստայ տանին իստ. երկարութեան իմանկութեան (պիւնիս արմէ), կիւ միւր. քարտեմիւնը, այս ամառ քր զրեթի միւր կը մնայ զուրին տան ձուրաւոր. չինարիան համար ալ ստեղծուած են զարմանկներով ամբարակիւն և զուր պարսիկ՝ իմէ երբեք մայրեկանուր - թլան շրանին հանդիպող այդ մասին չինարիներ. չինարիանին լիւր, երկու իստ. եւ, երկուսն ալ կիւ միւր. ըրու - ըրու շրջանաւար իրարու հետ, երկաթ - ներքով ու մեծանան ցլուն քարովով:

Հուլի՝ միւսն կը քարոյի կրկնաւոր ա - զիւն արմը, 1.50 միւր. քարտեմիւնը, յամառ ընդհատուած գլեկեկահիւս սիւ - նաշարներով և սիւնակներով, ստեղծ - լու համար ներդաշնակ յորիւնս մը գա - նախաւոր:

Միաժամանակ կը կաւարուէին ընդար - ձաւորած հոյաժաման հարկերու աշխա - տանքները, որոն համար կզդին մէջ սարգուն կը փոքր երկաթեղի մը, 250 միւր. երկարութեամբ և երկաթեղի երեք հարկերով, փոխարկուր համար հոյ և չինարիներ:

Կառուցուցան. նոր նաւատառոյց մը վանիք հանապաւն, դերաքանիկ համար քաղաքին հետ շտեղանալին հարդարա - ցութիւնը, ուրիւ տակի փողոցի մը՝ Լի - տարուն կը փոքր երկաթեղի մը, 250 միւր. խորովորներուն, անքանակութիւն և կուտարները նոր համարակն և սար - քարտեմիւն. անքանական հարկաւար ծառը և ալ յորիւր, կանաչադարկուր համար ամառաթիւր. ստեղծուցան ծառ - ութներ, յորիւններ համարներ, որոն մասեր ալ ամառապէս յաղաքուցանան թանկանալոր և ալիկի. ապիւրան - ան թանկին կցուցան ընդարակ թանկ թ, նախկինէն չորս երեք անգամ տակի մէջ:

1952ի սկիզբները սարտեան աշխա - տանքները. Արգիլին՝ խաշանի գլեկեկի լիւր մը կանգնած, վանիք հարապարակի լիւր, ծախարաւարիւնը ձուր. Պ. Պա - րիկանի, և եր աշխատակիցներու կաղ - անկարներով՝ յորիւնկաւ ամբողջ հարապարակ, արձանա աշխատանքով: Նոյն տարուան Մայիսին, վանիքի գլեկեկի զարման ընդունկութիւն արուցան զա - րաքի պիտանակ անձնաւորութիւնէն - րան, որոնք, մաստաւարակ 15 հոգի, քաղաք քարտեմիւններէ՝ ամիւր և ի - րուիկին ու համար քաղ տուած էին այս հոյաժամանի կառուցի իրարորէնը համար: Իսկ ամառուան շրանին, որը յորիւրիւ կը սարտեան գլեկեկին հարապարակ - անքանակներն ալ, Գրոմ. Մրու - հոր արեւմտեմարձ քաղաք կաւարու - ցու՝ վանիք մայր գրան տակէ:

Այդ օրը՝ մասնաւոր շորհակալութեան

«Հայաստանի ազատագրման լիւնիւնն ուղին» յորաւածալիք ճիւղնակի միւրին ու յատկ կը գաղապարով, նոյնիսկ աղ - քուր անով, յորիւր անոնք, որոնք անհա - ղիւրք քանիցն Հայաստանի Հանրապե - տութեան զէմ՝ անկարապէ հերթով պաշտպանելով Քիւսան ու անոր շարժ - մը: Քիւր մը երկար այս զարբերութիւնը արժանի է յիշատակութեան, իրեն յա - ակնական խոստովանութեան:

«1920 թուականին Ռուստան տեղի ու - ձեցան Արեւելիք Ժողովրդականի Համա - դաւարով արեւելիք Գ. Ջիւղիւր և Երա - համարաւորները հասուի էին այն մասին, թէ «Հայաստանի իմպերիալիստական դե - տաւիւնին էջ, իսկ Քիւրիւրի՝ յիշտովա - խալան» է, թէ իմպերիալիստական Հա - րաստանը իրարից քանտան է Եդիս - րիական և Քիւրիւրի, յիշտովալիստի Ռուստանից: Թեթեմար Ջիւղիւրի հիմնադրուցի յիշտովալիք գլուս էին թէ Քիւրիւրիան տեղի ունեցող յիշտովա - խալիւնը կրուն է քաղաքայն սովետա -

և աղբիւր որ հոյակաւստ կը վանիք համար, միաբանութիւն, երախտակա - կան զաղարկներով, սողորաւ, փառք կուտակին Աստուծո՝ որ ինչպէս Մի - թալիք օրերուն, 230 տարի ետ ալ, յա - լուրիւրիւն պարզեւած կը այս հոյակ գոր - ձին: Աստուծո՝ մասն է, որ զաղարկի ցոյց էր տուած Ս. Կապարի համար՝ թաղմալի քարեր անձերու, յորիւրիւ սիւրբ ուղիով գէշի Հայոց կզդին. որ այս նորահարկ նանկ կ'ըլլէր Վեներիկի կապար զուրիւրէն, զախաւանան գլեկե - կիւնկար:

Մայիսեմարումիւնն ալ օգնութեան կը հասուած. միւր այդ փորտան էին նաւե - կիւնակիկ զուրիւրէն և լանիկ կարմու - լիւր, ծախի մասին սիւրբանքները. լանիկ ու - լիւր, կարմուր ալ շորիւրով լեկնիկ զաղա - փառք քարաւար, եր. աշխուր որ կաւա - րարութիւնը զաւր կաւար աշտով նաւե - ցալ ալն մէր պատկաւորութեան վրէ - րուն համաժանը՝ ստիւրան էին ըն - արածուած հոյաժաման քանակով հոյ փորտուր, լանիկ հնուար սիւրանի վը - րաւ: Լիւնաւութիւնները գոհացան որոշ մասորւած մը. ինչպէս նաւե զոր հոյա - ժանք վանիք սիւրբանակներին քարտեմն. համար՝ սահմանեցին իրարցիւնանական զարմար մը, և Ս. Կապարի նոր հոյակը զարման սիւրբանակներին Վեներիկի հոյ փանկաններուն:

2. ՆԵՐՍԻՍ ՏԵՐ-ՆԵՐՍԻՍԿԱՆ (Կար.)

դրամական հաշիւներ ունիւր Նարսիկ Կ - Փիւրիւրի հետ, միւսն թէ միւրէն հիւս - անապոյցներին զապա, որոնք հաստակին կը յարարութիւններ յիշտովալիստա - ներունէն հոյ:

Այդ հաստակներին ալ ձեռք պիտի ձեկնէ, ռաւ. նախարար, երրոր կարն - նանք քանիկ ապտանին որ այս տառու Նարսիկ չէթուիլ գրանակները պայտեմ է -

— ձեկն է որ այդ պատանին ունիւր ռաւ պիտի իմանէ, միւսն թէ կը հնուր գանդուր է:

Ճիւղ տար համար զեկիւն և կանչելի, այդ զորքը զեկիւր քանիկ լանձնէ:

— Ձեկնիւ կեմար պիտի ընձ պանդուն համար այդ տար:

— Ասիւրի ռաւական է:

— Ձեկն փանտիւրէն ինչ կը պահանջէ ինձմէ:

— Կը պահանջիմ որ միւրէն վարդ ցլե - լիւր այդ տարն քանիս, քանիս և հոյ քանիս:

— Նալց... թիւթիւց Սիւր պէլ:

— Ասարութիւնն փոխ ընձ քանի, պա - տանակիկ նախարարը լրտեսի խաղը ընդմիջելով՝ Թա. թաւաղ այդ զորքին կարտան է. կիւր փոքր ցլեկիւրի տարն ռաւ լիւր՝ ցոյ յաղաքանքի ռաւ տակի մեծ վարձարութիւններու պիտի արժա - նանա:

— Ծորհակալ կը ձեկ փանտիւնն այս խոստովան համար:

— Իսկ հախաւիկ պարապալին պիտի

կան ընդմիջ, թէ իմպերիալիստական Հայաստանի սեղի նման իրաւուն է մա - տանակի սովետական հարապարակ - թեանէն և իմպերիալիստ սովետական չե - քաղաքականութեան միւրէն, որոնք համա - րուն են իրար կաւից:

«Ջիւղիւրիական այդ գաղաքանքներին տարբ տալով, հոյ գործիքները անք հոյա - քանակին ինքնուրոյն պիտանուր - թեան և Երա տեղեկութիւն պահանջը ընդմիջարուն էին որպէս հաղարկ - ընդմիջարուն իմպերիալիստական ծառ - տաններին գլուսներուն: Այդ անձ - թիւք գլուրին կը արտաքուսմը զա - խալանի կանդիկ Արեւմտեկան իմպերիալիզմի մի խաւը գործիքներին հո - տարական մի թուցիկէ մէջ, որով յը - րաւ թուրք - քանակաւորութեան ինքն - անքուն էին որպէս հոյ գործիքն ու պատարաններ: Լիւրձոր հարցն ալ, որ այդ գործիքները էին իրաւ լիւրիկի զե - քաղաքանքներին և էին Հայաստանի հո - տան Հայաստանի նկատմամբ լիւրիկ գլուստարով կաւարարութեան քաղաք - կանութեանը չ:

Անկիւնի և Փորմի. Ար. Միւրադիանին հիւր՝ հայտարար քաղաքականութեան պատասխանատու կանչելու Ջիւղիւր և անոր համարիւնները, հոյ գործիքները անքանի, Կոմիտսի Արեւմտեկանի իմ - քանիք զեկի խաւը գործիքներին, այլ խա - քով հայ և տար անհաւ համարակն, որով կամ նոյնիկ ստեղան մարմինը, արեւելի այս համարով պատմութեան և յաղաքուց, մեր զաղարկներն անք պարսիկ թիւրիս զաղարկ ձեկնիք իմ - քանակն կաւարարութեան քաղաքա - նութիւնը չ:

Քաղաք այս ճիւղի կը զերն կ'ըլլէ ու կը հոյալ այսպիսիւր, եր. նոյնիքն յը - ուսմարները, ալ պարսիկները զաղարկա - թիւրէն այս հարցին մէջ, 1920ական Թ - րականներուն: Բեկանիւր հոյ այդ քաղ - քար իմպերիկը (խաղը Նալանիկի - րու էլ՝ Թուրքիոյ զաւր պաշտպմ մա - ին է) ապաւն-քաղաքական տակիկի իմպերիկում էին Մովսէսեան իմաս - անքին կուրիկ Անտանի և Երա արդ - լանքիկի զէմ զաղարկ պաշտպմ իմպ - նիւր հետ: Այդ հոյի լիւր էլ ձեւաւոր ունի ճիւղիկական կաւարարութեան և ք - մալաքաններին զաղարկ ուղղուած է կիւ Հայաստանի զէմ, որ Մովսէսեան իմ - աստանակը զէմ ու զիւնալիք կը ար - մալուրով Քիւսանի, կը հայաստանի կ'ըլ

Եդիւրէն, որ յորաւածալիք հաստ - տեղաւորով հարապարակ ինքնուր ի - քանի փորտան, թէ Քիւր Մովսէսեան իմաստանի կաւարարութեան և ք - մալաքաններին զաղարկ ուղղուած է կիւ Հայաստանի զէմ, որ Մովսէսեան իմ - աստանակը զէմ ու զիւնալիք կը ար - մալուրով Քիւսանի, կը հայաստանի կ'ըլ

Կերտան ծառը պատիվ խաղալի:

— Ձեկ փանտիւրի ինչ ռաւ կ'ըլլէ հախաւիկ պարապալին խաղը:

— Այսինքն կիւ այս որոշով քաղա - քանակին չէթուրաւ տարն քանի և հոյ քանի:

— Քաւան՝ ու փանտան էլ:

— Աս տառակն, ռաւ. Եդիւրէ քաղա -

— Արեւն կը իմպերիկ որ մեր փան - թիւրն այս զորքը ունիւր էր իմանէ:

— Ալ, զուգէ փաւան, գրան զաւր դը - տի տանի զաւր:

— Ծաւ խաւս պայմաններ էլ աս - Եդիւրէ:

— Ես փաւան՝ ու պիտի յաղարկ իման ինչպիսի և ծաղիկներ զոր միւր է:

— Փաւա չէթաւ, արժանիք կը լուր փաղարկից, պատասխանիկ Այլ պէլ, որ նախարարն այս խաղանքին յաղաքուած է:

— Հիւս համարն այս խաղանքին ինչպիսի ինչպիսի:

— Գլուսու լիւր, լիւր և չէթուրով:

— Չաղարկիկ տանք զիւրաղութեան:

— Լրտեսը զուրիւ ծոյն ու զապաւորա - նիւր:

— Որեւ զաղարկութեան տակն պիտի չէ որ կեւան, զարմանիկ փաւան, ար - քանիք զաւր զրամ և ծաղիկ պիտի արտի զեկի:

ԵՐՐՈՐԻՆ ԵՐՐՈՐԻ

(145 - Կար.)

դատարանները համար: Խորհրդահայ դատարանին կը մնայ, անպաշտ, ցոյց տալու իմ փառսը, թէ խորհրդային ճիշդ... Բնական միջոցներով, զէնքով ու դիմաւ... Բերքովս վերակազմում եւ արտառ... Կրկնում Բերքական քանակը չզուտեցաւ... Եւ ճիշդ ձեռք ապր խորհրդային դիմել... խորհրդային համար Հայաստանի վեր... քաղաքէն վերաբերել, հաստատել իր... Խորհրդային դիմել խոսել էր այդ զորքերական արշաւով:

Այն քանի որ յիշեցում Ձիւղուկի եւ անոր համահայեանքու. զարմանալեանք... քան ժամին, ցոյց տալու համար, թէ խորհրդայինները հարգապատ դիմելու մէջ կարողացան խորհրդային կա- մարադներէն զարգաբանութեան հիմ- ետեան ուղեգիրը:

Ձիւղուկ տեղափոխ, զիմք մը եւս - ժամանակ հետազոտութեան մէջ, բնական համարադրութեան ինքնին ժամիկ դրժում - փնտրել մէն: 1919-ին ուս մասնակցում եր համախոյարդ հետազոտութեան զամբարաններէն, որ ճիւղաբան հարցեր համարադրութեան, որ ճիւղաբան հարցեր իմ մասին պարզում եր կուտակութեան անսխալներէն: Վերաբերել նախադիմել եր Կովկասի երկիր:

Պարտէ խորհրդարանները, 1920 Սեպ- տեմբերի սկիզբը, դատարանաց: Երբոր Միջապայանքին Գործարդ Կովկասի Կառավարութեան, այսինքն՝ Կովկասի - տեղին, որուն, կրկնելով, նախադիմել - զարգացածներէն հեղինակ: Ձիւղուկէն: Այս փակ իրողութեան ինքնին անփոխ- ինքն կերպով եր հաստատել, թէ Պարտէ խորհրդարանով, որուն հարգաբանութեան ինքնին, Հայաստանի, Քուրդիոյ թան - ասքնին ու զիւրացիները, խորհրդէ մէջ կազմակերպութեան եր խորհրդային կառա- վարութեան կողմէ, զորահաղորդ հա- մար լինելու զիւրարած կառավարու- թեան զարգաբանութեան:

Խորհրդարանով, ի զէպ, նախադա- նելին Ձիւղուկ, Խորհրդէ եւ Կովկաս: Հետեւեց ամբ մէն կոչին, որ յանձնել Կովկասի խորհրդարանով կ'ուղղեր Գրանդ, Հայաստանի եւ Քուրդիոյ ճիւղ- անքն Գործարանի անդունդներէն, 1920 Օգոստոս 15ին - Փիլոսոփային եւ բանասիրտ Հայաստանի... Պատկերով մասնակցութեան զարգացումները ձեռք ու միայն անկողանքին էին խոստումներ, այլեւ, որոշում էին ձեռք ուղղելներին, սակայն - անհրաժեշտ եւ անհամարանելիներէն բոլոր փայլունքին հաղորդ քախախտ, որդեա- ղը այս ձեռքով յանձնուալ կոխեր հայ եւ Քուրդ զիւրարած միջեւ (ընդգրկու- մը եր կողմէ):

Կովկասի կողմէ մէջ ու մէջ միշտ - աստիճան կալ Հայաստանի եւ հայ ժող- րդինք կուտակներէն Բերքական հայկական ճողերու մասին, այլ, ինչ, հայաստանի՝ պարսկ, քուրդ անոնց, որ փրցը զիւրարած ճողերը կը պա- մանկէ:

Այս մէջ զաւին եր աստեղին անդա- րդանք եր համախոյարդ մառօք պատ -

մարան Բ. Բորեան (*), որ հետեւող միկ- նարանովները կը կատարէր - Ալեքսան- րոյնքն այն եւ, որ կողմ մէջ ընաւ զի- շատանքին զկայ ոչ ինքնարար Հա- յաստանի եւ ոչ իջ Հայկերի պատարան- քանին մասին: Այսուհի խոսք կայ Միքիմ- ար Սիւրենիկի պատարաններ եւ համալ - խորհրդային հանրապետութեան կողմէ - կերպուն մասին: Կուրջ ին խոսում Դան- Հայկերի ինքնորոշում մասին: Այս դա- ցարանում է անդիման պատմական դը- րութեան եւ Կովկասի ճող - հետազոտելու անդունդներէն: Միւս կողմից այս կը - տարբ. քուրդարանում է նշանով, որ պատ- մարանները այն հասկացողութեան եւ իշխում, թէ իստէլ Հայաստանի եւ, Հայկերի պատարաններ, ինքնարար Հայաստանի մասին եր նշանակել ձեռքով անհաւաք Բը- րքահայաստանի ամենաին կարգութիւ - նից եւ հայկական անկողանքի կողմէ անսխալ: Այլ նկատմանով կուր լուս- թեանում է անդիման այս հարցերի փոխից, որդեալ Քուրդիոյ երկրէն զանից:

Ալեքի հանդանակներ վերաճելու փայլով մը Բ. Բորեան կ'ուղղէր - Քուրդի կ'ուրարում եւ կուր մէջ տեղ զուտ այն մարքն, թէ Հայ հանրապետ- թեան վերէն շեղորդ մեծ պիտուինքով զիւրարածներին զբաղմունքով զախանանք էին իմուրը զիւրարաններին ճողերը, այս եւ կուտարան եր զարգաբանի նիւ - տանքներով, այն նպատակով, որ կարելի լինէր հանրապետիկ Քուրդիոյ զարգացի- լիքներ: Ըստ երկրորդի, կուր մէջ հա - ուր ասում էին ընդհանուր կացութիւնը եւ Քուրդիոյ հայկական միջանք:

«Խորհրդային Ռուսաստանին անհրա - ժեպ եւ, կ'երկարացել խորհրդահայ պատարանը, նկատման միջոցաւ ինչ- յապետութեան զանգարան եւ այն բոլոր սպանները, որոնք կարող էին անհնչել աշխարհակալութեան կործանումին Սիւր - տեղի մէջ» (**):

Պարտ ու մէկին կը գտնուի համալա- փար պատարանին հաստատումներէն երբ, ինչպէս նաեւ պատմական իրադը- ժութիւններէն յստակ յայտն տեսն, թէ Միքիմ. Ռուսոյի հետազոտում զարգաբան- անսխալութեան վերջում մէջ զուտ ասիկ ժեպ էին կիւտ ունէր Քուրդիոյ զան փաղերի Հայաստանը:

Առաջին Քուրդիոյ, Սիւրենիկի տե- ասկալով եւ ժամանակ միջոցաւ ինչ- զիւրարութեան զանգարան, ինչ Հայաս - տան, այդ զիւրարութեան անհրաժեշտ - թիւնը, որդեալու անհր նման տեսն զ յերախոյանքն Քուրդիոյ եւ Ռուր- Ռուսոյի միջեւ:

Ժ. ՄԻՐՆԱԵԱՆ

(Շար. - 3)

(*) Բ. Բորեան, «Հայաստանը», միջադ- ցային դիւսնակագործիքներ եւ Ռուսա - տանք, երկրատար, 881 էջ, տպ: Մուս- փուս, 1929ին:

(**) Անը, էջ 284-285:

ԵՐԱԺՇԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄ

Վատահարը շատ զիւր եւ այն Հայկե- րու Քիւր, որոնք անհրաժեշտ ու յարուն հետազոտութեան կը արտառէ Դրոնա- Միջոցիկ երկուշաբթի օրուն հարցադո- լին, կ'ստոր կողմ մար 18ին: Արտա - վարք բոլորն այլ հարց կատարել, թէ ինչ կերպ ըլլալ հայկական երկրէն - կան երաւուրթներ Ե. դարուն: Հա - դորում է ասալ անհաւաստ կղանք յա- տարակն պատասխանում: Ժ. Կրկնելի հարցանքն արտախոյարդական հարց - կան եւ -ի. դարերու զարգացաններն ճը- մաւելին ի տես: Այս հարցանքին պատ - ճալով, Կրկնելի ասանք զարմանքին ըն- ղընեցում ճանափակ յաղաղարդ, Կու- փաղութեան երկարելով նշանիկ Ծրան- Միջոցիկ այդ օրուն ժամանակացոյց: Այսպէս է, որ ասանքին անգամ ըլլալով ճանափախել մը կը հետափոխել մէք - ինչ զարգանքներ: Այս զարգանքներ եւ, յաղաղել, անոնց հայկականութե ու վերաճումով, ինչպէս նաեւ անոնց արուն մեկնարանութիւնը նշանիկ յա - րութիւնը եր մէջ՝ Հայկերու համար: Մէքը զայն անդունդներ կը պար - անք Փրօք. Ռ. Ամբասանի երկար տա- լիքներու վրայ երկարացում պատմա - երաւագործական աշխատանքներուն: Փրօք. Ամբասան, որ այս օրերուն Փա- րիկ կը գտնուի, երեւանի երաւագործի- քանութիւնը ուսուցիչ է, ինչպէս նաեւ եր- ցանքն, այլ մասնաւոր Կովկասագիտ- արարուն անոր կը պարտել Կովկասի անդունդներն երկրորդ հարաւորու - թեան յաղաղել օրոտակը զորքը: Երա - ղընեցումը հայկական խաղաղութեան նշանիկում արժէքատը հնոտը մը ոչ ունի, որուն մասին կ'արժէ ասանքին անդալագումով:

Թ. Ամբասանի կատարած մանդարնիկ աշխատանքին ձմարէն, յաղաղելու երե - տան Մատնաղաղանքին մէջ է յայտ կու- ղայ, որ Մեկուրը Մատնաղաղանքին աղբորակի հանձնարը հարկերէ միայն, այլ նաեւ յորինում եւ զարգանքներ՝ Ա - ճարը Հայուն երեք զարգանքներ՝ Ա - ղալաղաղանքին, որով պատ. երկուշա- րթ երկրորդան յայտարար, երկուշա- րթ երկուշաբթի երկուշաբթի Միւսիկան կող- մէ՝ խորհրդարանութե Խմա Մատնա - Կանք: Թ. Ամբասանի եր մանդարնիկ աշխատանքից ըրած է ունի ասանքին յայտարարութեանը զիւրահաստատու եւ մեկնարանութեան վերջին հարգապատ - թիւնը ճշդելու զորքին մէջ: Հարկ է յուլ ե - դարու Մեկուրիկան ուղեղարար, ինչպի- ցով այս երկուշաբթի օրերուն. զարգան- ճանքին վրասիկ (զուտ արական) թա- քաղաք. զիւրերնու միմիայն, վրասիկ - ինչ երկուշաբթիները, անդալագոր ինչ -

պէս հայկական զմեք մը: Այս ասանքն երեք զարգանքները դիմել նաեւ կուտայն ունիւն. ասանքին զուտ վրասիկան (ի - յարաւորը երկուշաբթի վրայ)՝ մէջ վրասի - կանքներու թանկութեան նաւալը - Կուրիկ, թայն նշանակ կուտ ու զուտ շա- րակներ երկուշաբթի թեկնոր կողմէ հաստատում էր՝ միկնելու պատման- Կուրիկ վրայ, որոնք այս զուտ երկուշա- րթ շարականներու կուտան երկուշաբթի անհանգիստութիւն զաղաղել մը: Զուտ ասանքներուն այս զարգանքները հա - րական հին ճանաչար մը զուրիկներ - կը փառնուի, իրապատու եւ արդէն իսկ կազմաւորումը՝ լատին երկուշաբթի Գրի - գործան երկուշաբթի ասոյ:

Շարականներու երկուշաբթի խոսքը, որ նշոյն արտաբերել - ասանքներու ինչին կը պատկանի, թաղաղանքը Կուրիկան Միկնելի (Կ-Է. Գրիկ) Յարաւորան- ինչին շարականներէն: Նա զուտ ասիկ թաղաղալու եր հայկական մտադի - թէլ եր ասանքանալատիկները, որ, ինչպէս բարեւ, Ե. դարուն մէջ կազմա - րուում եւ Ե հայկական ասանքին ու - կերպը դարձանելու կարելի է համարել: Կուտ Փրօք. Ամբասանի կարելի է այս ճանաչարանի զուրիկան համապատաս- ճան թան զանկ ուրիշ տեղ (ինչպէս պա- րագան է հայկ. արեւելիկ), ան հիմ - նովին ասանքը է ըրելուշաբթիկն ալ, որուն կը նման կեցի կուր կը երկուշա- րթ արեւելաւորները. Հայը, որ մասնա - րտ արեւելիկ եր եւ մասնաւոր արեւ - մասերը եր իրապատու համարելութեան է, մարք պիտուին իրան իրանիկ ասանք - նալատիկներ մը կը յաղաղարակ եր երկուշաբթիներ մէջ, հնոտին դարերէն սկսելով:

Յնորդ շարական կը պատկանի Է. դարու երաւելու եւ ճարտարապետ Կո - ճիւրիկան Կովկասիկան, նուրիկան Սուրբ Հովսէփիկան: Կարճ Նա յայտարարել, թէ Կովկասի Կովկասիկան հեղինակ է Սուրբ Հովսէփիկանի ասանքին: Հայկական ճար - արագործականութեան կովկասիկան: Հա - ւարձալատիկներ ինչպէս զարման Երեւ - անքին մէջ մտադիկներէ միայն անցքին ըրելով լատինիկ կառուարաններ՝ Է. արդէն իսկ զարգանք հայկական այս կուտ արտաբերակ: Հա յարակն է մասնաւոր - ասիկան թաղաղալու թեկնորները, ասիկան վատահար մեծ նուրիկներ եր կուտ այս շարականին անհնչելութիւնը ըրով երաւ լատինիկ արեւելիկները հա - մար: Վերջին շարական փառաւոր շե - րուրթիկներ մը, միշտ ըստ Միւսիկանի, այս շարականը նուրիկան է Կուրիկան Կովկասիկանի կը զուր միջոց՝ հեղինակ - րուում Է. դարուն, կը երկուշաբթիկան մասնաւոր ասանքով, արտաբերակ արշա - աններու ընդանցքին: Կուրդը զարդ, միմիայն ողբ մը եւ կատարան Լու - ինի Զարգանքին կողմէ, երեւան: Եր - քիկ հայկական միջոցական արտաբերակ արունքներ ըրելով, զորքը, խորակել ար - ասալագործականութե մէջ ասանքը: Նա ինչպիսիք կը անհնչելու մը անդունդ մ - ղիկական արտաբերակ՝ ներառուլ Ե - ղիկական երկարաւորան: Ոչ միայն զուտ հայկական ճանաչարանը արուն - լինի եւ պատմ զարգանքները կը նկա - անք Նա, այլեւ Է. դարուն. թաղակն իտալապատմել զարմանքական միա - պարզութեան խոստով իտալապատմելու Ե. դար կը կրկնայ դիտական աշխարհի ու - շարունակները զանկան եւ օրինակ մասա - ինի ազդի եր մշակութեան յարաբու - թիւնը յայտարարելու Է. դարուն:

ՊԵՏՐՈՍ ԱՆՆԱՅՏՈՆԵԱՆ

Հարանքներ: Ինչ եր խորհրդէ այս մա - մին, Ալեքսանդր:

Ինչն է այս ինչպիսի մէջ զիւրարա- րար ճարտարապետներ ու ինչ պէտք է ո - րոշել:

Եր փոխ ընկեր հարանքներ, ըստ Լեվին կուտակելով... վարդը երեւ իմ կարծիք կը հարցնել, այսօր օրհաս - թիւնը եւ վարդ հարանքներ:

Օ՞րն, սերունդ, ինչպիսի լեզ խոսքը - Ռեւին թաղաղալով շարակն:

Ինչն է այս մարդը - Բայց չէ, շատ լեւնելու կը խոսիմ, ինչպէս այսպէս չեմքն:

Իսկ տի՛րք, ըստ մարդ Լեվինի անհանգիստութեան հնոտը:

Ի՞նչ ԴՈՒՍՏՈՅ

(Շար.)

«ՅԱՆՈՒՆ» ԻՆՏԵՐՈՒԼ (100)

ԱՆՆԱ ԲԱՐԵՆԻՆԱ

ԲԻՔԻԼ եւ այդ զիւրերը անցուն այն - ցոյցներ եւ անդրդ աստուն ինչին ըս - զուտը եր մը Հային ու մարդ քուրդան կը համարեն այս ամենութեան եւ արտիկ Միքիմի արեւելիկները տեսնելով: Միքիմի աղէկի անոր զարգաբան կը ըրտար որդեալի ինչ ասանքին անգամ հարցերը թաղ ըրտար: Առանց կը հա - մարն այդ արտաբերութե, թայն երկուշա - րթ ըրտար Կուրիկան եւ չէր դիմել թէ ինչ - քի ըրտար Կուրիկան Միւսիկան - ղիկ եր անոր շարակն ու մարդ թան, Կուրիկան ասանք ըրտար ինչ յարակն ինչ - քի, զիւր անոր վրայից:

Երեւան մարիկին զով, ըստ անոր մեքն ըրտար:

Կուրիկան ասանք չեղանք ըստ մը պարտելով, ոչ թէ վրասիկան որ թաղ - արդ ասանքով կը զարգանք վար պար - ղիկ ինչպէս, այլ օրդիկան կը զարդ թէ

Ս.Գ.ԲԱՏԱՆԵԱՐԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՏԱՀԱՆԴԵՐ

ԿԻՐԱԿԻ, ՅՈՒՐԱՅ 5 ԺԱՐԸ 10-22 — ՀԱՆԳՍՏԱՆԻ ՏԱՆ ԿԱՐԱՄԱՆԱՆԻ ՄՏԷ
44-50 Ալբեր Դալ տը Կոլ, Մոնթեմարսի

Գնդարձատարական բանկին իր մասնակցությունը կը բերէ ՀԱՆԳՍՏԱՆԻ պարտավորումը, պարզեցնելու Ս. Ժոզեֆի մեծ խաղի և իր ծնունդի ընթացքին:

Կիսորտան ընտիր մաշտադրակ — Կը խմանադարձու ռուսիկի չքերի ԱՆԿԱՆԱԿԱՆ ՇԱՐՓՈՒՐՈՎ ԽՈՐՈՂԱՄԱՆ ԹԵ՛ ԿՍՏՈՐՈՆ ԻՆ ԹԵ՛ ՆԵՐՏՈՒՄԻՆ Զուարթ ժամանցի բացառիկ օր մը անակնկալներ, զվարճատարական հոգի բանի, ազգային պարեր, երգ, նուագ:

ԹՈՒՄՈՒՆ արվեստագետ աստղագետական

ՆԱՐՏԻ և ՓԵՐՏԱՆԻՔԻ խաղեր

ՄՈՒՆԻՔ 5 ՖԱՐՆԻՔ, ՈՒՍԱՆՈՐ ԵՆ ԵՐԱՄԱՆ 2 ՖԱՐՆԻՔ

Ամբիեի պարագային պէտք կըստ աստիճանական ձևով առանձին և ԵՐԱՄԱՆ — Հանգստեան Տուն կըրպալտ համար, շոգիկաւ ամառի կառույցներ և միջին Ամենագիւղ-Պէն, անցնել կամրաքի և թիւ 6 օրապիտակ կընկ կըրք կըստ ՇՈՒԿԻՆԱՎԻԹԻ ՓԱՄԵՐԸ — 10,15, 10,45, 11,15, 11,45, 12,00, 12,45, 12,45, 13,15, 13,45, 14,15, 14,45, 15,15:

ԱՄԱՎԵՐՁԻ ՀԱՆԴԻՍ

Այն ժամին Բաղրամյանները կը հրապարակեին իրենց և զրաւակի Հայրենիքը և իրենց պատկերները պարզեցնելու անկողին իրենց, Շարաթ և Յուլի Երկուսի — ռուսական 20,30ի, Սալ տը լա Գուստա Սեն-ժիման:

Աշակերտներու կողմէ՛ արտասուքներ, կըրք և պարեր: Հայ Ան-նոյնները կը բերեն իրենց մասնակցությունը:

Մուտքը ազատ է:

ՍՏԻՈՐԱԿԱՆ ԿԸ ՓՆՏՈՒԽԻ

Պարզալ յարկաբանի ճշ, կամ փախ յոն ճշ, նորիսկ առանց ճանաչող, մասնակի վարձով, Գարիկ կամ արտասուքներ, Դիմել Հեմաուլի իմ բազմութեան:

ԱՐՏԻՆ - Հ.Մ.Ը.Մ.

ՄԱՐՏՈՒՆ

ԴԱՏԱՀԱՆԴԵՐ

ԿԻՐԱԿԻ, ՅՈՒՐԱՅ 5 ԺԱՐԸ 10-22 — ՀԱՆԳՍՏԱՆԻ ՏԱՆ ԿԱՐԱՄԱՆԱՆԻ ՄՏԷ

Դաւանակներու հայ Արմենիան

Հայիկ և Երազման պարեր

Նուագախումբ

GUY MATTEONI

ՊԻՏԷ

ՇՈՒՐԱԿԱՆԻՔ

ՄԱՐՏՈՒՆ — ՏԵՐ և ՏԵՐԻՆ Ազատ Դարձեցնելու և զարգացնելու շարժապալտ — Բիւրի կը յայտնեն ըստ անոց որոց անձամբ, զարուհ, կամ ծաղիկապալտ զուտակցութեան յայտնեն:

ՅՈՒՐԱՅ 5 ԺԱՐԸ 10-22 — ՀԱՆԳՍՏԱՆԻ ՏԱՆ ԿԱՐԱՄԱՆԱՆԻ ՄՏԷ

Մասնական ասիկ (ժամանակ 23ի):

ՓՈՒՆԱՆ ԵՐԱԶՄԱՆԻ

ՄԱՐՏՈՒՆ — ՊԵՐ. ՊԵՐԻՔ Գարիկներ և Ստեփան Երազմանի մասնական — Բիւրի 30 ՓԵՐ. Մարգարեան Միտիլին ալ 20 ՓԵՐ. կը նուրեն եկեղեցւոյ պայմանով:

×

Սուրեն Նաղիկներ մասնական ասիկ, Նորաստի ընտանիք կը նուրեն 50 ՓԵՐ. Կապույտ Պաշտէ և Քրիստոս ընտանիքը 50 ՓԵՐ. Ազատականութի:

(Մասնաւ Հեմաուլի):

ՈՒՆԱՏԱՐԱՆՈՒԹԻՆ Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Օգտակար լաւագոյն կըստնեն Հայաստանի աշխարհում համար

Ա. ՀԱՄԱՐՈՒՄԻՆԻՆԻՆ՝ Յուլի 25ի Օգոստոս 8

Ա. Կարգ 2400 ֆրանկ

ԱՐՄԵՆԻԱ զանգակ

Բ. ՀԱՄԱՐՈՒՄԻՆԻՆԻՆ՝ Սեպտեմբեր 11ի 25

Բացառիկ համարագրութիւն: ՆԵՐՈՒՄԻՆ՝ մեկ օր Մուկուտ աշխարհի խմբով:

ՎԵՐԱԿԱՆՈՒՄԻՆ՝ Երկու օր Լեւոնիստ աշխարհի խմբով:

Առանց կարգի ապագայութեան Մուկուտ, Լեւոնիստ և Երեւան (Արմենիա պարզեցնել) Հայաստանի մէջ ամենաբազմապատկեր տեսարժան վայրերու

Դիմ: 2450 ֆրանկ

Գ. ՀԱՄԱՐՈՒՄԻՆԻՆԻՆ՝ Լեւոնիստ 11ի 15

Ամեն օր զանազան պայմաններ տեսարժան վայրեր — ՄԱՏԱՆԱՐԱՆ, ՏՈՒՆԱՐԱՆ, ԼԻՒՍՈՒՄԻՆ, ԵՐԱՄԱՆ, ՄԱՐՏՈՒՆ, ՄԱՐՏՈՒՆ, ԳԵՐԱՐԻ, ՕՇԱԿԱՆ, ՍԱՐԱՐԱՆԱՆ, Կապույտ: Աշխարհի զանգակները և զանգակները:

Ա. Կարգի ընտանիքներ և ապագայութեան Մուկուտ և Երեւան (Արմենիա պարզեցնել)

Դիմ: 2350 ֆրանկ

Այս գինը կ'ընդգրկեն օդատարով երթուղարգ, փոխադրութեանը, ամբողջ փանդինը և ամենաբազմապատկեր:

Renseignements et inscriptions

SONIA COURCEYANTZ

TRIM VOYAGE

1, Rue de Sèze — PARIS (9e)

Tél.: 742-57-84 — 742-44-08 — 742-22-12

ԼԻՆԻՆ ՄԵՐ

GEORGES MAMAS, 25 Rue de Dedieu, VILLEURBANNE, Tél.: 52-23-39

ՄԱՐՏՈՒՆ ՄԵՐ

JACQUES CHELEKIAN c/o CROISIERES ET VOYAGES

102, Rue de la République

les Mercredi et Samedi de 15 à 19 heures — Tél.: 20-80-50

ՅԵՏԱԶԳԻՆԱՍ Է

Կապույտ Պաշտէ Գարիկի մասնակցութիւնը

Յուլի 5ի

ԶԲՕԱՄԱՆՈՒՄ

ԿԱՊՈՅՆԱՆ

ՕԴՄՈՒՄԻՆԻՆԻՆ՝ ԿԱՊՈՅՆ

Կապույտ Պաշտէ ժամանակներու կապույտ

Յուլիի միջնամիջ Յուլի 1ի առաւում — Կար 7,30ի Սեւալ Մարտիկներ:

Կը խնդրուի ծնողներէն չնշարկաւ ըլլալ:

ՄԱՐՏՈՒՆ

Մարտիկ խումբը կը մեկնի Յուլիի

մէկին, Զորեղարմի առաւում Յուլի 5ին:

Փաշարկաւոր — Կար Սէն-Շառլ, մուտքէն մտաւ:

ԼԻՆԻՆ

Փոքրիկներու առաւում խումբը օրորաւոր

կը մեկնի Յուլի 1 առաւում Կար — Կար 7,30ի: Հաւաքուի Հայոց եկեղեցիներ առաւում, 295 Ռի. Պաշտէ:

Կը խնդրուի ծնողներէն ըլլալ ճշդ և պահ:

ԿԱՊՈՅՆ ՈՒՆԱՆԱ

ՍԵՐ — ՓԵՐ. Կապ. Պաշտէ Լիւնի մաս —

նախկին տարիներու պարահանգը 14

Նոյնիսկ, Շարաթ Գիւրի, Շարաթիկի

արահանգը մէկ:

Կապույտ Պաշտէ Վիլի մասնակցութիւնը

զատահանգը Յուլի 5ին:

Պ. Գիւրի մասնակցութիւնը, ՏԵՐ և ՏԵՐԻՆ Համարման մասնակցութիւնը և զարգացնելու շարժապալտ — Բիւրի կը յայտնեն ըստ անոց որոց անձամբ, զարուհ, կամ ծաղիկապալտ զուտակցութեան յայտնեն:

ՅՈՒՐԱՅ 5 ԺԱՐԸ 10-22 — ՀԱՆԳՍՏԱՆԻ ՏԱՆ ԿԱՐԱՄԱՆԱՆԻ ՄՏԷ

Մասնական ասիկ (ժամանակ 23ի):

Սուրեն Նաղիկներ մասնական ասիկ, Նորաստի ընտանիք կը նուրեն 50 ՓԵՐ. Կապույտ Պաշտէ և Քրիստոս ընտանիքը 50 ՓԵՐ. Ազատականութի:

(Մասնաւ Հեմաուլի):

Մասնաւ Հեմաուլի կը խնդրուի ընկալալ իրեն այդ նկատել:

ՆՈՒՐ

Կապույտ Պ. Յ. Անթանիսի կը զարգացնելու շարժապալտ — Բիւրի կը յայտնեն ըստ անոց որոց անձամբ, զարուհ, կամ ծաղիկապալտ զուտակցութեան յայտնեն:

ՅՈՒՐԱՅ 5 ԺԱՐԸ 10-22 — ՀԱՆԳՍՏԱՆԻ ՏԱՆ ԿԱՐԱՄԱՆԱՆԻ ՄՏԷ

Մասնական ասիկ (ժամանակ 23ի):

Սուրեն Նաղիկներ մասնական ասիկ, Նորաստի ընտանիք կը նուրեն 50 ՓԵՐ. Կապույտ Պաշտէ և Քրիստոս ընտանիքը 50 ՓԵՐ. Ազատականութի:

(Մասնաւ Հեմաուլի):

ՇՈՒՐԱԿԱՆԻՔ

Կապույտ Պաշտէ Անթանիսի վարձութիւնը շարժապալտ — Բիւրի կը յայտնեն ըստ անոց որոց անձամբ, զարուհ, կամ ծաղիկապալտ զուտակցութեան յայտնեն:

×

Անթանիսի վարձութիւնը Ս. Պաշտէ և Կապույտ Պաշտէ մասնակցութիւնը շարժապալտ — Բիւրի կը յայտնեն ըստ անոց որոց անձամբ, զարուհ, կամ ծաղիկապալտ զուտակցութեան յայտնեն:

ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ

Այս երկու շաբաթի իրիկուն ամիս 9ին, Նանի Բիւրի Է՛՛՛

5, Avenue Reille

Կը խախ Ե. Մ. ՄԱՐՏՈՒՆ

Նիւթ՝ Պատմական անկարձակ. արեւ-լիւսան երազային հայ գաղութներու վրայ:

ՄՈՒՆԻՔ ԱՅՍ Է

ՅՈՒՐԱՅ 14-Ի ԱՌՈՒԹԻ

ՄԱՐՏՈՒՆ ԵՐԱՄԱՆԱՆԻ ՄՏԷ

ԵՐԱՄԱՆԱՆԻ ԱՌՈՒԹԻ

ԴԻՄԻՆ

Մեկնում Յուլի 12, վերադարձ Յուլի 14: Անթանիսի և զարգացնելու շարժապալտ — Բիւրի կը յայտնեն ըստ անոց որոց անձամբ, զարուհ, կամ ծաղիկապալտ զուտակցութեան յայտնեն:

ՅՈՒՐԱՅ 5 ԺԱՐԸ 10-22 — ՀԱՆԳՍՏԱՆԻ ՏԱՆ ԿԱՐԱՄԱՆԱՆԻ ՄՏԷ

Մասնական ասիկ (ժամանակ 23ի):

Սուրեն Նաղիկներ մասնական ասիկ, Նորաստի ընտանիք կը նուրեն 50 ՓԵՐ. Կապույտ Պաշտէ և Քրիստոս ընտանիքը 50 ՓԵՐ. Ազատականութի:

(Մասնաւ Հեմաուլի):

Մասնաւ Հեմաուլի կը խնդրուի ընկալալ իրեն այդ նկատել:

Մասնաւ Հեմաուլի կը խնդրուի ընկալալ իրեն այդ նկատել:

Մասնաւ Հեմաուլի կը խնդրուի ընկալալ իրեն այդ նկատել:

Մասնաւ Հեմաուլի կը խնդրուի ընկալալ իրեն այդ նկատել:

Մասնաւ Հեմաուլի կը խնդրուի ընկալալ իրեն այդ նկատել:

Մասնաւ Հեմաուլի կը խնդրուի ընկալալ իրեն այդ նկատել:

Մասնաւ Հեմաուլի կը խնդրուի ընկալալ իրեն այդ նկատել:

Մասնաւ Հեմաուլի կը խնդրուի ընկալալ իրեն այդ նկատել:

Մասնաւ Հեմաուլի կը խնդրուի ընկալալ իրեն այդ նկատել:

Մասնաւ Հեմաուլի կը խնդրուի ընկալալ իրեն այդ նկատել:

RELATIONS TOURISTIQUES

EDUCATIVES

32, Rue de Trévis, PARIS (9e)

Tél.: 770-36-37

Association sans but lucratif, régie par la loi du 1-7-1901

Է՛՛՛ ՄԱՐՏՈՒՆ

Բիւրի. Պաշտէ

VISITEZ L'ARMÉNIE

REALISATION: CIT (France S. A. et AIR-FRANCE)

ԱՅՏԵԼԵՑԻՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՐԱՐԱՆՈՒՄ՝ CIT et AIR-FRANCE

Ձեզ կ'առաջարկէ երկու ժամանակներ զեպի

ԵՐԵՎԱՆ

Ա. ՄԵԿՆՈՒՄ՝ ՕԴՄԱՆՍ 4-18

Բ. ՄԵԿՆՈՒՄ ՍԵՑՏԵՐԻ 1-15

ԱՌԱՐԱՆԱԿԱՐ ԶԵՐԻՆ, ԱՌԱՐԱՆԱԿԱՐ ՊԵՐՏՈՒՄԻՆ (Արմենիա)

Երազմանութիւն Սեւան, Էրմիւնի, Գեղարք, Մարտապատ, Միջնախաղի

և այլ տեսարաններ և պատմական վայրեր և ճարտարապետական շէն

հարկներ, որոնք պարանք են մեր փոքրիկ աստղագետութեան

Ներ ու արտ օրհանգը: Գարիկի Գարիկ, բոլոր ծախքերը 2500 ֆրանկ

ԱՌԱՐԱՆ ԱՌԱՐԱՆԱԿԱՐ

Renseignements et inscriptions:

Mr. AZNAVORIAN, 164, Avenue Cantini, Marseille (8e) — 42-80-39

Agences de Voyages CIT, 3, Bld. des Capucines, Paris (2e) — 073-40-35

Agence de Voyages CIT, 2-4, Rue Abel, Paris (12e) — 42-66-92

Agence de Voyages CIT, 70, Rue Ed. Herriot, Lyon (2e) — 87-31-69

Agence de Voyages CIT, 16 Avenue de Verdun, Nice — 39-47-82

Agence de Voyages CIT, 9, Promenade de la Croisette, Cannes — 33-71-10

Agence de Voyages CIT, 3 Place de la Bourse, Marseille (1er) — 32-88-95

Agence de Voyage CIT, Rue Aristide Briand, St. Etienne — 32-88-95

Profitez des avantages offerts par le CREDIT VOYAGE AIR FRANCE (SOF) — Versement comptant: 30 % solde en 3, 6, 9 ou 12 mensualités — E.C. 18

Արտաթուղի է գեֆերտու մէջ կան ճե-
ռուակ, սնունդները — իւրական Միւտա-
ռէս, Արմենական Ջիւղուղ, Բէլմալ Ջիւղ
Եղբիւրը, ՄԱՀէտ Բարիւրու, ԻՆՏան-
Քամուղ, Հասան Գարգալանան, Սամէլ
Պիւլոզան, Դուստի ձիւրիկ, Սաստիկ
Պիւլիկ, Բարիւրու Քամուղուղ, ԻՆՏան
Կիւրան, Գաւրի Տաղաւա, Զարուգ Միւ-
րան, Բաւմալ Մալ, Էւալիկ:

Այս անձերն ունեն գտնիցն խախալա-
կեղան էին Տէմբրէկէ դաշիւնին մէջ:

ԵՆՈՐՆԱԿԱԼԻՔ

Կապույտ ինչի փաթեթի մասնաճիւղի վարչութիւնը ձորահայտութեամբ աստ - ցած է իր հաշիւները դասորդացնել ի նը - պատ քննիչութիւն Տիկ. Աննիի Պաշտօնա - նէ և Պր. Արս. Սեդրեանի շնորհակա - նով:

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կապույտ ինչի Պանդո-Քաշանի մաս - նաճիւղը իր ցուցիչութիւնները կը յայտ - նէ ընկերութիւններ Ալիս և Անահիտ Գա - վեգանի իրենց հօր՝ Միհրան Գալիչ - ևանի մասնաճիւղը առիթ:

ՓՈՒՆԵ, ԵՄԱԿԻՅ

Օրիորդ. Ա. Փիլիպեան 50 Քր. կը նստի Պարտաւեր Տիկինաց վարձարա - նին որդեգրել վարդանայ Անճիւնի յիշատակին:

ԱՂԲԱՏԱՆԻԱՄԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՆԻԿԵՍԸ

ԿԻՐԱԿԻ, ՅՈՒՆԻՍ 5 ԺԱՄԸ 10-22 — ՀԱՆԴԱՏԱՆԻ ՏԱՆ ԴԱՐԱՍԱՆԻՍ ՄԵՋ
44-50 Այլընդ Շաղ տը կայ, Մամեթրանի

Գեղարուեստական բանին իր մասնակցութիւնը կը բերէ ՆԱՒԱՍԱՐԻՔ պարա - խումը, պարեմաւորած Ա. մեղանալով Էփիէի միջադպին ձեւերի վաղ - ընթացին:

Կատարած ընդիր ճաշադպին — Կը յանձնարարուի ուսուի լիք յընդ - ԱՆԻՍԻԱՆԻ ՇԱՐՓՈՒՐԻՎ ԿՈՐՈՂԱՍ Թէ ԿԵՐՈՒՆ ԵՒ Թէ ԵՐԿՈՑԻՅ
Զուարթ մասնակցի բացակայ օր մը անակնկալ, զգարուեստական ճաշ բանի, աղաչանք պարեր, կըզ, նուազ:

ԹՈՍՊՈՒԱ արեգաւոր առարկաներով

ՆԱՐՏԻ և ՓԵՐՆԻՔԻ խաղեր

ՄՈՒՏԻ 5 ՖԵՐԱՒԵ, ՈՒՍԱՆՈՂ ԵՒ ԵՐԱՄԱՏ 2 ՖԵՐԱՒԵ

Անճրիկ պարագային պէտք եղած ապահովութիւններ ձեռք առնուած են ԵՄԱՌՈՒ — Հանգստեան ճում երբայտ կամար, շոգիխաղ առնել կառ տիւ Նոնիմ մինչև Անկիւն-Գիւն, անցնել կապուած և իւր 6 օրալիսով ինչի կրօն կայանը ՇՈՒԿԻՆԱՐԻՔ ԺԱՄԸ 10-22, 10,15, 10,45, 11,15, 11,45, 12,00, 12-15, 12,45, 13,15, 13,45, 14,15, 14,45, 15,15:

ՊԱՏԿԱՄԱՐԱՐԱՆԻ ԺՈՂՈՂ

Համախաղարկողական Միութեան ժը - րանայի շրջանի 29րդ պատգամաւոր — կան ժողովրդ տեղի պիտի ունենայ 6 Յու - լիս Եւրաթ օր, Մարտիկի Հանրապետի Ընկերութեան Հանգստավայրը՝ Զարեկ - կույ, անցնել տարուան տեղը:

Մարտիկին աննկ իջել կամ Կատարի օրիցուան և ինչի Զարեկույ, ուր պիտ - տի պատկեր Միութեան անդամներ:

Ա. Նիստը կը բացուի Եւրաթի առաջատ - մամբ օր: Պատգամաւորներին կը խը - զրուի Նշապաճ ըլլալ:

ՎԱՐԴԱՎԱՐ

Տարեի — Տարուարեթի Հայր. Միւ - թիւնը — Վարդապետի տօնի առիթ, հո - ղեհանդեսան պաշտօն կատարել կուտայ իր բերուոր ճանապարհներ իշխաւ — կին, այս կիրակի (Յուլիս 5), Փարիկի Ս. Յովհ. Սիւրբի կեկոյեցին:

ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒՅ

Պատիւական ծառայողներ կը փնտել իր ու - ղին Հայկաթ Պանդո-Քաշանի, որ Հայրեկանան պատգամները կործանած է: Դեմած է Երեւան: Հայրի Պատիւական Պատիւի Բուրգի զիւրի (Ճ. Գալուսի - սար) Էմմաթիկ Ալիար: Օվաթի զիւրի - ընէ: Կը խնդրուի զիւրի հետեւելու հաս - ցելով:

Երեւան 18 Շոգրովի փողոց Քիւ 78
Պատիւական ծառայողներ: և կամ Զարու-Քիւն Բէթիւնիան, 15, Ռիւ. տիւ. Համ, Փարիկ 15րդ:
Կը խնդրուի բոլոր թերթերէն արտա - տալին:

ԱՄԱՂԻՔԻ ՆԱԽԴԱՍ

Մէն Փետրի Քաղաքապետութիւնը կը հրահայտէ Քաղի և իշխանի Հայրութիւ - նը ներկայ քաղաքի զարգացման անակա - ղի հանգիստ, Եւրաթ 6 Յուլիս իրի - ուսն ամիս 20,30, Սոյ տը լա Փա - ռուսա ՄԵՄ-Փետր:

Աշխարհային կողմէ՝ արտասանու - թիւններ, երգեր և պարեր: Հայ Արե - յանդերը կը բերեն իրենց մասնակցու - թիւնը:

Մուտքը ազատ է:

IMPRIMERIE SPÉCIALE
DU JOURNAL «HARATCH»
32, Rue de Trévis — PARIS (9e)

le roman de l'Arménie martyre

VICTOR GARDON
L'APOCALYPSE
ECARLATE

couverture de Carzou

CALMANN-LÉVY

ԱՐՄԵՆԻ - Հ.Մ.Ը.Մ.
ՄԱՐՏԵՅԻ

ԴԱՇՏԱՆԻԿԵՍ

Կիրակի, Յուլիս 5 ամբողջ օրը
ՎԱՂԱՊԻ ԱՆՏԱՌԻՆ ՄԵՋ
ժամանակաշրջանը կայ Արեւոյնջերու

Հայի. և Եւրոպական պարեր
Նուագախումբ՝
GUY MATTEONI
Պիտի

ԱՆԻՆՈՒՎԻՆ ՀԱՅ ՔՈՅՐԵՐՈՒ
73, Այլընդ Անիի Պաշտօն, Անտալի
Գիւրեթիկ և ցերեկայ վարձարեթ
1970-71 տարեկան արձանագրութիւններ
սկսած են, առաջատան մամբ 95 մինչ
12, Երեւան, Երեւան, Երեւան, Երեւան
Հայրի օրը, կհարկ զիւր մամբ 35
մինչև 18 շինարարի և Ուրբաթ օրը:
Վարձարար ունի մանկապարտէզ
փոքրիկ երեխո մանուկներու՝ իր փո -
ռաւու. և վաղակա առուիչով:
Պիտի ունենայ ճան 70-71 տարեկ -
անին նախակրթարանի առաջին կրի
դասարանները: Իրեն դաստաւ պիտ -
ուենանա Քրանացի վաղակա օրը: Կը:
Հայրեկն դասերը պիտի առնեն ըր -
րերը ամէն օր մէկ ժամ կհարկէ զիւր:
Արարածաններու ցերեկայ առաջատ -
րու. համար կուտէ պատգամները ա -
պահովուած է:
Դասերը պիտի սկսին առաւանտն ժա -
մը 8,30ին և տարբը պիտի արձակուի
ժամը 16ին:
Աշխարհային սերտորդութեան պահ -
պիտի ունենան ցորերու հեղափոխ
ներքեւ ժամը 16,30ին 18, յոյրդ օր -
ուսն հայրեկն և Քրանացի դասեր
պատգամաւոր են համար: Կարձարան
ցերեկայ աշխարհային կրթան պալուի
զարգացնել կէտրուան ճանքներին:
Հայ ցորերը օմանակալի համար աշ -
խարհային մայրերու, պիտի ունենան ա -
ռաւիչայ Յուլիս ամիսը կատարել օր
փոքրիկները: համար:
ՀԱՅ ՔՈՅՐԵՐՈՒ ՎԱՐՃԱՐԱՐԻՆ
ՎԱՐՃԱՐԱՐԻՆ

ՅԵՄԱԶՐՈՒԹ Է

Կապույտ ինչի փաթեթի մասնաճիւղի
Յուլիս 5

ԶԲՈՒԱՊՈՆՏՏԸ

ԿՈՒՅԻՔ ՆՈՐՈՒՅԸ ԶԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆԸ,
ԶԵՐ ԴՐԱՍԵՆԱԿ ԿԱՐ ԳՈՐԵՍԱՅԻՆԸ

ՈՐՈՒՅ ԴԵՏԷ Է ԴԻՄԵԼ
ՄԵՒ ՀԱՍՅԸ

ԹՈՂԱՍԱՆԵՆ ԵՂԱՅՐԵՐ

ՀԱՅԿԱՆԱ ՄԵՑ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

POUR TOUTS VOS PROBLEMES

Peinture et Papiers peint
Revêtement de sols plastiques, nylon
Moquettes laine et synthétique

Faites confiance à un spécialiste que vous connaissez

THOMLAC

16 bis, Bld. de Sébastopol, PARIS 4e) et carrefour de l'Éléphant à PALAISEAU

DEVIS GRATUIT SUR SIMPLE APPEL : 272.26.61

ET VOUS TROUVEREZ LES PEINTURES THOMLAC :
PARIS (4e), 16 bis, Bld. de Sébastopol PALAISEAU, Carrefour de l'Éléphant
PARIS (12e), 52, rue de Châlon — ARGENTEUIL, 5, rue de Fresno-Bast
ASNIERES, 136, rue des Bourguignons - FONTENAY-sous-BOIS, 48 bis, rue Dalaux

ՄԵՑ ԴԱՇՏԱՆԻԿԵՍ

Կապույտ ինչի կը յայտայի դաշտահա -
նէր 5 Յուլիս կիրակի օր, Եւրաթ Պաշ -
տօնի պաղ ըրեթի մամ, Սէյնէնի զիւր
Անճիւրիկի մամբ զիւր:

Բարձրաւոր հայրեկն արեւոյ ճան -
լի առանկարի, ճալ պիտի:
Նուրբաշխութիւնին երբեւ ճալարեւոր
զարգացնել աշխարհային:

Հայրեկան ըրեթ միջոցաւ մէկ թա -
օթեայ ճանքի օր մը անցնելու համար
սկսելու իր հրահրութիւնը կը զարգաց -
նալու հայրեկանները:

Մամբ — Անճրիկ պարագային կը
խառնալու յանդիւր կիրակին:

ԱՄԻՂՈՂԱԿԱՆ
ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒՅ

Պարագ յարեւարմի մը, կամ փայ -
լուն մը, նուրիկ առանց ընթերցել, մաս -
նակի վարձով, Փաղի կամ արտարձան:
Դիւնի ճառարի յարեւարմեան:

ԿԱՊՈՏ ԽԱՅ

ՕՐԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ԿԱՅԵՆ

ՓԱՐԻՑ

Կապույտ ինչի մասնակցները կային
Յուլիսի մէկնուրդ Յուլիս 1ին առաւո -
տան 7,30ին Սրտաւ Միւթիւնին:
Կը խնդրուի ծնողներին Նշապաճ ը -
լալ:

ՄԱՐՏԵՅԻ

Մարտիկի խումը կը մէկն Յուլիս
մէկն, Զորեկարմի առաւոտ ժամ 9ին
Ժամարձարմը՝ Կառ Սէյն-Շաղ, ճառ -
րին մամ:

ԼՈՒՍ

Փոքրիկներու առաւել խումը օրը
նով կը մէկն Յուլիս 1 առաւոտան ժա -
մը 8,30 7,30ին: Հայրեկն Հայրեկն
զիւրիկն առնել, 295 Ռիւ. Պաշտօն:
Կը խնդրուի ծնողներին ըլլալ Նշա -
պաճ: